

دفترچه شماره ۱

آزمون شماره ۵

۱۴۰۱/۰۶/۱۱ ۵

آزمون‌های سراسری کاج

گزینه درست را انتخاب کنید.

سال تحصیلی ۱۴۰۱-۱۴۰۲

آزمون عمومی

پایه دوازدهم ریاضی و تجربی

دوره دوم متوسطه

شماره داوطلبی:	نام و نام خانوادگی:
مدت پاسخگویی: ۶۰ دقیقه	تعداد سوالاتی که باید پاسخ دهید: ۸۰

عنوانین مواد امتحانی آزمون عمومی گروه‌های آزمایشی علوم ریاضی و علوم تجربی، تعداد سوالات و مدت پاسخگویی

ردیف	مواد امتحانی	تعداد سوال			شماره سوال	مدت پاسخگویی
		از	تا	تعداد سوال		
۱	فارسی ۲	۱۰	۱	۱۰		۱۵ دقیقه
	فارسی ۳	۲۰	۱۱	۱۰		
۲	زبان عربی ۲	۳۰	۲۱	۱۰		۱۵ دقیقه
	زبان عربی ۳	۴۰	۳۱	۱۰		
۳	دین و زندگی ۲	۵۰	۴۱	۱۰		۱۵ دقیقه
	دین و زندگی ۳	۶۰	۵۱	۱۰		
۴	زبان انگلیسی ۲	۷۰	۶۱	۱۰		۱۵ دقیقه
	زبان انگلیسی ۳	۸۰	۷۱	۱۰		

فارسی

فارسی (۲)

- ۱ معنی چند واژه در کمانک رو به روی آن نادرست نوشته شده است؟
پور (فرزند) / غضنفر (شیر) / تپیدن (از جای رستن و لرزیدن) / سهم (ترس) / غزا (جنگ جو) / یم (دست) / قبا (دستار) / حرب (آلت جنگ و نزاع)

- (۱) چهار
(۲) سه
(۳) دو
(۴) یک
- ۲ در کدام بیت غلط املایی وجود دارد؟

صوفی افتاده به زیر و رفته هوش
باقی بهانهست و دغل کاین علت آمد وان دوا
آه اگر چون کمرم دست رسیدی به میانت
هر گوشه هزاران و نیالوده دهان را

- (۱) گجر می خوابید با دندان گلوش
(۲) ای روح بخش بی بدل وی لذت علم و عمل
(۳) چه لطیف است قبا بر تن چون سرو روانست
(۴) غلتیده چو ما پیش بتی مست به بویی

- ۳ آرایه‌های درج شده در برابر کدام گزینه نادرست است؟
(۱) ای آفتاب از ورق رویست آیتی
(۲) صبح امید همان است و رخ یار همان
(۳) توکیستی، زکجایی، که آسمان کبود
(۴) دوای درد جدایی کجا به صبر توان کرد؟
- ۴ اگر بخواهیم ابیات زیر را به ترتیب داشتن آرایه‌های «ایهام - جناس ناقص - ایهام تناسب - استعاره - تضاد» مرتب کنیم، کدام گزینه درست است؟

در درد بمردیم چو از دست دوا رفت
سیلاب سرشک آمد و طوفان بلا رفت
در سعی چه کوشیم چو از مروه صفا رفت
آن دود که از سوز جگر بر سر ما رفت
کس واقف ما نیست که از دیده چهها رفت

- الف) از پای فتادیم چو آمد غم هجران
ب) دور از رخ تو دم به دم از گوشة چشم
ج) احرام چه بنديم چو آن قبله نه این جاست
د) بر شمع نرفت از گذر آتش دل دوش
ه) تارفت مرا از نظر آن چشم جهان بین

- (۱) ب - ۵ - ۵ - الف - ج
(۲) ج - ۵ - ب - الف - د
(۳) ب - ۵ - ج - ۵ - الف

- ۵ براساس وضعیت‌های چهارگانه تغییرات معنی واژه در طول زمان، وضعیت واژه‌های «یخچال - گریه - پره - ملطّفه» به ترتیب در کدام گزینه آمده است؟

- (۱) حفظ معنی قدیم و پذیرفتن معنی جدید - حفظ معنی قدیم - تحول معنایی - حذف واژه
(۲) حفظ معنی قدیم - حفظ معنی قدیم - حذف واژه - حذف واژه
(۳) حفظ معنی قدیم و پذیرفتن معنی جدید - تحول معنایی - حذف واژه - تحول معنایی
(۴) تحول معنایی - حفظ معنی قدیم - حذف واژه - تحول معنایی

-۶- چند واژه مشخص شده در ایيات زیر هسته گروه نیستند؟

بسته مرا به راستی زلف کج پریوشان
با همه سعی از آن دهن، هیچ نیافتم نشان»

۱) ۴

۲) ۳

«من که به قوت جنون، سلسله‌ها گسته‌ام
با همه جهد از آن کمر، هیچ نداشت خبر

۳) ۲

۴)

-۷- کاربرد فعل «شدن» در کدام گزینه متفاوت است؟

به یک قرار که در روزگار می‌ماند؟
هزار گونه سخن در دهان و لب خاموش
شیر که پاییند شد تن بدهد به رویه
که به چشم من جهان شد همه زرنگار بی‌تو

- ۱) مه تمام، هلال و هلال شد مه بدر
- ۲) شد آن که اهل نظر بر کناره می‌رفتند
- ۳) جور بکن که حاکمان جور کنند بر رهی
- ۴) سر باغ و بستانم، به چه دل بود نگارا

-۸- کدام گزینه با ایيات زیر هم مفهوم است؟

بریشه دل از ترس گیهان خدیو
سپردید دل هابه گفتار اوی»
رعشۀ تیغ از پنجۀ قصاب نتواند گرفت
همّت ز عاجزان طلبید ظلم، وقت عزل
در حقیقت نیست یک ظالم، که چندین ظالم است
که مظلومان نمی‌دارند بر دست دعا بندي

- ۱) در کهنسالی ندارد ظلم دست از کار خویش
- ۲) چون شعله شد ضعیف ز خس یاد می‌کند
- ۳) کوته‌اندیشی که سازد دست ظالم را دراز
- ۴) مده از کف عنان جور بی‌باکانه ای ظالم

-۹- از کدام گزینه، مفهوم بیت «گفت: من تیغ از بی حق می‌زنم / بندۀ حق نه مأمور تنم» قابل دریافت است؟

روشنان را به حقیقت شب ظلمانی نیست
صدق پیش آر که اخلاص به پیشانی نیست
مشنو اور در سخنم فایده دو جهانی نیست
که گدایان درش را سر سلطانی نیست

- ۱) شب مردان خدا روز جهان افروز است
- ۲) طاعت آن نیست که بر خاک نهی پیشانی
- ۳) یک نصیحت ز سر صدق جهانی ارزد
- ۴) گرگدایی کنی از درگه او کن باری

کدام گزینه با بیت «زور داری، چون نداری علم کار / لاف آن نتوان به آسانی زدن» ارتباط مفهومی دارد؟
که با او چرخ برناشد به بازو
تـاـنـبـخـشـدـ خـدـایـ بـخـشـنـدـهـ
کـهـ نـاـزـشـ بـهـ عـلـمـ اـسـتـ وـ فـضـلـ وـ كـرـمـ
حـلـمـ اوـ زـورـ وـ عـلـمـ اوـ جـهـلـ اـسـتـ

- ۱) فکـدمـ پـنـجـهـ بـاـ آـنـ سـخـتـبـازـ
- ۲) وـبـنـ سـعـادـتـ بـهـ زـورـ بـاـزوـ نـیـسـتـ
- ۳) بـهـ مـرـدـیـ وـ نـیـروـیـ بـاـزوـ منـازـ
- ۴) هـرـکـهـ بـاـ عـقـلـ خـوـیـشـ نـاـهـلـ اـسـتـ

فارسی (۳)

-۱۱- معنی و کاربرد واژه «نیست» در کدام گزینه متفاوت است؟

هرکه را در دل نباشد آه، مرد درد نیست
ورنه در مهد زمین آسودگی موجود نیست
چشم پوشیدن ز اوضاع جهان دشوار نیست
سیرچشمی در بساط خاک مردمخوار نیست

- ۱) صیقل آینه دل غیر آه سرد نیست
- ۲) خواب غفلت پرده چشم غلطبین می‌شود
- ۳) پرده خواب است ظلمت روشنای دیده را
- ۴) خورد عالم را بندد بر شکم سنگ مزار

۱۲- در متن زیر چند غلط املایی وجود دارد؟

«ملک را این یاد می‌باید داشت که همهٔ براهمه او را دوست ندارند، و اگرچه در علم تعققی پیوسته‌اند، هرگز سزاوار امانت نگردند و شایان تدبیر و مشورت نشوند، که بدگوهر لعیم به هیچ هلیه و پیرایه جمال نگیرد و علم و مال، او را به زینت وفا و کرم آراسته نگرداند. اگر در تربیت او سعی رود، هم‌چنان باشد که سگ را طوق گوهرنشان فرمایند و هسته خرما را در زر گیرند.»

(۴) یک

(۳) دو

(۲) سه

(۱) چهار

۱۳- در کدام گزینه «حذف فعل» وجود ندارد؟

سوختم سوختم ای خار مغایلان مددی
سوگند به جان تو که اندر دل مایی
منم هم‌چنان بر سر دوست داری
دوستان دستی که دیگر پای کوبان آمدیم

- (۱) چند پاییم به ته سنگ نهد خواب گران؟
- (۲) ای رفتیه و بر سینه ما داغ نهاده
- (۳) توگر دوست داری مرا ورنداری
- (۴) آستین‌افشان بروں رفتیم چون سرو از چمن

۱۴- نقش «ضمیر متصل» در پایان کدام گزینه متفاوت است؟

خواهد افتاد به دام دگران صیاد
می‌توان کرد به یک چین جبین آزادم
دست خود بوسه زند هر که کند آبادم
نتوان کرد به افسون طرب دل شادم

- (۱) ناله مرغ گرفتار اثرها دارد
- (۲) از گرفتاری من هست اگر عار تو را
- (۳) پای من بر سر گنج است چو دیوار یتیم
- (۴) گره از غنچه پیکان نگشاید به نسیم

۱۵- در همهٔ گزینه‌ها به آرایه‌های بیت‌های زیر اشاره شده است، به جز ..... .

که این سخن به مثل باد با سلیمان گفت
تو را که گفت که این زال ترک دستان گفت؟

- «گره به باد مزن گرچه بر مراد رود
به مهلتی که سپهرت دهد ز راه مرو

(۴) جناس ناقص - نعمهٔ حروف

(۳) تلمیح - پارادوکس

(۲) ایهام تناسب - کنایه

(۱) جناس تام - استعاره

نه هر که آینه سازد سکندری داند: تلمیح
و آتش به سر غنچه گلنار برآمد: تضاد
ناز بنیاد مکن تانکنی بنیادم: کنایه
که پرده بر دل خوین به بوی او بدریدم: ایهام
جان فدای شکرین پسته خاموشش باد: استعاره
تو در جمع آمدی ناگاه و مجموعان پراکندي: پارادوکس

- (الف) نه هر که چهره برافروخت دلبُری داند
- (ب) آب از گل رخساره او عکس پذیرفت
- (ج) زلف بر باد مده تانده‌ی بر بادم
- (د) چو غنچه بر سرم از کوی او گذشت نسیمی
- (ه) گر چه از کبر سخن با من درویش نگفت
- (و) موا زین پیش در خلوت فراغت بود و جمعیت

(۴) سه

(۳) چهار

(۲) پنج

(۱) شش

۱۷- کدام گزینه با بیت «همهٔ غیبی تو بدانی، همهٔ بیشی تو بپوشی / همهٔ عیبی تو فرایی» ارتباط معنایی دارد؟

چو عزّجو شوم در هر دو عالم خوار می‌گردم
نهی چو داغ مذلت همیشه خوار بود
هستم من آن عزیز که ماندم ز دهر خوار
جهل بود کار عشق خوار گرفتن

- (۱) عزیز هر دو عالم می‌شوم چون خاک ره گردم
- (۲) شود عزیز ابد آن که را دهی عزّت
- (۳) هستم من آن بلند که گشتم ز چرخ پست
- (۴) عشق تو را نیک می‌شمردم و بد شد

- کدام گزینه با بیت «دست از مس وجود چو مردان ره بشوی / تا کیمیای عشق بیابی و زر شوی» تناسب معنایی دارد؟

که قدر گوهر یکدانه جوهری داند
بس کز این ماتم به سر کردند در هر کشورش
آن مس ناقص همه زر شد زر کامل عیار
چو بذرث قابل افتاد هر کف خاکیست اکسیرش

- ۱) مدار نقطه بیشنش ز خال توست مرا
- ۲) در جهان نایاب شد خاک سیه چون کیمیا
- ۳) داشتم ناقص مسی وز کیمیای لطف تو
- ۴) جهان کیمیا تأثیر استعداد می خواهد

- کدام گزینه با بیت «بگفتنا جان فروشی در ادب نیست / بگفت از عشق بازان این عجب نیست» تناسب معنایی ندارد؟

که به کاری به از این بازیابد جانم
تو جان منی وداع جان آسان نیست
طایر قدسم و از دام جهان برخیزم
ترک سر تانکنی وصل میسر نشود

- ۱) باش تا جان برود در طلب جانم
- ۲) گر ترک وداع کردهام معذورم
- ۳) مزده وصل توکوکز سر جان برخیزم
- ۴) نقد جان تاندهی کام تو جانان ندهد

- مفهوم کدام گزینه از مفهوم بیت «بنیاد هستی تو چوزیر و زبر شود / در دل مدار هیچ که زیر و زبر شوی» دورتر است؟

شاد آن کسان که تکیه به لطف خدا کنند
نیست پرواپی ز میزان، مردم سنجیده را
که رحم اگر نکند مدعی خدا بکند
آب خضر از پنجه خشک توکل می چکد

- ۱) دیوار محکمی نتوان یافت در جهان
- ۲) خودحساب از پرسش روز حساب آسوده است
- ۳) تو با خدای خود انداز کار و دل خوش دار
- ۴) با توکل تشنگان راگر بود بیعت درست

عربی، زبان قرآن (۲)

■ عین الأصح و الأدق في الجواب للترجمة أو المفردات (۲۶ - ۲۱):

- **﴿أَوْ لَمْ يَعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ يَبْسِطُ الرِّزْقَ لِمَنْ يَشَاءُ﴾:**

- ۱) آیا نمی دانستید که خداوند روزی را برای هر کس که بخواهد، گسترش می دهد؟!»
- ۲) آیا نمی دانید که همانا خدا روزی را برای کسی که می خواهد، گسترش می دهد؟!»
- ۳) آیا علم نداشته اند بی شک الله روزی را برای هر کس که بخواهد، می گستراند؟!»
- ۴) آیا ندانسته اند که الله رزق را برای هر کس بخواهد، می گستراند؟!»

- **«لیدرس زملائی أهم مظاهر التجدد في الشعر الفارسي المعاصر و ينشروها في مقالة علمية!»:**

- ۱) همکلاسی هایم مهم ترین جلوه های نوآوری در شعر فارسی معاصر را باید بررسی کنند و آن را در مقاله ای علمی منتشر کنند!
- ۲) همشاغردی های من جلوه های نوآوری مهم در اشعار فارسی معاصر را باید بررسی کرده تا در مقاله ای علمی منتشر شود!
- ۳) مهم ترین جلوه های نوآوری در شعر فارسی معاصر را همشاغردی های من بررسی می کنند و آن را در مقاله ای علمی چاپ می کنند!
- ۴) مهم ترین پدیده های نوآور در شعر فارسی معاصر را دانشجویانم باید بررسی کنند و در مقاله علمی منتشر کنند!

- **«كان هذا الرجل يوصي أصدقائه أن يشكلوا فريقاً لمساعدة الفقراء!»:**

- ۱) این مرد دوستانش را همواره نصیحت می کرد که گروهی به کمک نیازمندان بشتایند!
- ۲) این مرد به دوستانش سفارش می کرد که گروهی را برای کمک به فقیران تشکیل دهند.
- ۳) این مرد به دوستان خود سفارش کرده بود که برای مساعدت فقیران، گروهی را تشکیل دهند!
- ۴) این همان مردی است که دوستانش او را نصیحت کرده بودند که برای کمک کردن به نیازمندان گروه تشکیل دهند!

٢٤- **أَلَمْ يَعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ يَعْلَمُ سَرَّهُمْ وَ نِجْوَاهُمْ وَ أَنَّ اللَّهَ عَلَمَ الْغَيْبَ؟**

- (١) آیا نمی‌دانند که خدا راز و نجوایشان را می‌داند و خدا بسیار دانای رازهای نهانی است؟!
- (٢) آیا ندانستند که خدا رازها و نجواهای آنان را می‌داند و بسیار دانا به غیبها است؟!
- (٣) آیا نمی‌دانند که خدا از راز آنان و نجوایشان آگاه است و خدا دانای نهان‌ها است؟!
- (٤) آیا ندانسته‌اند که خدا راز آنان و نجوایشان را می‌داند و خدا بسیار دانای نهان‌ها است؟!

٢٥- **عَيْنَ الصَّحِيحِ:**

- (١) لا يَحِدِّثُ النَّاسَ بِكُلِّ مَا يَسْمَعُونَ بِهِ! مردم نباید از هر چیزی که می‌شنوند، سخن بگویند!
- (٢) قد أَلَّفَ الدَّكْتُورُ الْأَتُونِجِيُّ كِتَابًا يضمُّ الْكَلْمَاتِ الْفَارَسِيَّةِ الْمُعَرَّبَةِ؛ دُكْتُورُ الْأَتُونِجِيُّ كِتَابِيُّ تَأْلِيفٍ كَرِدَ كَهْ كَلْمَاتِ فَارَسِيِّ عَرَبِيِّ شَدَهْ رَا دربر می‌گیرد!
- (٣) أَلَمْ يَعْلَمُ الطَّلَّابُ أَنَّ مَوْعِدَ الامتحانَاتِ قَدْ أَجَلَ؟ آیا دانشجویان ندانسته‌اند که زمان امتحانات را به تأخیر انداخته‌اند.
- (٤) كَانَتْ مِنْ طَفُولَتِهَا تَقْرَأُ كُلَّ مَا يَرْتَبِطُ بِالشَّرْقِ؛ اَزْ كُودُكِي اِشْ هَرْ آنْ چَهْ رَا كَهْ بِهِ شَرْقَ اِرْتِبَاطَ مَيْيَافَتْ، خَوَانِدَهْ بُودَا

٢٦- **عَيْنَ الصَّحِيحِ لِلْفَرَاغِ:**

- (١) ..... هي القيمة المشتركة بين جماعة من الناس في مكان معين. (الحضارة)
- (٢) ..... هي الحوار بين شخصين في مجال محدد. (المحاضرة)
- (٣) ..... خطيب المسجد في حديثه إلى فضائل شعب مسلم. (أشار)
- (٤) عندما نشعر ب..... نبحث عن الطعام. (الوجع)

■■ **عَيْنَ الْمَنَاسِبِ فِي الْجَوَابِ عَنِ الْأَسْئَلَةِ التَّالِيَّةِ (٣٠ – ٢٧):**٢٧- **عَيْنَ مَا لَيْسَ فِيهِ جَمْعُ التَّكْسِيرِ:**

- (١) أشارت في إحدى مقابلاتها إلى الأدعية الإسلامية!
- (٢) هذا العمل رفع شأن العالمة في جامعات الـدول الغربية!
- (٣) كان هدف هذه الجمعية مدّ جسور الصداقة بين النساء!
- (٤) حصلت على عدّة شهادات منها شهادة في الفلسفة والدراسات الإسلامية!

٢٨- **عَيْنَ «لَام» الْأَمْرِ:**

- (١) للأعشاب الطبيعية فوائد كثيرة في معالجة الأمراض.
- (٢) لتعلم لغة جديدة عليكم أن تجتهدوا كثيراً.
- (٣) ذهبت إلى المكتبة عدّة مرات لأفتش عن موضوع مهم.
- (٤) من كان يؤمن بالله واليوم الآخر فليقل خيراً أو ليصمت.

٢٩- **عَيْنَ مَضَارِعًا يَعْدِلُ الْمُضَارِعَ الْإِلْتَزَامِيِّ فِي الْفَارَسِيَّةِ:**

- (١) لم يسافر الطالب إلى السفرة العلمية هذه السنة!
- (٢) لتبادل المفردات بين اللغات يذكر المدرس لنا أمثلة!
- (٣) لا يتكلّم الإنسان عن شيء يخاف تكذيبه!
- (٤) إذا هربت من الواقع تواجه مشاكل في حياتك!

٣٠- **عَيْنَ مَضَارِعًا بِمَعْنَى الْمَاضِيِّ:**

- (١) ليسأل الإنسان من فضل ربه فإنه كان بكل شيء عليماً!
- (٢) إن الأستاذ لم يحدّد لنا موعداً للامتحان!
- (٣) لن تناولوا الراحة حتى تتحملوا المصاعب!
- (٤) قد يتحدى هذا الرجل عن مشاكله في الحياة!

عربی، زبان قرآن (۴)

■ عین الصحيح في الترجمة (۳۴ - ۳۱):

۳۱- «قال أعلم أن الله على كل شيء قادر»؛ «كفت: .....»

۲) می دانم بی گمان خداوند بر همه چیز توانا می باشد!

۱) می دانم که الله بر هر چیزی توانست!

۴) داناترم که الله بر همه چیز توانایی دارد!

۳) داناترم به این که خدا بر هر چیزی توانست!

۳۲- «لا تكن ممن يقولون في يوم البعث: يا ليتنا كنا تراباً»:

۱) از کسانی نباش که در روز رستاخیز می گویند: کاش ما خاک بودیم!

۲) همانند آنانی نباش که در روز قیامت می گویند: ای کاش از جنس خاک بودیم!

۳) نباش از کسانی که هنگام رستاخیز می گویند: ای کاش ما خاک شده بودیم!

۴) از آنانی نباش که روز قیامت خواهند گفت: کاش ما از خاک می شدیم!

۳۳- «و لا تسبيوا الذين يدعون من دون الله فيسبوا الله»:

۱) و آنانی را که به جای الله فرا می خوانند، دشنام ندهید؛ زیرا به الله دشنام دهندا!

۲) و به کسانی که در کنار خداوند فرا می خوانند، ناسزا نگویید تا به خداوند هم دشنام ندهند!

۳) و به کسانی که جز خداوند را می خوانند، دشنام نگویید؛ چون به خداوند دشنام می دهندا!

۴) و ناسزا ندهید به آنانی که جز الله را فرا خوانده اند که به الله دشنام دهندا!

۳۴- «لا علم لنا إلا ما علمتنا»:

۱) «ما را هیچ علمی نیست جز آن چه به ما آموختی!»

۴) «ما هیچ دانشی نداریم مگر آن چه به ما یاد داده ای!»

■ إقرأ النص التالي بدقة ثم أجب عن الأسئلة التالية بما يناسب النص (۴۰ - ۳۵):

إن الإسلام ينتشر بسرعة في المناطق التي يسكن فيها مستضعفوا العالم و هم يشعرون أن العقيدة الإسلامية تُنقذهم و تنظم حياتهم و أمّا الذين ناصروا الكفار المستكبرين و قاتلوا المستضعفين، فيتفاخرون بأنهم يذوّبون (هي كوبندي) خضرة الأرض بأقدامهم القذرة (القيبيحة). ليعلموا أن الغد للمؤمنين المظلومين و مع الظهور الإمام المهدي (عج) يتحقق أمل المتقين و المستضعفين و تنفتح في قلوبهم المُنكسرة أزهار النور قريباً. و في هذا اليوم لا تتوّقف أنشودة الفتح لحظة واحدة. و لذلك سمى ميلاده بيوم المستضعفين أمّا أولئك قلوبهم من الحجر و سوف يهلكهم الإمام (عج) إن شاء الله.

۳۵- ما هو موضوع النص؟

۲) تواضع المستضعفين!

۱) تلذّم الكفر و الكبر!

۴) مقابلة الكفار و المستضعفين!

۳) حكومة الجائرين!

۳۶- عین الخطأ حسب النص:

۱) يشعر المستضعفون أن الله ينذدهم!

۳) نحن لا نهتمّ بالمستكبرين في العالم!

۲- لماذا سمى ميلاد المهدي (عج) بيوم المستضعفين؟ لأنّه .....

۱) هو القائم بأمر الله!

۴) في هذا اليوم يتحقق ما يتمنّونه المتقين!

۳) سوف ينذدهم و سيهلك الجائرين!

- ۳۸- يوم ظهور المهدى (عج) ستفتح في قلوب المستضعفين المنكسرة ..... !

(۲) العقيدة الإسلامية

(۴) حضرة الأرض

(۱) أزهار النور

(۳) أمل المتقين

■ عین الصحيح في الإعراب والتحليل الصرفي (۳۹ و ۴۰):

- ۳۹- «يُنتَشِر»:

(۱) فعل مضارع - للغائب - مزيد ثلثي (من وزن «افتعل» و مصدره «افتعال») / فعل مع فاعله و الجملة فعلية

(۲) فعل - مزيد ثلثي بزيادة حرفين - معلوم / فعل و فاعله «الإسلام»

(۳) مضارع - مزيد ثلثي من باب «انفعال» - معلوم / فعل مع فاعله و الجملة فعلية

(۴) فعل - للغائب - مزيد ثلثي (حروفه الأصلية: ن ش ر) - معلوم / فعل و فاعله «الإسلام»

- ۴۰- «العالم»:

(۱) مفرد مذکور - اسم فاعل - معرف بألف / مضافق اليه

(۲) اسم - مفرد - معرف بألف / مضافق اليه

(۳) اسم - مذكر - اسم فاعل (من الفعل المجرد الثلاثي) / الخبر

(۴) اسم - مفرد - مذكر - معرف بألف / خبر للمبتدأ «الإسلام»

دین و زندگی

دین و زندگی (۲)

- ۴۱- مولای متقيان چه روزی را روز شادی فرزندان علی و پیروانش می‌داند و پیشوایی مردم در آینده تاریخ، از وعده‌های خداوند به کدام گروه است؟

(۱) روز ظهور امام عصر (عج) - بندگان صالح خداوند

(۲) روز تشکیل حکومت جهانی امام عصر (عج) - بندگان صالح خداوند

(۳) روز تشکیل حکومت جهانی امام عصر (عج) - مستضعفین

(۴) روز ظهور امام عصر (عج) - مستضعفین

- ۴۲- حضرت علی (ع) در عهدنامه مالک اشتر ضمن بیان حکیمانه و عالمانه مسئولیت کارگزاران حکومت اسلامی، ایشان را به عمل در جهت رفع مشکلات کدام گروه امر کرده و علت آن را چه بیان داشته است؟

(۱) مردم - با وجود رضایت عمومی خشم خواص آسیبی نمی‌رساند.

(۲) محرومان - بیش از دیگران به عدالت نیازمندند.

(۳) مردم - بیش از دیگران به عدالت نیازمندند.

- ۴۳- در فرمایش امام علی (ع) کدام عوامل زمینه‌ساز بی‌بهره ماندن از وجود حجت الهی در میان مردم است و این امر با کدام یک از آیات زیر تناسب مفهومی بیشتری دارد؟

(۱) ستمگری انسان‌ها و زیاده‌رویشان در گناه - «ذلِكَ بِأَنَّ اللَّهَ لَمْ يَكُنْ مُعَيْرًا نِعْمَةً أَنْعَمَهَا عَلَى قَوْمٍ حَتَّىٰ يُعَيِّرُوا مَا بِأَنفُسِهِمْ وَأَنَّ اللَّهَ سَمِيعٌ عَلَيْهِ»

(۲) ستمگری انسان‌ها و زیاده‌رویشان در گناه - «يَرِيدُونَ أَنْ يَتَحَكَّمُوا إِلَيَّ الظَّاغُوتِ وَقَدْ أُمِرُوا أَنْ يَكُفُّوا بِهِ»

(۳) عدم معرفت به امام و مبارزه نکردن با حاکمان غاصب - «ذلِكَ بِأَنَّ اللَّهَ لَمْ يَكُنْ مُعَيْرًا نِعْمَةً أَنْعَمَهَا عَلَى قَوْمٍ حَتَّىٰ يُعَيِّرُوا مَا بِأَنفُسِهِمْ وَأَنَّ اللَّهَ سَمِيعٌ عَلَيْهِ»

(۴) عدم معرفت به امام و مبارزه نکردن با حاکمان غاصب - «يَرِيدُونَ أَنْ يَتَحَكَّمُوا إِلَيَّ الظَّاغُوتِ وَقَدْ أُمِرُوا أَنْ يَكُفُّوا بِهِ»

- ۴۴- علت لزوم وجود ویژگی‌هایی چون «زمان‌شناس بودن» و «شجاعت و قدرت روحی» در ولی فقیه چیست؟

- ۱) بتواند جامعه را در شرایط پیچیده جهانی اداره کند - بتواند بدون ترس و واهمه از قدرت‌های ظالم، به طور عادلانه حکم کند.
- ۲) بتواند جامعه را در شرایط پیچیده جهانی اداره کند - در اجرای احکام اسلام از کسی نترسد و در برابر زیاده‌خواهی‌های دشمنان بایستد.
- ۳) بتواند احکام دین را مناسب با نیازهای روز به دست آورد - در اجرای احکام اسلام از کسی نترسد و در برابر زیاده‌خواهی‌های دشمنان بایستد.
- ۴) بتواند احکام دین را مناسب با نیازهای روز به دست آورد - بتواند بدون ترس و واهمه از قدرت‌های ظالم، به طور عادلانه حکم کند.

- ۴۵- مقصود از کاهش بهره‌مندی از امام عصر (عج) در عصر غیبت ایشان، چیست و امدادهای غیبی آن حضرت به طور ویژه به کدام افراد اختصاص می‌یابد؟

- ۱) نه امکان حکومت و ولایت ظاهری آن حضرت هست و نه امکان تشکیل جلسات درس و تعلیم معارف - شیعیان و محبان امام
- ۲) نه امکان حکومت و ولایت ظاهری آن حضرت هست و نه امکان تشکیل جلسات درس و تعلیم معارف - علمای امت اسلامی
- ۳) بهره‌مندی از امام، منحصر به مرعیت دینی ایشان می‌شود که نیازمند به ظاهر بودن بین مردم نیست. - شیعیان و محبان امام
- ۴) بهره‌مندی از امام، منحصر به مرعیت دینی ایشان می‌شود که نیازمند به ظاهر بودن بین مردم نیست. - علمای امت اسلامی

- ۴۶- دستور قرآن کریم به مؤمنان برای صرف هفت خود جهت شناخت دقیق دین در کدام عبارت شریفه نهفته است و در این راستا ائمه معصومین (ع) چه اقدامی انجام می‌دادند؟

- ۱) ﴿وَ مَا كَانَ الْمُؤْمِنُونَ لِيَنْفِرُوا كَافَّةً﴾ - تربیت دانشمندان اسلامی
- ۲) ﴿وَ مَا كَانَ الْمُؤْمِنُونَ لِيَنْفِرُوا كَافَّةً﴾ - سفر به نقاط دوردست کشور اسلامی
- ۳) ﴿مِنْهُمْ طَائِفَةٌ لِيَتَّقَهُوا فِي الدِّينِ وَ لِيُنَذِّرُوا﴾ - تربیت دانشمندان اسلامی
- ۴) ﴿مِنْهُمْ طَائِفَةٌ لِيَتَّقَهُوا فِي الدِّينِ وَ لِيُنَذِّرُوا﴾ - سفر به نقاط دوردست کشور اسلامی

- ۴۷- مطابق فرمایش امیرالمؤمنین (ع)، محبوب‌ترین کارها نزد خداوند چیست و از دقت در این روایت کدام مفهوم مستفاد می‌گردد؟

۱) انتظار فرج - منتظر حقیقی، خود و محیط زندگی خود را برای آمدن مهمان عزیز الهی آماده می‌کند.

۲) پیروی از امام عصر (عج) - منتظر حقیقی، خود و محیط زندگی خود را برای آمدن مهمان عزیز الهی آماده می‌کند.

۳) انتظار فرج - لازمه انتظار، دعا برای ظهر امام عصر (عج) و حضور در پیشگاه او است.

۴) پیروی از امام عصر (عج) - احساس تعهد درونی در عمل به اوامر و خودداری از نواهی از لوازم انتظار است.

- ۴۸- یکی از راه‌های شناخت مرجع تقلید کدام است و وجود چه خصوصیتی در او، نسبت به ولی فقیه تمایز ایجاد می‌کند؟

۱) یکی از فقیهان در میان اصحاب رسانه بسیار مشهور باشد. - زمان‌شناس بودن

۲) یکی از فقیهان در میان اصحاب رسانه بسیار مشهور باشد. - اعلم بودن

۳) معرفی کردن فقیه توسط دو نفر عادل و مورد اعتماد که بتواند فقیه واجد شرایط را تشخیص دهنده. - اعلم بودن

۴) معرفی کردن فقیه توسط دو نفر عادل و مورد اعتماد که بتواند فقیه واجد شرایط را تشخیص دهنده. - زمان‌شناس

- ۴۹- اعلام کتبی امام زمان (عج) به نایب خویش در فاصله شش روز به مرگ او با کدام هدف صورت گرفت؟

۱) بیان ویژگی‌های ولایت معنوی امام و بهره‌مندی مشتاقان از ایشان

۲) توصیف اوضاع و احوال دوران ظهور و حکومت نهایی حق

۳) اعلام پایان دوران نیابت و شروع غیبت کبری

۴) تبیین مرعیت دینی امام و ضرورت بهره‌مندی عوام از فقهای وارسته

- ۵۰- سخن مشترک تمام انبیا از یک طرح الهی در آینده تاریخ، مربوط به تحقق کدام وعده خداوند است؟

۱) پیروزی حق بر باطل

۲) ظهور ولی خدا برای برقراری حکومت جهانی

۴) آمادگی جامعه بشری برای پذیرش حق

۳) نامیدی مردم از همه مکتب‌های غیرالهی

دین و زندگی (۳)

- ۵۱- بیت «دلی کز معرفت نور و صفا دید / به هر چیزی که دید، اول خدا دید»، نمایانگر کدام آیه شریفه و نmad دیگر چه موضوعی است؟

(۱) **﴿يَا أَيُّهَا النَّاسُ أَنْتُمُ الْفُقَرَاءُ إِلَى اللَّهِ﴾** - هر موجودی در این عالم تجلی بخش وجود آفریننده و نشانه‌ای از نشانه‌های الهی است.

(۲) **﴿اللَّهُ نُورُ السَّمَاوَاتِ وَ الْأَرْضِ﴾** - هر موجودی در این عالم تجلی بخش وجود آفریننده و نشانه‌ای از نشانه‌های الهی است.

(۳) **﴿اللَّهُ نُورُ السَّمَاوَاتِ وَ الْأَرْضِ﴾** - نیاز ذاتی پدیده‌ها به خداوند در تمام امور هستی از جمله پیدایش و بقا است.

(۴) **﴿يَا أَيُّهَا النَّاسُ أَنْتُمُ الْفُقَرَاءُ إِلَى اللَّهِ﴾** - نیاز ذاتی پدیده‌ها به خداوند در تمام امور هستی از جمله پیدایش و بقا است.

- ۵۲- علیت خالقیت خداوند در کدام عبارت قرآنی متجلی است و تصرف در اشیاء در محدوده اجازه خداوند، بازتاب کدام مرتبه توحید است؟

(۱) **﴿قُلِ اللَّهُ خَالِقُ كُلِّ شَيْءٍ﴾** - ولایت

(۲) **﴿وَهُوَ الْوَاحِدُ الْفَهَارُ﴾** - مالکیت

- ۵۳- ثمرة «برترین عبادت»، چگونه آشکار می‌گردد و مناجات پیامبر اکرم (ص) **﴿اللَّهُمَّ لَا تَكِلْنِي إِلَى نَفْسِي طَرَفَةً عَيْنٍ أَبْدًا﴾**، نتیجه فهم کدام موضوع است؟

(۱) جلب رحمت خاصه الهی - ناتوانی در شناخت ذات باری تعالی

(۲) شکوفایی استعدادها - فقر و نیازمندی

- ۵۴- مالکیت خداوند برخاسته از کدام مرتبه توحید است و اگر خداوند پیامبر اکرم (ص) را ولی انسان‌ها معرفی می‌کند، به چه معناست؟

(۱) ولایت - خداوند ولایت خویش را به پیامبر واگذار کرده است.

(۲) خالقیت - خداوند ولایت خویش را به پیامبر واگذار کرده است.

(۳) ولایت - پیامبر واسطه ولایت الهی است و رساندۀ فرمان‌هایش است.

(۴) خالقیت - پیامبر واسطه ولایت الهی است و رساندۀ فرمان‌هایش است.

- ۵۵- از راههای مورد توصیه قرآن کریم برای وصول به معرفت عمیق تر درباره خداوند چیست؟

(۱) تفکر درباره نیازمندی جهان به خداوند در پیدایش و تلاش و مجاهدت پیوسته

(۲) تفکر درباره هستی و ماهیت خداوند جهان و تلاش و مجاهدت پیوسته

(۳) تفکر درباره هستی و ماهیت خداوند جهان و پاکی و صفائی قلب

(۴) تفکر درباره نیازمندی جهان به خداوند در پیدایش و پاکی و صفائی قلب

- ۵۶- رسول خدا (ص) در آغاز رسالت خویش از مشرکان می‌خواست با گفتن کدام عبارت دست از شرک و بتپرستی بردارند و ویژگی التزام به آن چه بود؟

(۱) **﴿لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ﴾** - فقط خدا را می‌پرسند و در برابر او خاضع و خاشع است و او را محبوب خویش می‌دانند.

(۲) **﴿اللَّهُ خالقُ كُلِّ شَيْءٍ﴾** - فقط خدا را می‌پرسند و در برابر او خاضع و خاشع است و او را محبوب خویش می‌دانند.

(۳) **﴿لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ﴾** - زندگی فرد مسلمان را در رابطه با خدا، خود، خانواده، اجتماع و دیگر مخلوقات تغییر می‌دهد.

(۴) **﴿اللَّهُ خالقُ كُلِّ شَيْءٍ﴾** - زندگی فرد مسلمان را در رابطه با خدا، خود، خانواده، اجتماع و دیگر مخلوقات تغییر می‌دهد.

- اعتقاد به توانایی پیامبر اکرم (ص) و اولیای دین چه زمانی موجب شرک است و کدام آیه مؤید شرک است؟

(۱) مستقل از خدا دانستن - **﴿مَا لَهُمْ مِنْ دُونِهِ مِنْ وَلِيٌّ وَ لَا يُشَرِّكُ فِي حُكْمِهِ أَحَدٌ﴾**

(۲) مستقل از خدا دانستن - **﴿قُلْ أَفَأَنْتَ حَدُّتُمْ مِنْ دُونِهِ أُولَيَاءُ لَا يَمْلِكُونَ لِأَنفُسِهِمْ﴾**

(۳) از سوی خدا و درخواست اولیاء خدا دانستن - **﴿قُلْ أَفَأَنْتَ حَدُّتُمْ مِنْ دُونِهِ أُولَيَاءُ لَا يَمْلِكُونَ لِأَنفُسِهِمْ﴾**

(۴) از سوی خدا و درخواست اولیاء خدا دانستن - **﴿مَا لَهُمْ مِنْ دُونِهِ مِنْ وَلِيٌّ وَ لَا يُشَرِّكُ فِي حُكْمِهِ أَحَدٌ﴾**

۵۸- موضوعات محدود در دایره شناخت ما قرار ..... زیرا ..... هستند و شناخت صفات الهی ..... .

(۲) دارد - محاط - ممکن است	(۱) دارد - محیط - ممکن است
(۴) ندارد - محاط - ناممکن است	(۳) ندارد - محیط - ناممکن است

۵۹- در کلام امیرالمؤمنین علی (ع) بنده حقیقی به چه چیزی مفتخر است و این موضوع در کدام آیه متجلی است؟

(۱) همه چیزش از آن خداست - ﴿وَلِلَّهِ مَا فِي السَّمَاوَاتِ وَ مَا فِي الْأَرْضِ﴾

(۲) همه چیزش از آن خداست - ﴿وَهُوَ رَبُّ كُلِّ شَيْءٍ﴾

(۳) پورودگارش خداوند است - ﴿وَهُوَ رَبُّ كُلِّ شَيْءٍ﴾

(۴) پورودگارش خداوند است - ﴿وَلِلَّهِ مَا فِي السَّمَاوَاتِ وَ مَا فِي الْأَرْضِ﴾

۶۰- از نگاه رسول خدا (ص)، برترین عبادت تفکر در چه چیزی است و این مضمون یادآور کدام بیت است؟

(۱) «فی الله و فی قدرته» - خشک ابری که بود ز آب تهی / ناید از وی صفت آبدھی

(۲) «فی الله و فی قدرته» - دلی کز معرفت نور و صفا دید / به هر چیزی که دید، اول خدا دید

(۳) «فی ذات الله» - دلی کز معرفت نور و صفا دید / به هر چیزی که دید اول خدا دید

(۴) «فی ذات الله» - خشک ابری که بود ز آب تهی / ناید از وی صفت آبدھی

PART A: Grammar and Vocabulary

Directions: Questions 61-65 are incomplete sentences. Beneath each sentence you will see four words or phrases, marked (1), (2), (3), and (4). Choose the one word or phrase that best completes the sentence. Then mark your answer sheet.

61- A recent study in Hong Kong suggests that lack of regular ..... activity kills more people than smoking.

1) emotional	2) physical
3) regional	4) popular

62- Shakespeare ..... 37 plays, but I ..... only five or six of them so far.

1) has written / read	2) wrote / read
3) has written / 've read	4) wrote / 've read

63- The oldest verified living person in the world is an old lady who ..... around 118 years.

1) has lived since	2) lived since
3) has lived for	4) lived for

64- After ..... the 42 kilometres from Marathon to Athens, Pheidippides shouted “we ..... !” and immediately died of exhaustion.

1) running / 've won	2) running / win
3) to run / 've won	4) to run / win

65- If you examine the problem intelligently, and without getting ..... , I'm sure you'll find a solution.

1) emotional	2) voluntary
3) influential	4) regular

PART B: Cloze Test

Directions: Questions 66-70 are related to the following passage. Read the passage and decide which choice, (1), (2), (3), or (4), best fits each space. Then mark your answer sheet.

About 2,500 years ago, the Ancient Greeks found that rubbing amber (fossilized resin) produces a charge of static electricity. The Greek for amber is elektron, which is ...66... electricity got its name. ...67... 1750, American scientist Benjamin Franklin discovered that lightning is electricity and ...68... what electric charges are. ...69... , Italian scientists Luigi Galvani and Alessandro Volta ...70... the first electric battery.

66- 1) when	2) how	3) for	4) then
67- 1) Above		2) Among	
3) Surrounding		4) Around	
68- 1) requested		2) answered	
3) explained		4) claimed	
69- 1) At the end of the 18 th century		2) At end of the 18 centuries	
3) In end of the century of 18 th		4) At end century the 18 th	
70- 1) proved		2) concluded	
3) progressed		4) produced	

انگلیسی (۳)

PART A: Vocabulary

Directions: Questions 71-75 are incomplete sentences. Beneath each sentence you will see four words or phrases, marked (1), (2), (3), and (4). Choose the one word or phrase that best completes the sentence. Then mark your answer sheet.

- 71- A medical doctor, especially one who has general skill and is not a surgeon is called a ..... .
1) physician	2) nurse
3) receptionist	4) physicist
- 72- The lecturer ..... to drink a glass of water and then continued with his speech.
1) paused	2) lowered
3) spared	4) kept
- 73- She wasn't adequately prepared for the test and got a/an ..... mark as a result.
1) incomplete	2) terrible
3) surprising	4) clear
- 74- For most people, a low-fat diet and exercise are all that are needed to ..... cholesterol.
1) lower	2) spare	3) catch	4) burst
- 75- To be free of stress, we should stop worrying about small problems, and more ..... , we should realize that worrying about a problem doesn't solve it
1) considerably	2) probably
3) importantly	4) surprisingly

PART B: Reading Comprehension

Directions: In this part of the test, you will read a passage. The passage is followed by five questions. Answer the questions by choosing the best choice, (1), (2), (3), or (4). Then mark your answer sheet.

Health is the general condition of a person's mind, body and spirit, usually meaning to be free from illness, injury or pain. The World Health Organization (WHO) defined health in its broader sense in 1946 as "a state of complete physical, mental, and social well-being and not merely the absence of disease or infirmity."

Generally, the context in which an individual lives is of great importance on health status and quality of life. It is increasingly recognized that health is maintained and improved not only through the advancement and application of health science, but also through the efforts and intelligent lifestyle choices of the individual and society. According to the World Health Organization, the main determinants of health include the social and economic environment, the physical environment, and the person's individual characteristics and behaviors. In fact, an increasing number of studies and reports from different organizations and contexts examine the linkages between health and different factors, including lifestyles, environments, health care organization, and health policy.

Personal health also depends partially on the social structure of a person's life. The maintenance of strong social relationships, volunteering, and other social activities have been linked to positive mental health and even increased longevity. In contrast, prolonged psychological stress may negatively impact health, and has been cited as a factor in cognitive impairment with aging, depressive illness, and expression of disease.

76- Which of the following questions does the passage mainly try to answer?

1) What is WHO and how does it work?	2) What is health and what does it depend on?
3) What are some healthy behaviors?	4) How does society affect health?

77- Which of the following is NOT considered by World Health Organization as a main factor in determining health?

1) Social status	2) Economic situation
3) Personal behavior	4) Thoughts and beliefs

78- It can be understood from the passage that a person who has strong social relationships .....

- 1) will certainly live longer than a person with weak social relationships
- 2) may experience much more stress than a person with limited relationships
- 3) may be in a healthier state of mind and may also live longer
- 4) is also interested in volunteering and other social activities

79- The word “cited” in the last paragraph can be replaced with .....

1) mentioned	2) related	3) remembered	4) saved

80- How is WHO's definition of health different than the other definition?

- 1) It is simpler.
- 2) It is more complicated.
- 3) It is more general.
- 4) It is more confusing.

دفترچه شماره ۲

آزمون شماره ۵

جمعه ۱۱/۰۶/۱۴۰۱

آزمون‌های سراسری کاج

گزینه درست را انتخاب کنید.

سال تحصیلی ۱۴۰۱-۱۴۰۲

سوالات آزمون

پایه دوازدهم تجربی دوره دوم متوسطه

شماره داوطلبی:	نام و نام خانوادگی:
مدت پاسخگویی: ۵۵ دقیقه	تعداد سوال: ۴۰

عنوانیں مواد امتحانی آزمون گروہ آزمایشی علوم تجربی، تعداد سوالات و مدت پاسخگویی

ردیف	مواد امتحانی	تعداد سوال	وضعیت پاسخگویی	شماره سوال		مدت پاسخگویی:
				تا	از	
۱	ریاضی ۲	۱۰	اجباری	۹۰	۸۱	۳۵ دقیقه
	ریاضی ۳	۱۰	زوج کتاب	۱۰۰	۹۱	
	ریاضی ۱	۱۰		۱۱۰	۱۰۱	
۲	زیست‌شناسی ۲	۱۰	اجباری	۱۲۰	۱۱۱	۲۰ دقیقه
	زیست‌شناسی ۳	۱۰	زوج کتاب	۱۳۰	۱۲۱	
	زیست‌شناسی ۱	۱۰		۱۴۰	۱۳۱	

ریاضیات

-۸۱ کدام تابع زیر در $x=0$ دارای حد است؟

$$y=[x] \quad (4)$$

$$y=\frac{x^2}{|x|} \quad (3)$$

$$y=\frac{|x|}{x} \quad (2)$$

$$y=\sqrt{x} \quad (1)$$

-۸۲ به ازای کدام مجموعه مقادیر a ، تابع $f(x)=\begin{cases} (x-a)^2 & ; x \geq 2 \\ 2x+a & ; x < 2 \end{cases}$ حد دارد؟

$$\{0, -5\} \quad (4)$$

$$\{0, 5\} \quad (3)$$

$$\{0, -3\} \quad (2)$$

$$\{0, 3\} \quad (1)$$

-۸۳ حاصل $\lim_{x \rightarrow \pi} \frac{1+\cos^3 x}{\sin^2 x}$ کدام است؟

$$1 \quad (4)$$

$$\frac{3}{2} \quad (3)$$

$$2 \quad (2)$$

$$\frac{1}{2} \quad (1)$$

-۸۴ حاصل $\lim_{x \rightarrow 5} \frac{3x^2 - 13x - 10}{\sqrt{2x-1}-3}$ کدام است؟

$$68 \quad (4)$$

$$51 \quad (3)$$

$$34 \quad (2)$$

$$102 \quad (1)$$

-۸۵ هرگاه $\lim_{x \rightarrow 1} f(x) + \lim_{x \rightarrow \frac{1}{3}} f(x)$ باشد، آنگاه حاصل $f(x)=\begin{cases} 5 & x \in \mathbb{Z} \\ -2 & x \notin \mathbb{Z} \end{cases}$ کدام است؟

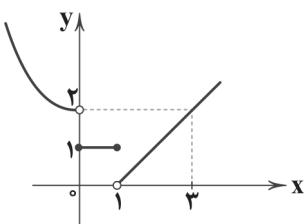
$$7 \quad (4)$$

$$10 \quad (3)$$

$$-4 \quad (2)$$

$$3 \quad (1)$$

-۸۶ با توجه به شکل زیر، حاصل $\lim_{x \rightarrow 0^-} f(x) + \lim_{x \rightarrow 1^-} f(x) - \lim_{x \rightarrow 2} f(x)$ کدام است؟

$$\frac{f}{g} \quad (4)$$

-۸۷ هرگاه $g(x)=\begin{cases} x+1 & , x>1 \\ 3 & , x<1 \end{cases}$ و $f(x)=\begin{cases} 2x & , x>1 \\ 1 & , x<1 \end{cases}$ باشد، کدام تابع در $x=1$ حد دارد؟

$$f-g \quad (3)$$

$$f+g \quad (2)$$

$$fg \quad (1)$$

-۸۸ اگر f تابع خطی گذرنده از نقاط $(0, 0)$ و $(-1, 0)$ باشد، مقدار $\lim_{x \rightarrow 1} f(x)$ کدام است؟

$$-\frac{1}{2} \quad (4)$$

$$-1 \quad (3)$$

$$\frac{1}{2} \quad (2)$$

$$1 \quad (1)$$

-۸۹ تابع $f(x)=x[\sin x]$ در بازه $[-\pi, \pi]$ دارای نقطه ناپیوسته است؟ ( ) نماد جزء صحیح است.

$$4 \quad (4)$$

$$3 \quad (3)$$

$$2 \quad (2)$$

$$1 \quad (1)$$

-۹۰ تابع $f(x)=[x^3]-[-x^3]$ در $x=2$ ، از نظر پیوستگی چگونه است؟ ( ) نماد جزء صحیح است.

(۱) فقط از راست پیوسته است.

(۲) از چپ و راست ناپیوسته است.

(۳) فقط از چپ پیوسته است.

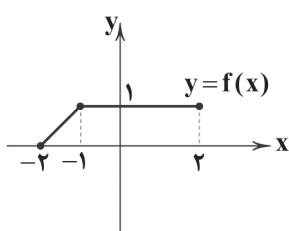

توجه: داوطلب گرامی، لطفاً از بین سوالات زوج درس ۱ (ریاضی ۳)، شماره ۹۱ تا ۱۰۰ و زوج درس ۲ (ریاضی ۱)، شماره ۱۰۱ تا ۱۱۰، فقط یک سری را به انتخاب خود پاسخ دهید.

زوج درس ۱

(سوالات ۹۱ تا ۱۰۰)

- ۹۱- نمودار تابع $y = -x^3 + 6x^2 - 12x$ از کدام نواحی عبور نمی‌کند؟
- (۱) اول و دوم   (۲) اول و سوم   (۳) دوم و چهارم   (۴) فقط سوم
- ۹۲- تابع $f(x) = |x-1| - |x+4|$. در چه فاصله‌ای صعودی است؟
- (۱) $[1, +\infty)$ (۲) $[-4, 1]$ (۳) $(-\infty, -4]$ (۴) هیچ بازه‌ای
- ۹۳- اگر تابع $f(x) = x^4 + nx^3 + m(x-1)^3 - 2n(x+1)^3$ چندجمله‌ای از درجه ۳ و تابع $g(x) = (x-1)^3$ باشد، حاصل $(f+g)(x)$ کدام است؟
- (۱) -27 (۲) -15 (۳) -10 (۴) -15

- ۹۴- اگر نمودار تابع $y = f(x)$ به صورت زیر باشد، جواب معادله $f(x+1) = f(x) - 1$ کدام است؟
- (۱) 2 (۲) 1 (۳) -2 (۴) -1

- ۹۵- اگر $f(x) = \sqrt{2x^3 + 2x} + x^2 + x$ باشد، مقدار $f(18)$ چقدر است؟ ($x > 0$)
- (۱) 24 (۲) 18 (۳) 20 (۴) 28
- ۹۶- اگر $f(x) = \{1, -1\}, \{2, 3\}, \{4, 7\}$ باشد و $g(x) = |f(x)|$ باشد، در این صورت برد $g \circ f$ کدام است؟
- (۱) $\{1\}$ (۲) $\{-1\}$ (۳) $\{1, 2\}$ (۴) $\{1, -1\}$
- ۹۷- دو تابع $y = |x^2 - 1|$ و $y = |\cos x|$ در چند نقطه مشترکند؟
- (۱) صفر   (۲) یک   (۳) دو   (۴) سه
- ۹۸- اگر $f(x) = x^2 - 3x$ و $g(x) = \frac{4}{1-x}$ باشد، مقدار $(g \circ f)(2)$ کدام است؟
- (۱) 9 (۲) 8 (۳) -9 (۴) -8
- ۹۹- اگر نمودار تابع $f(x) = 3x^3 + x$ را دو واحد به سمت راست و یک واحد به بالا انتقال دهیم، نمودار تابع $g(x) = f(x-1)$ به دست می‌آید. مقدار $g(3)$ کدام است؟
- (۱) 10 (۲) 12 (۳) 13 (۴) 14

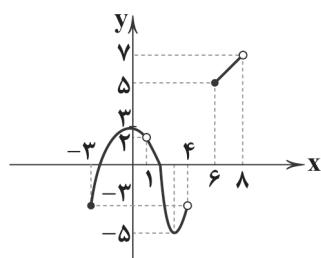
- ۱۰۰- اگر $f(x) = x^2 - 4x + 3$ باشد، فاصله رأس‌های دو سهمی $f(x)$ و $g(x) = \frac{1}{\sqrt{17}}f(\frac{x}{\sqrt{17}})$ چقدر است؟
- (۱) $\frac{\sqrt{17}}{3}$ (۲) $\frac{\sqrt{17}}{2}$ (۳) $\frac{\sqrt{17}}{6}$ (۴) $\frac{\sqrt{17}}{4}$

زوج درس ۲

ریاضی (۱) (سوالات ۱۰ تا ۱۱)

- ۱۰۱ - اگر رابطه $f = \{(1, 4), (2, 4), (1, m^2 - 12), (2, 4m)\}$ یک تابع باشد، چند مقدار مختلف برای m وجود دارد؟
۴) هیچ مقدار ۳) ۲) ۱) ۰)

- ۱۰۲ - اگر دامنه تابع زیر را با D و برد آن را با R نشان دهیم، حاصل $R - D$ کدام است؟

- (۳, ۴) $\cup (7, 8) \cup \{2\}$ (۱)
[-۵, -۳] $\cup [5, 6]$ (۲)
[-۵, -۳] $\cup [5, 6] \cup \{1\}$ (۳)
[-۵, -۳] $\cup [5, 6] \cup \{1\}$ (۴)

- ۱۰۳ - اگر محل برخورد نمودار $f(x) = 2|x - 2|$ با محور x را A ، محل تقاطع آن با محور y را B و مبدأ مختصات را نیز O بنامیم، مساحت مثلث OAB کدام است؟

- ۱) ۴ ۸) ۳ ۲) ۲ ۴) ۱)

- ۱۰۴ - اگر تابع $c + bx + ax^2$ یک تابع همانی باشد، حاصل $a - b + c$ کدام است؟

- ۶) ۴ ۴) ۳ -۳) ۲ ۵) ۱)

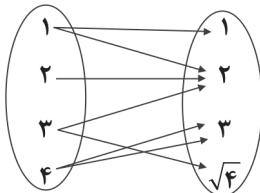
- ۱۰۵ - اگر $f(x) = x^2 - 4x + 1$ باشد، حاصل $f(2 + \sqrt{2}) + f(-2)$ کدام است؟

- ۲۱) ۴ ۲۷) ۳ ۲۴) ۲ ۲۳) ۱)

$$f(f(-2)) = \begin{cases} 2x + \sqrt{x+2} & x \geq -2 \\ x - 3 & x < -2 \end{cases}$$

- ۱) ۳ -۷) ۲ -۱) ۱)

- ۱۰۶ - از نمودار پیکانی زیر، حداقل چند پیکان حذف شود تا بیانگر یک تابع باشد؟

- ۱) ۱)
۲) ۲)
۳) ۳)
۴) ۴)

- ۱۰۷ - در کدام گزینه، y تابعی از x نیست؟

$$y^2 + \sqrt[3]{x} = 0 \quad (4) \quad |y| + \sqrt{x} = 0 \quad (3) \quad |x| + y = 1 \quad (2) \quad \sqrt{x} + \sqrt{y} = 1 \quad (1)$$

- ۱۰۸ - اگر f و g دو رابطه به صورت مجموعه‌ای از زوج‌های مرتب از A به B باشند، به طوری که f تابع ولی g تابع نباشد، کدام یک از گزینه‌های زیر قطعاً تابع نیست؟

$$f \cup g \quad (4) \quad g - f \quad (3) \quad f \cap g \quad (2) \quad f - g \quad (1)$$

- ۱۱۰ - برد تابع $y = -x^2 - 4x + 2$ کدام است؟

$$[2, +\infty) \quad (4) \quad [6, +\infty) \quad (3) \quad (-\infty, 6] \quad (2) \quad (-\infty, -2] \quad (1)$$

زیستشناسی

- ۱۱۱- کدام گزینه به درستی بیان شده است؟

- (۱) همه انواع تولیدمثل های رویشی در گیاهان به کمک ساقه های تمایزیافته انجام می شود.
- (۲) در فن کشت بافت، کال به دنبال نوعی تقسیم یاخته ای تولید می شود که در آن فامتن های همتا از هم جدا می شوند.
- (۳) در روش پیوند زدن، گیاه پایه ممکن است دارای پوستک ضخیمی در سامانه بافت پوششی برگ های خود باشد.
- (۴) ریزوم در گیاه زنبق برخلاف ساقه هوابی، فاقد جوانه جانبی و انتهایی است.

- ۱۱۲- در یک گل دوچنی، محل تشکیل ..... م محل تشکیل است؟

- (۱) زامه ها، ساختاری متتشکل از تعداد زیادی یاخته است.
- (۲) گرده های نارس، قطعاً در هر گل گونه دیگر نیز دیده می شود.
- (۳) یاخته تخم زرا، می تواند محل ورود گامت هایی با وسیله حرکتی باشد.
- (۴) تخم ضمیمه، دارای یاخته هایی با اندازه های متفاوت است.

- ۱۱۳- در اطراف مام یاخته (اووسیت) ثانویه، لایه ای که ..... می باشد.

- (۱) زامه (اسپرم) ابتدا از آن عبور می کند، ساختار ژله ای دارد.
- (۲) تحت تأثیر آنزیم های تارک تن هضم می شود، ممکن است بخشی از اسپرم به درون آن وارد شود که فاقد هسته و میتوکندری باشد.
- (۳) باقی مانده یاخته های انبانکی است، در تماس با میلیون ها زامه قرار می گیرد.
- (۴) ساختار شفاف دارد، می تواند محل قرارگیری ترکیبات سازنده جدار لقاحی باشد.

- ۱۱۴- کدام گزینه در ارتباط با همه اعضای گونه جانوری که در نور فرابنفش با دیدن عالمی در گل ها، آن ها را گرده افشاری می کنند، به درستی بیان شده است؟

- (۱) از طریق تقسیم میوز (کاستمان)، یاخته های جنسی تولید می کنند.
- (۲) به صورت کامل، ژن های والدین خود را به ارث می بردند.
- (۳) در فرایند تولیدمثل جنسی شرکت می کنند.
- (۴) در گروهی از یاخته های خود، توانایی همانندسازی از روی اطلاعات رسیده از تخمک را دارند.

- ۱۱۵- کدام گزینه فقط در ارتباط با بعضی از مهره دارانی که اندوخته غذایی تخمک در آن ها کم بوده و لقاح خارجی دارند، به درستی بیان شده است؟

- (۱) نوزاد آن ها از طریق آبشش به تبادل گارهای تنفسی می پردازد.
- (۲) هر دو نوع خون موجود در قلب آن ها با هم وارد رگی می شود که ابتدا به دو شاخه تقسیم می شود.
- (۳) دارای طناب عصبی پشتی هستند.
- (۴) در دوران جنینی ارتباط غذایی بین مادر و جنین وجود دارد.

- ۱۱۶- کدام گزینه در ارتباط با نوعی ساقه تخصصی افته برای تولیدمثل رویشی در گیاه لاله، به درستی بیان شده است؟

- (۱) نمی تواند در اتصال با انشعبات ریشه قرار داشته باشد.
- (۲) می تواند به طور افقی روی خاک رشد کند.
- (۳) نوعی ساقه کوتاه و تکمهمانند است که در اتصال با گروهی از برگ ها قرار دارد.
- (۴) به علت ذخیره مواد غذایی در آن، متورم شده است.

- ۱۱۷- کدام گزینه در ارتباط با دستگاه تولیدمثلی مرد، به درستی بیان شده است؟

- (۱) محل متحرک شدن اسپرمهای در محلی خارج از کیسه بیضه قرار دارد.
- (۲) یاخته های سرتولی توسط هورمون LH تحریک می شوند.
- (۳) غدد پروستات در خشی کردن مواد اسیدی موجود در مسیر عبور اسپرم نقش دارند.
- (۴) یاخته های اسپرماتید دارای کروموزوم های مضاعف نشده هستند.

- ۱۱۸- کدام گزینه در ارتباط با نوعی هورمون که در خون یک زن باردار یافت می شود و از یاخته های پیکری او ترشح نشده است، به درستی بیان شده است؟

- (۱) از بخشی ترشح می شود که منشأ آن، لایه بیرونی بلاستوسیست است.
- (۲) تنها باعث تداوم ترشح هورمونی می شود که می تواند در سازوکار بازخورد مثبت با LH و FSH شرکت کند.
- (۳) می تواند در غیاب صوت نگاری (سونوگرافی)، بارداری فرد را تأیید کند.
- (۴) باعث جلوگیری از میوز ۱ اووسیت های اولیه می شود.

۱۱۹- چند مورد در ارتباط با هر زنیبوری که در ایجاد زنیبورهای ماده کارگر نقش دارد، به درستی بیان شده است؟

(الف) در یاخته‌های پیکری خود دارای دو مجموعه کروموزومی است.

(ب) نمی‌تواند دارای کروموزوم‌های همتا باشد.

(ج) ممکن نیست یاخته‌های جنسی داشته باشد که دارای همه اطلاعات و راثتی فرد است.

(د) در تولید زنیبورهای نر، نقش اصلی را دارد.

۳ (۴)

۲ (۳)

۱ (۲)

(۱) صفر

۱۲۰- کدام گزینه در ارتباط با نهان‌دانگان به درستی بیان شده است؟

(۱) درون دانه (آندوسپرم) از بافتی ساخته شده است که یاخته‌هایی با دیواره نخستین ضخیم دارد.

(۲) گردافشانی بیشتر گیاهان و بسته به باد است.

(۳) تخم ضمیمه با یک بار تقسیم، بافتی به نام درون دانه (آندوسپرم) را ایجاد می‌کند.

(۴) در تخم ضمیمه همانند تخم اصلی، نیمی از اطلاعات ژنتیکی یاخته‌های دولاد پرچم وجود دارد.

توجه: داوطلب‌گرامی، لطفاً از بین سؤالات زوج درس ۱ (زیست‌شناسی ۳)، شماره ۱۲۱ تا ۱۳۰ و زوج درس ۲ (زیست‌شناسی ۱)، شماره ۱۳۱ تا ۱۴۰، فقط یک سری را به انتخاب خود پاسخ دهید.

زوج درس ۱

زیست‌شناسی (۳) (سؤالات ۱۲۱ تا ۱۳۰)

۱۲۱- کدام گزینه، عبارت زیر را به درستی تکمیل می‌کند؟

«هر نوع نوکلئیک اسید درون ..... یک یاخته پوششی پرز روبدۀ باریک، .....»

(۱) هسته - در ساختار آن، نسبت تعداد بازهای آلى از قانون حاصل از پژوهش‌های چارکاف پیروی می‌کند.

(۲) ماده زمینه‌ای سیتوپلاسم - تکرشتۀ ای بوده و در سراسر طول خود، قطر یکسانی دارد.

(۳) هسته - در ساختار آن ممکن است هر نوع باز آلى نیتروژن دار دوحلقه‌ای را مشاهده کرد.

(۴) ماده زمینه‌ای سیتوپلاسم - بین جفت‌بازهای مکمل خود، می‌تواند پیوند هیدروژنی تشکیل دهد.

۱۲۲- چند مورد در رابطه با هر پروتئین آهن‌داری که توانایی اتصال به اکسیژن را دارد، به درستی بیان شده است؟

(الف) زنجیره‌های پلی‌پیتیدی آن به صورت زیرواحدهای تاخورده، کنار هم قرار گرفته و ساختار نهایی آن را ایجاد می‌کند.

(ب) ایجاد تغییر یک آمینواسید می‌تواند ساختار و عملکرد آن را به شدت تغییر دهد.

(ج) تشکیل پیوندهای هیدروژنی، اشتراکی و یونی در تثبیت ساختار سوم آن نقش دارند.

(د) در حمل نوعی گاز تنفسی نقش دارد که باعث تغییر رنگ محلول برم تیمول بلو می‌شود.

۴ (۴)

۲ (۳)

۱ (۲)

۱۲۳- کدام گزینه در ارتباط با آزمایشات مرتبط با ماده و راثتی، عبارت زیر را به درستی کامل می‌کند؟

«در آزمایش ..... دانشمندی که ..... برخلاف آخرین آزمایش وی، .....»

(۱) دوم - از باکتری استرپتوكوکوس نومونیا برخلاف موش‌ها استفاده کرد - در همه محیط‌های کشت، انتقال صفت صورت گرفت.

(۲) اول - ماده و راثتی نبودن پروتئین‌ها را اثبات کرد - عصارة باکتری‌های پوشینه‌دار تخریب شد.

(۳) دوم - امکان انتقال ماده و راثتی را اثبات کرد - از نوعی آنزیم با توانایی شکستن پیوند بین آمینواسیدها استفاده شد.

(۴) سوم - به دنبال ساخت واکسن آنفلوانزا بود - در خون جانور مورد آزمایش، استرپتوكوکوس نومونیای پوشینه‌دار زنده دیده نشد.

۱۲۴- در ساختار ..... آنزیم دنابسپاراز در هسته یک یاخته اصلی معدّه انسان، فقط .....

(۱) اول - یک نوع پیوند اشتراکی بین آمینواسیدهای مجاور تشکیل می‌شود.

(۲) دوم - ساختار مارپیچ یا صفحه‌ای در اثر تشکیل پیوندهای هیدروژنی به وجود می‌آیند.

(۳) سوم - پیوندهای غیراشتراکی مانند یونی و هیدروژنی، باعث تثبیت این ساختار می‌شوند.

(۴) نهایی - گروههای R آمینواسیدهای آبگریز از هم دور می‌شوند و تشکیل برهم‌کش‌های آبگریز می‌دهند.

۱۲۵- کدام گزینه، عبارت زیر را به درستی کامل می‌کند؟

«در فرایند همانندسازی در هر یاخته زنده و دارای قابلیت تقسیم، ..... قابل انتظار است.»

(۱) مشاهده نوکلئوتیدهایی با قند متفاوت در مجاورت دوراهی‌های همانندسازی

(۲) آزاد شدن دو گروه فسفات پیش از برقراری پیوند هیدروژنی نوکلئوتیدهای مقابله هم

(۳) تشکیل مولکول‌های دنایی واجد دو انتبهای متفاوت در پایان این فرایند

(۴) تشکیل دو نوع پیوند بین نوکلئوتیدهای مولکول دنا طی واکنش‌های آنزیمی

- ۱۲۶- چند مورد از عبارت‌های زیر را ممکن نیست در یک مولکول دنای خطي پایدار مشاهده کنیم؟
- دو نوکلئوتید با باز آلى یکسان که با پیوند اشتراکی به هم متصل هستند.
  - دو باز آلى دوحلقه‌ای که رو به روی هم قرار گرفته‌اند.
  - گسستن پیوند هیدروژنی بدون به هم خوردن پایداری دنا بین دو باز آلى مکمل که رو به روی هم قرار گرفته‌اند.
  - دو نوکلئوتید که مجموعاً با سه حلقة نیتروژن دار در مقابل هم قرار گرفته‌اند.

۴ (۴)

۳ (۳)

۲ (۲)

۱ (۱)

۱۲۷- هر پروتئین دارای .....، به طور قطع .....

- پیوند یونی در ساختار خود - از بیش از یک زنجیره پلی‌پپتیدی تشکیل شده است.
- پیوند اشتراکی بین گروه کربوکسیل و آمین - در ساختار خود دارای پیوند هیدروژنی است.
- ساختاری تاخورده و متصل به هم - با تغییر یک آمینو اسید، ساختار آن به شدت تغییر می‌کند.
- پیوند بین گروه کربوکسیل و آمین در ساختار خود - به شکل صفحه‌ای یا مارپیچی دیده می‌شود.

۱۲۸- کدام گزینه، عبارت زیر را به درستی کامل می‌کند؟

«در جانداری که دنا(ها)ی موجود در آن فقط از نوع حلقوی .....، قطعاً .....»

- نیست - تعداد نقاط آغاز همانندسازی، نمی‌تواند در شرایطی دچار تغییر شود.
  - است - نمی‌تواند نوکلئیک اسیدی داشته باشد که به طور همزمان تحت اثر بیش از دو آنزیم هلیکاز قرار بگیرد.
  - نیست - فضای درون باخته توسط ساختارهای غشادار از هم تنکیک شده است.
  - است - قبل از فعالیت آنزیم هلیکاز، باید پیچ و تاب دنا باز و پروتئین‌های هیستون همراه آن جدا شوند.
- ۱۲۹- ماده‌ای که در آزمایشات ایوری و همکارانش به عنوان ماده وراثتی شناخته شد، قطعاً .....
- تعداد پیوندهای فسفو دی‌استر کمتری در مقایسه با تعداد نوکلئوتیدها دارد.
  - در ساختار خود دارای تعداد یکسانی باز پورین و پیریمیدین است.
  - دارای تعداد زیادی جایگاه آغاز همانندسازی در ساختار خود است.
  - توسط نوعی انداmek دوغشایی احاطه شده است.

۱۳۰- کدام گزینه در ارتباط با واحدهای سازنده مولکول‌هایی که انقباض ماهیچه‌ها ناشی از حرکت لغزش آن‌ها بر روی یکدیگر است، صحیح می‌باشد؟

- در ساختار همه آن‌ها حداقل یک پیوند کربن - کربن یافت می‌شود.
- فقط ۲۰ نوع از آن‌ها در طبیعت یافت می‌شود.
- تشکیل پیوند بین آن‌ها با مصرف مولکول آب همراه می‌شود.
- در ساختار خود دارای هر عنصری هستند که در مولکول ATP یافت می‌شود.

زوج درس ۲

زیست‌شناسی (۱) (سوالات ۱۳۱ تا ۱۴۰)

۱۳۱- کدام گزینه در ارتباط با هر یاخته زنده موجود در سامانه بافت زمینه‌ای گیاه گل محمدی به درستی بیان شده است؟

- دارای قابلیت تقسیم است.
- با داشتن دیواره نخستین ضخیم، مانع از رشد اندام گیاهی می‌شود.
- به فراوانی در اندام‌های سبز گیاه، مانند برگ‌ها دیده می‌شود.
- از طریق پلاسمودیسم می‌تواند با یاخته‌های مجاورش ارتباط شیمیایی برقرار کند.

۱۳۲- (در) بافت موجود در نوک ریشه گیاه ذرت، .....

- با ترشح نوعی ماده، نفوذ ریشه به درون خاک را آسان می‌کند.
- یاخته‌های تقسیم‌شونده، یاخته‌های سامانه بافتی را تولید می‌کنند.
- بیشتر حجم یاخته‌ها را نوعی ساختار مرکزی به خود اختصاص داده است.
- در برابر عوامل محیطی از یاخته‌هایی محافظت می‌کند که در نوک ریشه قرار دارند.

۱۳۳- کدام گزینه در ارتباط با هر جانداری که قابلیت فتوسنتر دارد، به درستی بیان شده است؟

- در بعضی از یاخته‌های پیکری خود اندامکی با توانایی ذخیره کلروفیل (سبزینه) دارد.
- در پیکر آن مجموعه اعمالی انجام می‌شود که باعث پایدار نگه داشتن وضعیت درونی جاندار می‌شود.
- در نزدیک به انتهای ریشه دارای مریستم نخستین است.
- در ساختار غشای یاخته‌ای دارای کلسیتروول است.

۱۳۴- در نوعی درخت، مریستم‌هایی که بین آوندھای آبکش و چوب نخستین تشکیل می‌شوند ..... مریستم‌هایی که عمدتاً در جوانه‌ها قرار دارند در ..... نقش دارند.

۱) همانند - رشد طولی گیاه

۲) همانند - تشکیل ساقه‌ای با قطر بسیار زیاد

۳) همانند - در گیاهان، جذب ..... فقط ..... است.

۲) برخلاف - افزایش ضخامت ریشه

۴) برخلاف - تولید یاخته‌هایی با دیواره پسین چوبی شده

۱) نیتروژن - از طریق خاک، امکان‌پذیر

۲) اکسیژن و استفاده از آن - توسط یاخته‌های زنده، قابل انجام

۲) کربن دی‌اکسید - در اندام‌های هوایی گیاه، قابل مشاهده

۴) فسفر - به شکل مولکول فسفر، امکان‌پذیر

۱) گیاه یونجه همانند گیاه آزو لا با نوعی باکتری که می‌تواند یون آمونیوم تولید کند، همزیستی برقرار می‌کند.

۲) تغییر رنگ در گلبرگ‌های گیاه گل ادریسی به علت تجمع آرسنیک در گیاه است.

۳) در گیاه خرزه‌های روزنه‌های برگ‌ها در فورفتگی‌های غارمانندی قرار می‌گیرد.

۴) ضخامت پوست ریشه در گیاهان تکله‌کمتر از گیاهان دولپه است.

۱) گیاه یونجه همانند گیاه آزو لا با نوعی باکتری که می‌تواند یون آمونیوم تولید کند، همزیستی برقرار می‌کند.

۲) تغییر رنگ در گلبرگ‌های گیاه گل ادریسی به علت تجمع آرسنیک در گیاه است.

۳) در گیاه خرزه‌های روزنه‌های برگ‌ها در فورفتگی‌های غارمانندی قرار می‌گیرد.

۴) ضخامت پوست ریشه در گیاهان تکله‌کمتر از گیاهان دولپه است.

۱) گدام گزینه، عبارت زیر را به نادرستی تکمیل می‌کند؟

«یاخته‌های اصلی موجود در بافت آوندی درخت انجیر که در جابه‌جاوی شیره ..... نقش ایفا می‌کنند، همگی دارای ..... هستند.»

۱) خام - دیواره عرضی

۲) پروردہ - دیواره نخستین سلولزی

۳) خام - دیواره پسین چوبی شده

۴) چند مورد در ارتباط با گیاهان به درستی بیان شده است؟

۱) هر جانداری که توانایی فتوسنتز دارد، دارای یاخته‌هایی با دیواره نخستین است.

۲) تمام نیتروژن مورد استفاده گیاهان به صورت یون آمونیوم یا نیترات جذب می‌شود.

۳) نوعی ترکیب معدنی که اغلب برای گیاهان غیرقابل دسترس است، در ساختار همه پروتئین‌ها وجود دارد.

۴) در همزیستی گیاهان با قارچ‌ها، بخش‌هایی از قارچ به درون ریشه نفوذ می‌کند.

۱) چند مورد در ارتباط با نوعی کود که مواد معدنی را به آهستگی آزاد می‌کند، صحیح است؟

الف) با تغیریب بافت خاک در آسیب وارد کردن به محیط زیست نقش دارد.

ب) وابسته به تکثیر باکتری‌هایی مفید می‌باشد.

ج) به نیازهای جانداران شباهت بیشتری داشته و شامل بقاوی در حال تجزیه آن‌ها است.

د) احتمال آلوگی به عوامل بیماری‌زا دارد.

۱) ۱

۲) ۲

۳) ۳

۴) ۴

۱) ۱- کدام گزینه، عبارت زیر را به درستی تکمیل می‌کند؟

۲) داشتن ..... ویزگی گیاهی است که قطعاً ..... «

۱) روزنه‌های قارچ‌گفته در فورفتگی‌های غارمانند - به طور زراعی کشت می‌شود.

۲) ساختاری به نام شش‌ریشه - در سرتاسر سال با مشکل کمبود اکسیژن مواجه می‌شود.

۳) همزیستی با سیانوباكتری‌ها - در نواحی فقری از لحاظ نیتروژن بر اثر همزیستی، رشد خوبی دارد.

۴) توانایی در نگهداری آرسنیک - جزو نهان‌دانگان است.

دفترچه شماره ۳

آزمون شماره ۵

جمعه ۱۱/۰۶/۱۴۰۱

آزمودهای سراسری کاج

گزینه درست را انتخاب کنید.

سال تحصیلی ۱۴۰۱-۱۴۰۲

سوالات آزمون

پایه دوازدهم تجربی

دوره دوم متوسطه

شماره داوطلبی:	نام و نام خانوادگی:
مدت پاسخگویی: ۷۰ دقیقه	تعداد سوال: ۵۵

عنوانیں مواد امتحانی آزمون گروہ آزمایشی علوم تجربی، تعداد سوالات و مدت پاسخگویی

ردیف	مواد امتحانی	تعداد سوال	وضعیت پاسخگویی	شماره سوال		مدت پاسخگویی
				تا	از	
۱	فیزیک ۲	۱۰	اجباری	۱۵۰	۱۴۱	۳۰ دقیقه
	فیزیک ۳	۱۰	زوج کتاب	۱۶۰	۱۵۱	
	فیزیک ۱	۱۰		۱۷۰	۱۶۱	
۲	شیمی ۲	۱۰	اجباری	۱۸۰	۱۷۱	۲۵ دقیقه
	شیمی ۳	۱۰	زوج کتاب	۱۹۰	۱۸۱	
	شیمی ۱	۱۰		۲۰۰	۱۹۱	
۳	زمین‌شناسی	۱۵	اجباری	۲۱۵	۲۰۱	۱۵ دقیقه

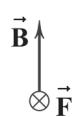
فیزیک

۱۴۱ - عقره مغناطیسی در شکل زیر، کدام جهت را نشان می‌دهد؟

- (۱) شمال
(۲) شرق
(۳) جنوب
(۴) غرب

۱۴۲ - الکترونی با سرعت $\vec{v}$ در میدان مغناطیسی یکنواخت $\vec{B}$ در حرکت است، نیروی $\vec{F}$ که از طرف میدان $\vec{B}$ به این الکترون وارد می‌شود در شکل زیر نشان داده شده است. بردار سرعت حرکت الکترون کدام گزینه نمی‌تواند باشد؟ ($\vec{B}$ روی صفحه و $\vec{F}$ درون سو است).

- (۱)
(۲)
(۳)

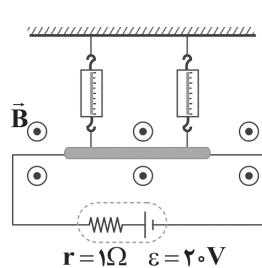
۱۴۳ - سیمی حامل جریان الکتریکی $3A$ عمود بر میدان مغناطیسی یکنواخت $\vec{B} = \alpha i + 12\vec{j}$ در دستگاه SI قرار گرفته است و نیرویی به بزرگی $4N$ از طرف میدان به هر متر از آن وارد می‌شود. اگر ذره‌ای با بار الکتریکی $-2\mu C$ با سرعت $\vec{v} = 10^3 \vec{j}$ در دستگاه SI وارد این میدان مغناطیسی شود، بزرگی نیروی مغناطیسی واردشده به آن از طرف میدان چند میلی نیوتون است؟ (از نیروی وزن سیم و ذره صرف نظر کنید).

۳۰ (۴)

۱۸ (۳)

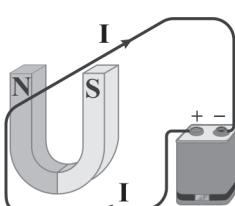
۲۴ (۲)

۱۲ (۱)

۱۴۴ - مطابق شکل زیر، سیمی به طول $2m$ و مقاومت الکتریکی 4Ω توسط سیم‌های رابط با مقاومت ناچیز به یک باتری متصل شده است و در یک میدان مغناطیسی یکنواخت به بزرگی G قرار دارد. اگر جرم هر متر از این سیم، $2g$ باشد، اندازه نیرویی که به هر یک از نیروسنجها وارد می‌شود، چند میلی نیوتون است؟ ($g = 10 \frac{N}{kg}$)

- ۲ (۱)
۲۲ (۲)
۴ (۳)
۴۴ (۴)

۱۴۵ - در شکل زیر، نیروی مغناطیسی وارد بر آن قسمت از سیم که داخل آهنربا قرار دارد، به کدام جهت است؟

- (۱)
(۲)
(۳)
(۴)

محل انجام محاسبات

۱۴۶- بار الکتریکی نقطه‌ای $q +$ با تندی $\frac{m}{s} ۲۰۰$ از شرق به غرب صفحه در حال حرکت است. اگر میدان مغناطیسی به بزرگی $G ۵۰$ در جهت بالا

به پایین در فضا وجود داشته باشد، میدان الکتریکی در فضا چند نیوتون بر کولن و در کدام جهت باشد تا این ذره منحرف نشود؟ (از نیروی وزن صرف نظر کنید).

(۱) ۱° - شمال

(۲) ۱° - جنوب

(۳) ۱° - شمال

۱۴۷- مواد ..... با حذف میدان خارجی، خاصیت آهنربایی خود را به آسانی از دست می‌دهند و از آن‌ها در ساخت ..... استفاده می‌شود. (به

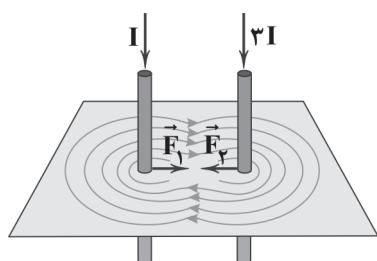
ترتیب از راست به چپ)

(۱) فرومغناطیسی نرم - پیچه‌ها و سیم‌لوله‌ها

(۲) فرومغناطیسی سخت - پیچه‌ها و سیم‌لوله‌ها

(۳) فرومغناطیسی نرم - آهنرباهای دائمی

۱۴۸- شکل زیر، میدان مغناطیسی ناشی از دو سیم بلند حامل جریان را نشان می‌دهد. کدام گزینه در مورد بزرگی نیروهای $\vec{F}_1$ و $\vec{F}_2$ درست است؟

$$\vec{F}_1 = \vec{F}_2 \quad (1)$$

$$\vec{F}_2 = 3\vec{F}_1 \quad (2)$$

$$\vec{F}_1 = 3\vec{F}_2 \quad (3)$$

$$\vec{F}_2 = \frac{3}{\gamma} \vec{F}_1 \quad (4)$$

۱۴۹- با سیمی به طول L سیم‌لوله‌ای به شعاع $2cm$ و طول $40cm$ می‌سازیم. اگر جریان $4A$ از این سیم‌لوله عبور کند، میدان مغناطیسی به

بزرگی $T ۲/۴ \times 10^{-۷} \frac{T \cdot m}{A}$ درون آن برقرار می‌شود. طول این سیم چند متر است؟ (۱) $۴\pi \times 10^{-۷} \frac{T \cdot m}{A} = ۴\mu$ و سیم‌لوله را آرمانی در نظر بگیرید.)

۱۸۰ (۲)
۲۴۰ (۴)
۲۲۰ (۳)

(۱)

(۲)

(۳)

۱۵۰- کدام گزینه در مورد تفاوت میان مواد پارامغناطیسی و فرومغناطیسی درست است؟

(۱) مواد پارامغناطیسی بر عکس مواد فرومغناطیسی فاقد دوقطبی‌های مغناطیسی هستند.

(۲) مواد فرومغناطیسی بر عکس مواد پارامغناطیسی فاقد دوقطبی‌های مغناطیسی هستند.

(۳) مواد پارامغناطیسی دارای دوقطبی‌های نسبتاً همسو هستند و مواد فرومغناطیسی دارای دوقطبی‌های کاتورهای هستند.

(۴) مواد پارامغناطیسی دارای دوقطبی‌های کاتورهای هستند و مواد فرومغناطیسی دارای دوقطبی‌های نسبتاً همسو هستند.

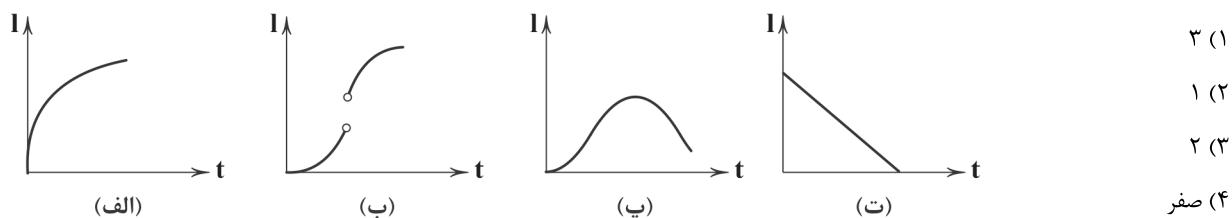

توجه: داوطلب گرامی، لطفاً از بین سوالات زوج درس ۱ (فیزیک ۳)، شماره ۱۵۱ تا ۱۶۰ و زوج درس ۲ (فیزیک ۱)، شماره ۱۶۱ تا ۱۷۰، فقط یک سری را به انتخاب خود پاسخ دهید.

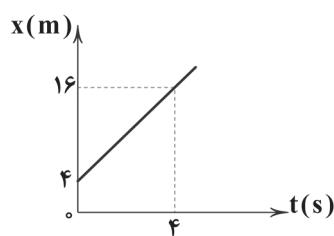
زوج درس ۱

فیزیک ۳ (سوالات ۱۵۱ تا ۱۶۰)

۱۵۱- چه تعداد از نمودارهای زیر می‌توانند بیانگر نمودار مسافت پیموده شده برحسب زمان برای یک متحرک روی خط راست باشد؟

۱۵۲- نمودار مکان-زمان متحرکی که روی مسیر مستقیم در حال حرکت است، به صورت زیر می‌باشد. معادله حرکت متحرک در SI در کدام گزینه به صورت صحیح بیان شده است؟

$$x = -3t - 4 \quad (۱)$$

$$x = 3t - 4 \quad (۲)$$

$$x = 3t + 4 \quad (۳)$$

$$x = -3t + 4 \quad (۴)$$

۱۵۳- متحرکی مسیر مستقیمی به طول L را با تندی ثابت v در مدت t طی می‌کند. اگر این متحرک مسیری به طول $(L+10)$ را در دستگاه SI با تندی ثابت $\frac{v}{2}$ در $24s$ طی کند، L چند متر است؟

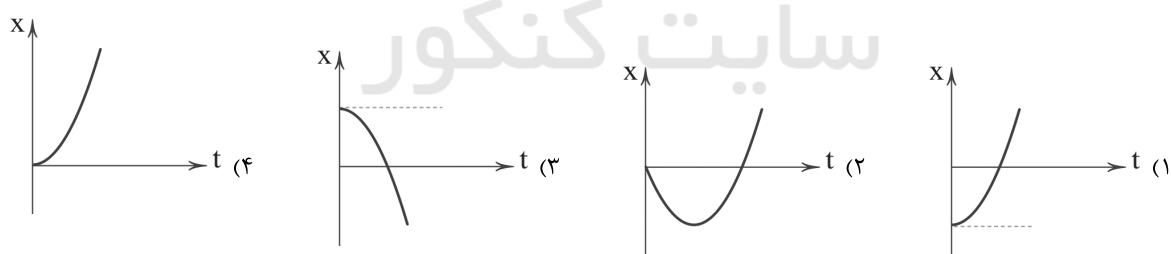
$$20 \quad (۴)$$

$$10 \quad (۳)$$

$$12 \quad (۲)$$

$$6 \quad (۱)$$

۱۵۴- متحرکی در لحظه $t=0$ روی محور x از حال سکون و در خلاف جهت محور x شروع به حرکت می‌کند. نمودارهای مکان-زمان داده شده در کدام گزینه می‌تواند مربوط به این متحرک باشد؟

۱۵۵- دو متحرک A و B به ترتیب با سرعتهای اولیه $7\frac{m}{s}$ و $13\frac{m}{s}$ به طور همزمان از یک نقطه و در یک جهت شروع به حرکت می‌کنند و نوع

حرکت هر دو متحرک، تندشونده و با شتاب ثابت است. اگر در لحظه $t=11s$ سرعت دو متحرک با هم برابر شود، دو متحرک چند ثانیه پس از شروع حرکت به هم می‌رسند؟

$$33 \quad (۴)$$

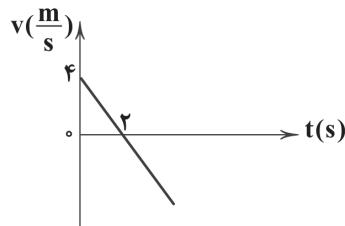
$$5/5 \quad (۳)$$

$$22 \quad (۲)$$

$$11 \quad (۱)$$

۱۵۶- نمودار سرعت - زمان متحرکی که در لحظه $t = 0$ در مکان $x = 5m$ بوده و روی محور x حرکت می‌کند، به صورت زیر است، چند ثانیه

بردار مکان این متحرک در جهت محور x است؟

۴ (۱)

۲ (۲)

۳ (۳)

۵ (۴)

۱۵۷- معادله سرعت - زمان متحرکی که روی محور x از مکان $x = 5m$ شروع به حرکت می‌کند، در دستگاه SI به صورت $v = -2t + 4$ است.

کدام یک از گزینه‌های زیر در مورد حرکت این متحرک نادرست است؟

- (۱) این متحرک $2s$ به صورت کندشونده حرکت می‌کند.
 (۳) این متحرک در لحظه $s = 6$ از مبدأ مکان می‌گذرد.
- (۲) این متحرک در مکان $x = 9m$ تغییر جهت می‌دهد.
 (۴) بردار مکان این متحرک $5s$ در جهت محور x است.

۱۵۸- دو متحرک A و B با شتاب‌های ثابت $a_B = \frac{4}{2} \frac{m}{s^2}$ و $a_A = \frac{1}{2} \frac{m}{s^2}$ از حال سکون از یک نقطه به سمت مقصدی معین در فاصله ۳۲ متری از

خود بر روی خطی مستقیم شروع به حرکت می‌کنند. این دو متحرک با اختلاف زمانی چند ثانیه به مقصد می‌رسند؟

۸ (۴) ۶ (۳) ۴ (۲) ۲ (۱)

۱۵۹- معادله سرعت - زمان متحرکی بر خط راست به صورت $v = -4t + 4$ است. در کدام بازه زمانی، تندی متوسط از اندازه سرعت متوسط

بزرگ‌تر است؟

(۱) صفر تا ۳ ثانیه

(۲) ۲ ثانیه دوم

(۳) ۲ ثانیه اول

(۴) هیچ‌کدام

۱۶۰- متحرکی در لحظه $t = 0$ با سرعت ثابت در جهت محور x روی مسیر مستقیم در حال حرکت است. این متحرک در لحظه $t = 3s$ با شتاب

ثابت، سرعت خود را افزایش می‌دهد و تا لحظه $t = 6s$ به حرکت خود با شتاب ثابت ادامه می‌دهد. در هر یک از گزینه‌ها مکان این متحرک

در لحظه‌های $t_1 = 1s$, $t_2 = 2s$, ..., $t_n = 6s$ مشخص شده است. در کدام گزینه شکل موردنظر درست رسم شده است؟

۲ زوج درس

فیزیک (۱) (سوالات ۱۶۱ تا ۱۷۰)

۱۶۱- گستره دماسنجدی یک ترموموپل به ..... آن بستگی دارد و مزیت آن این است که ..... (به ترتیب از راست به چپ)

(۱) جنس سیمه‌های - خیلی سریع با دستگاهی که دمای آن اندازه‌گیری می‌شود به تعادل گرمایی می‌رسد.

(۲) قطر سیمه‌های - خیلی سریع با دستگاهی که دمای آن اندازه‌گیری می‌شود به تعادل گرمایی می‌رسد.

(۳) جنس سیمه‌های - دقت بسیار بالایی دارد.

(۴) قطر سیمه‌های - دقت بسیار بالایی دارد.

۱۶۲- اگر دمای جسمی بر حسب درجه سلسیوس دو برابر شود، بر حسب کلوین چند برابر می شود؟

(۱) کمتر از ۲ برابر

(۲) ۲ برابر

(۳) بیشتر از ۲ برابر

(۴) بسته به دمای اولیه جسم هر یک از سه حالت قبل ممکن است.

۱۶۳- یک خطکش فلزی با ضریب انبساط طولی $\frac{1}{K} \times 10^{-5}$ ، فاصله بین دو نقطه را در دمای 20°C ، $20/2$ سانتی‌متر نشان می‌دهد. این خطکش در چه دمایی بر حسب درجه سلسیوس، فاصله بین آن دو نقطه را 20 سانتی‌متر نشان می‌دهد؟

(۱) 120°

(۲) 220°

(۳) -180°

(۴) -80°

۱۶۴- دمای محیطی بر حسب کلوین، 141 واحد بیشتر از دمای همان محیط بر حسب درجه فارنهایت است. اگر فشار این محیط 1 اتمسفر باشد،

حالت فیزیکی آب در این محیط به چه شکل می‌باشد؟

(۱) بخار

(۲) مایع

(۳) جامد

(۴) چنین دمایی وجود ندارد.

۱۶۵- گرمای ویژه و حجم جسم A به ترتیب 2 و 4 برابر گرمای ویژه و حجم جسم B است. اگر به هر دو جسم، مقدار گرمایی یکسانی دهیم، دمای

جسم A، 20°C و دمای جسم B، 36°F افزایش می‌یابد. چگالی جسم B چند برابر چگالی جسم A است؟

(۱) 4

(۲) 5

(۳) 8

۱۶۶- نمودار دما - زمان یک جسم جامد که درون گرمکنی با توان گرمایی ثابت قرار دارد، مطابق شکل زیر است. اگر ظرفیت گرمایی ویژه جسم

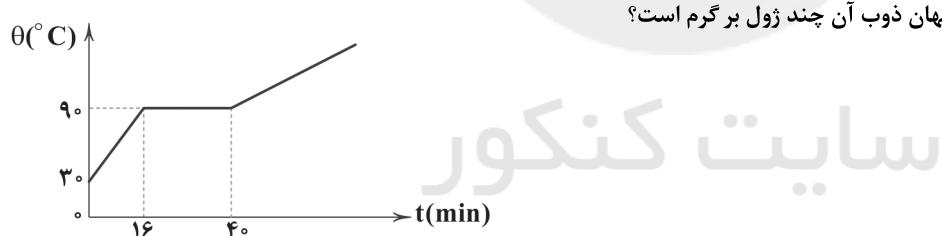
برابر با $\frac{J}{kg \cdot ^{\circ}\text{C}}$ باشد، گرمای نهان ذوب آن چند ژول بر گرم است؟

(۱) $86/4$

(۲) 144

(۳) $62/6$

(۴) 116

۱۶۷- یک کیلوگرم روغن با دمای $C^{\circ} 5$ را با یک کیلوگرم الکل با دمای نامشخص و دو کیلوگرم روغن با دمای $C^{\circ} 20$ مخلوط می‌کنیم. اگر بعد از

رسیدن به تعادل حرارتی، دمای اولیه مجموعه به $C^{\circ} 13$ برسد، دمای اولیه الکل چند درجه سلسیوس بوده است؟ (تبادل گرما با محیط ناچیز است و گرمای ویژه الکل، دو برابر گرمای ویژه روغن است).

(۱) 10

(۲) 8

(۳) 14

(۴) 12

۱۶۸- اگر گرمای نهان تبخیر یک ماده در دمای C° برابر $\frac{kJ}{kg}$ ۲۰۰ و گرمای نهان تبخیر آن در دمای C° ۵۰ برابر $\frac{kJ}{kg}$ ۱۷۰ باشد، برای تبخیر 3 kg از این ماده، تقریباً در چه دمایی برحسب درجه سلسیوس، $J^{\circ}\text{C}$ ۵۷۰ گرما لازم است؟ (برای این ماده رابطه گرمای نهان تبخیر با دما برحسب درجه سلسیوس، خطی است).

۴۵ (۴)

۳۵ (۳)

۲۵ (۲)

۱۷ (۱)

۱۶۹- $2\text{ / }5\text{ kg}$ از مایعی با گرمای ویژه $J^{\circ}\text{C}$ ۴۰۰ و 4 kg از مایعی با گرمای ویژه $J^{\circ}\text{C}$ ۲۰۰ را با هم مخلوط می‌کنیم. تا رسیدن به تعادل گرمایی، مخلوط دو مایع $J^{\circ}\text{C}$ ۳۶۰ از دست می‌دهد و به دمای تعادل C° ۳۴ می‌رسد. اگر عمل مخلوط کردن در یک گرماسنجد انجام داده شود، دمای تعادل چند درجه سانتی‌گراد می‌شود؟

۴۰ (۴)

۳۶ (۳)

۳۴ (۲)

۳۱ (۱)

۱۷۰- ۳۰۰ گرم یخ با دمای C° ۱۵ را با 5 g آب با دمای C° ۲۰ مخلوط می‌کنیم. وضعیت نهایی چگونه است؟ (فشار هوای محیط یک اتمسفر

$$\text{است و } \frac{J}{gK} = \frac{J}{2gK}, c_{\text{آب}} = \frac{J}{1gK}, L_F = 336 \frac{J}{g}$$

۱) تمام آب یخ نمی‌زند.

۲) نمی‌توان اظهار نظر کرد.

۱) تمام آب یخ می‌زند.

۳) جرم یخ باقی‌مانده از 200 گرم کمتر است.

۱۷۱- سدیم نیترات بر اثر گرما تجزیه شده و به نمک سدیم نیتریت (NaNO_3) و گاز اکسیژن تبدیل می‌شود. اگر پس از گذشت ۸ دقیقه از تجزیه 400 گرم سدیم نیترات ناخالص در یک ظرف بدون سرپوش، مجموع جرم مواد درون ظرف برابر 360 گرم باشد، سرعت متوسط تولید

$$\text{سدیم نیتریت در این مدت چند مول بر ثانیه بوده است؟} (1) \text{Na} = 23, \text{N} = 14, \text{O} = 16: \text{g.mol}^{-1}$$

۷/۲×۱۰^{-۳} (۴)

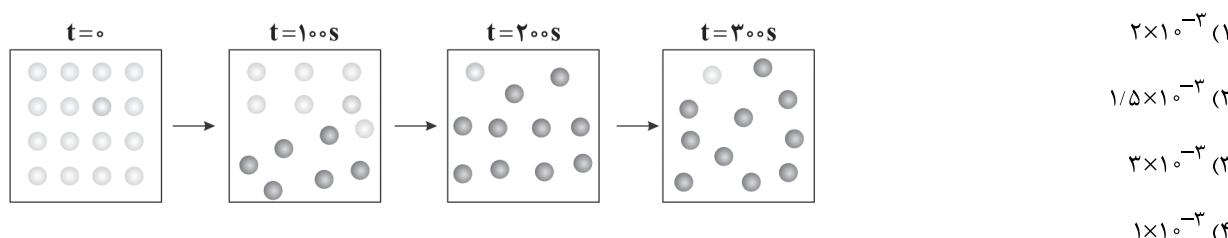
۳/۶×۱۰^{-۳} (۳)

۲/۶×۱۰^{-۳} (۲)

۵/۲×۱۰^{-۳} (۱)

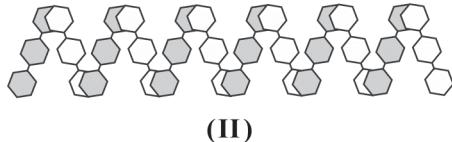
۱۷۲- با توجه به شکل زیر که پیشرفت یک واکنش فرضی گازی را در یک ظرف نیم لیتری نشان می‌دهد، سرعت متوسط واکنش برحسب

$$\text{کدام است؟ (هر مهره هم ارز ۱/۰۰۱ مول است).} \text{mol.L}^{-1}.\text{min}^{-1}$$

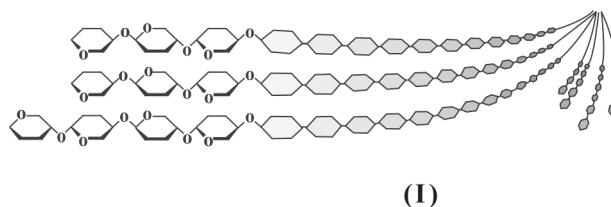

۱۷۳- چه تعداد از عبارت‌های زیر در ارتباط با ساختارهای (I) و (II) درست است؟

(II)

(I)

• ساختارها مربوط به الیاف سلولز و نشاسته هستند.

• نوع مونومر سازنده آن‌ها یکسان است.

• هر دو جزو پلیمرهای طبیعی‌اند.

• حدود نیمی از لباس‌های تولیدی در جهان از ماده‌ای تهیه می‌شود که الیاف آن با ساختار I مطابقت دارد.

۴ (۴)   ۳ (۳)   ۲ (۲)   ۱ (۱)

۱۷۴- چه تعداد از مطالب زیر در مورد پلی اتن سبک (LDPE) و پلی اتن سنگین (HDPE) درست است؟

(آ) HDPE برخلاف LDPE بر روی آب شناور می‌ماند.

ب) LDPE برخلاف HDPE، شمار زیادی شاخه‌ی فرعی دارد.

پ) نیروی بین مولکولی در هر دو نوع پلیمر از نوع وان دروالسی است.

ت) این دو نوع پلیمر در شرایط یکسانی تولید می‌شوند و تفاوت اصلی آن‌ها در شمار مونومرهای سازنده است.

۱ (۱)   ۲ (۳)   ۳ (۲)   ۴ (۴)

۱۷۵- بر اثر پلیمری شدن هیدروکربن حلقوی C_nH_n ، پلیمری به دست می‌آید که یکی از کاربردهای آن ساخت ظروف یکبار مصرف است. کدام یک از نام‌های زیر را می‌توان به این هیدروکربن نسبت داد؟

۱) اتیل بنزن   ۲) وینیل بنزن

۳) ۱ و ۲ - دی‌متیل بنزن   ۴) اتیل بنزووات

۱۷۶- در واکنش سوختن کامل بنزویک اسید، سرعت متوسط تولید کربن دی اکسید، چند برابر سرعت متوسط تولید بخار آب است؟

۱) $\frac{1}{2}$ ۲) $\frac{3}{7}$ ۳) $\frac{2}{7}$ ۴) $\frac{7}{3}$

۱۷۷- چه تعداد از عبارت‌های زیر در ارتباط با لیکوپن درست است؟

• نوعی بازدارنده است و در خوراکی‌های مانند هندوانه و توت‌فرنگی وجود دارد.

• مصرف خوراکی‌های محتوی لیکوپن سبب خواهد شد که تولید رادیکال‌ها در بدنه متوقف و یا کاهش یابد.

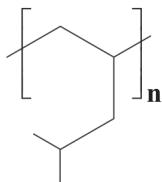
• نوعی هیدروکربن سیر نشده است که چندین پیوند دوگانه کربن - کربن دارد.

• نوعی هیدروکربن شاخه‌دار است و تمام شاخه‌های آن از نوع متیل هستند.

۱ (۱)   ۲ (۲)   ۳ (۳)   ۴ (۴)

- کدام یک از نام‌های زیر را می‌توان به مولکول سازندهٔ پلیمری با ساختار مقابل نسبت داد؟

- (۱) ۴ - متیل - ۱ - پنتن
 (۲) ۳ - متیل - ۱ - پنتن
 (۳) ۴ - متیل - ۲ - پنتن
 (۴) ۳ - متیل - ۲ - پنتن

- هر کدام از موارد زیر از یک نوع پلیمر ساخته شده‌اند. مونومر سازندهٔ چه تعداد از آن‌ها هیدروکربن است؟

- پتو • سرنگ • نخ‌دندان • بطری‌شیر
 (۱) ۴ (۲) ۳ (۳) ۲ (۴) ۱

- ۱۸۰- بر اثر سوختن کامل یک مول از پلیمری که برای ساخت کیسه خون از آن استفاده می‌شود، $806/4$ مترمکعب گاز CO_2 در شرایط STP تولید شده است. شمار واحدهای تکرارشوندهٔ این پلیمر کدام است؟

- (۱) ۱۲۰۰۰ (۲) ۱۸۰۰۰ (۳) ۹۰۰۰ (۴) ۶۰۰۰

توجه: داوطلب گرامی، لطفاً از بین سوالات زوج درس ۱ (شیمی (۳)، شماره ۱۸۱ تا ۱۹۰) و زوج درس ۲ (شیمی (۱)، شماره ۱۹۱ تا ۲۰۰)، فقط یک سری را به انتخاب خود پاسخ دهید.

زوج درس ۱

شیمی (۳) (سوالات ۱۸۱ تا ۱۹۰)

- ۱۸۱- کدام یک از مطالب زیر درست است؟

- (۱) پاک‌کننده‌های خورنده مانند محلول جوهernمک به جای این‌که براساس برهم کنش میان ذره‌ها عمل کنند، با آلاینده‌ها واکنش می‌دهند.
 (۲) برای زدودن رسوب‌های تشکیل شده بر روی دیواره دیگ‌های بخار، پاک‌کننده‌های غیرصابونی مناسب‌تر از صابون است.
 (۳) کاغذ pH بر روی صابون به رنگ آبی در می‌آید.
 (۴) پاک‌کننده‌های صابونی از مواد پتروشیمیایی طی واکنش‌های پیچیده در صنعت تولید می‌شوند.

- ۱۸۲- چه تعداد از عبارت‌های زیر درباره ثابت یونش اسید HNO_2 درست است؟

• مقدار آن در شرایط معین مربوط به معادله $\text{HNO}_2(\text{aq}) \rightarrow \text{H}^+(\text{aq}) + \text{NO}_2^-(\text{aq})$ است.

• با تغییر دما و تغییر غلظت اسید می‌توان مقدار آن را کاهش یا افزایش داد.

• مقدار آن، نسبت حاصل‌ضرب غلظت تعادلی یوهای NO_2^- و H^+ را به غلظت اولیه HNO_2 نشان می‌دهد.

• در شرایط یکسان مقدار آن بزرگ‌تر از ثابت یونش کربنیک اسید است.

- (۱) ۱ (۲) ۲ (۳) ۳ (۴) ۴

- ۱۸۳- ۷۲ میلی‌گرم اسید را در ۵ لیتر آب حل می‌کنیم. درجه یونش اسید کدام است؟

$$(C=12, H=1, O=16: \text{g.mol}^{-1}, K_a = 2 \times 10^{-5})$$

- (۱) ۱/۲۵ (۲) ۰/۳۳ (۳) ۰/۲۸ (۴) ۰/۳۶

محل انجام محاسبات

۱۸۴- از انحلال یک مول از کدام جفت ترکیب‌های زیر در آب، مقدار یکسانی یون تولید می‌شود؟

- (۱) دی‌نیتروژن پنتاکسید، سولفوریک اسید
 (۲) سولفوریک اسید، هیدروسیانیک اسید
 (۳) لیتیم اکسید، دی‌نیتروژن پنتاکسید
 (۴) هیدروسیانیک اسید، لیتیم اکسید

۱۸۵- کاپرویک اسید با فرمول شیمیایی $\text{C}_5\text{H}_{11}\text{COOH}$ به مقدار کمی در روغن پالم وجود دارد. غلظت محلولی از این اسید برابر $14/5 \text{ g.L}^{-1}$

و pH آن برابر $2/4$ است. $K_a = 12$, $H = 1$, $O = 16$: g.mol^{-1}

$$1/28 \times 10^{-5} \quad (2) \quad 1/28 \times 10^{-4} \quad (1)$$

$$3/2 \times 10^{-5} \quad (4) \quad 3/2 \times 10^{-4} \quad (3)$$

۱۸۶- چه تعداد از مطالب زیر در مورد نیتریک اسید و سولفوریک اسید درست است؟

(آ) باران اسیدی حاوی نیتریک اسید و سولفوریک اسید است.

(ب) هر دو اسید جزو اسیدهای قوی با ثابت یونش بزرگ یا بسیار بزرگ طبقه‌بندی می‌شوند.

(پ) هر مولکول از هر کدام از آن‌ها در آب، تنها می‌تواند یک یون هیدرونیوم تولید کند.

(ت) در دما و غلظت یکسان، رسانایی الکتریکی محلول سولفوریک اسید بیشتر از محلول نیتریک اسید است.

$$4 \quad (4) \quad 3 \quad (3) \quad 2 \quad (2) \quad 1 \quad (1)$$

۱۸۷- در پاک‌کننده غیرصابونی A، زنجیر هیدروکربنی شامل ۲۷ اتم هیدروژن و هر واحد فرمولی از صابون جامد B دارای ۳۵ اتم هیدروژن است.

تفاوت جرم مولی A و B چندگرم است؟ (زنگیر هیدروکربنی در هر دو پاک‌کننده به صورت سیرشده است و

$$(H = 1, C = 12, O = 16, S = 32: \text{g.mol}^{-1})$$

$$56 \quad (4) \quad 28 \quad (3) \quad 16 \quad (2) \quad 44 \quad (1)$$

۱۸۸- کدامیک از مطالب زیر نادرست است؟

(۱) برای باز کردن مجاری مسدود شده در برخی دستگاه‌های صنعتی از پاک‌کننده شامل مخلوط سدیم و آلومینیم هیدروکسید استفاده می‌شود.

(۲) در ساختار هر مولکول روغن زیتون، ۶ پیوند دوگانه وجود دارد.

(۳) قدرت پاک‌کننگی صابون‌ها با افزودن آتزیمهای افزایش می‌یابد.

(۴) در ساختار پاک‌کننده غیرصابونی شمار پیوندهای $C = S$ برابر یا بیشتر از شمار پیوندهای $O - O$ است.

۱۸۹- به ۸ لیتر آب خالص چند مول اسید HA اضافه کنیم تا pH محلول حاصل برابر $2/3$ شود؟ ($K_a = 2 \times 10^{-3}$)

$$0/14 \quad (4) \quad 0/10 \quad (3) \quad 0/20 \quad (2) \quad 0/28 \quad (1)$$

۱۹۰- اگر محلول $1/0$ مولار هیدروسیانیک اسید را با افزودن آب قطره‌تا 100 مرتبه رقیق کنیم، pH آن چند واحد تغییر

$$(K_a = 4 \times 10^{-10})$$

(۱) دو واحد کاهش می‌یابد.
 (۲) دو واحد افزایش می‌یابد.

(۳) یک واحد افزایش می‌یابد.
 (۴) یک واحد کاهش می‌یابد.

زوج درس ۲

شیمی (۱) (سوالات ۱۹۱ تا ۲۰۰)

۱۹۱- هر لیتر هوا در فشار 760mmHg و دمای 273K شامل $89/6$ میلی لیتر گاز کربن دی اکسید است. اگر 138g لیتیم پراکسید در مقدار

$$(Li=7, O=16: \text{g.mol}^{-1})$$

اکسیژن + لیتیم کربنات $\rightarrow$ کربن دی اکسید + لیتیم پراکسید

۱۵۰۰ (۴)

۷۵۰ (۳)

۱۵۰ (۲)

۷۵ (۱)

۱۹۲- در محلولی از نمک سدیم سولفات، درصد جرمی یون سدیم برابر با $1/15\%$ است. غلظت نمک سدیم سولفات در این محلول بر حسب ppm

$$(O=16, Na=23, S=32: \text{g.mol}^{-1})$$

۷۱۰۰ (۲)

۷۱۰ (۱)

۳۵۵۰۰ (۴)

۳۵۵ (۳)

۱۹۳- کدام عبارت‌های زیر درست‌اند؟

آ) گرمای حاصل از سوختن یک گرم گاز طبیعی بیشتر از سوختن یک گرم بنزین است.

ب) برای پر کردن و تنظیم باد تایر خودرو به جای هوا می‌توان از مخلوطی شامل 95% نیتروژن و 5% اکسیژن استفاده کرد.

پ) برای این‌که بتوان همه واکنش‌دهنده‌های فرایند هابر را به فراورده تبدیل کرد، باید واکنش را در دما و فشار مناسب و در حضور کاتالیزگر مناسب انجام داد.

ت) یکی از نتایج افزایش تولید CO_2 در هواکره، افزایش دما در نقاط گرم‌سیر و کاهش دما در قطب است.

«آ»، «ب» (۲)

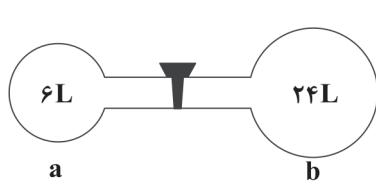
«آ»، «ب» (۱)

«پ»، «ت» (۴)

«ب»، «ت» (۳)

۱۹۴- هنگامی که شیر بین دو ظرف بسته است، مقداری گاز هلیم در ظرف a می‌ریزیم. فشار ظرف a در دمای $27^\circ C$ برابر $3/6\text{atm}$ است. اگر شیر

را باز کنیم، فشار نهایی دو ظرف در دمای C° 177 برابر چند اتمسفر می‌شود؟ (فرض کنید ظرف‌ها در ابتدا خالی از هرگونه ماده‌ای هستند).

۱/۲ (۱)

۱ (۲)

۰/۸۱ (۳)

۰/۶۴۸ (۴)

۱۹۵- از سوختن گاز آمونیاک در اکسیژن خالص، بخار آب و گاز نیتروژن به دست می‌آید. اگر در یک ظرف، مخلوطی از گاز آمونیاک و اکسیژن خالص به حجم ۴۵ لیتر با هم واکنش دهنده و پس از انجام واکنش، حجم محلول واکنش 51 لیتر باشد، چند لیتر گاز نیتروژن تولید شده است؟ (دما و فشار را طی انجام واکنش ثابت در نظر بگیرید).

۹ (۲)

۱۲/۷۵ (۱)

۶ (۴)

۱۲ (۳)

۱۹۶- چه تعداد از عبارت‌های زیر در ارتباط با اوزون درست است؟

(آ) اوزون موجود در لایه تروپوسفر، برخلاف اوزون لایه استراتوسفر، آلاینده‌ای سمی و خطرناک به شمار می‌آید.

(ب) از آنجاکه گاز اوزون قهقهه‌ای رنگ است، هوای آلوده کلان‌شهرها غالب به رنگ قهقهه‌ای روشن دیده می‌شود.

(پ) در واکنش تولید اوزون تروپوسفری در حضور نور خورشید، حجم‌های یکسانی از گاز اوزون و نیتروژن مونوکسید تولید می‌شود.

(ت) وجود اوزون در هوا بی‌کاری که تنفس می‌کنیم، سبب سوزش چشمان و آسیب دیدن ریه‌ها می‌شود.

۱) ۴

۲) ۳

۳) ۲

۴) ۱

۱۹۷- اگر نسبت شمار اتم‌ها به شمار عنصرها در دو ترکیب کلسیم هیدروژن فسفات و آمونیوم نیترات را به ترتیب با a و b نمایش دهیم، نسبت a به b کدام است؟

۱) $\frac{7}{12}$ ۲) $\frac{7}{9}$ ۳) $\frac{13}{9}$ ۴) $\frac{13}{12}$

۱۹۸- روند کلی چه تعداد از تغییرهای زیر در صد سال گذشته به صورت افزایشی بوده است؟

- میانگین جهانی دمای سطح زمین

- میانگین جهانی سطح آب‌های آزاد

- مساحت برف در نیمکره شمالی

- تولید جهانی کربن دی‌اکسید

- میانگین جهانی pH آب‌های آزاد

۱) ۵

۲) ۳

۳) ۲

۴) ۱

۱۹۹- برای شناسایی یون‌های نقره، کلسیم و باریم در محلول‌های آبی به ترتیب می‌توان از محلول‌های .....، ..... و ..... استفاده کرد.
(گزینه‌ها را از راست به چپ بخوانید).

(۱) سدیم فسفات - سدیم کلرید - سدیم نیترات

(۱) سدیم سولفات - سدیم کلرید - سدیم فسفات

(۴) سدیم کلرید - سدیم فسفات - سدیم سولفات

(۳) سدیم کلرید - سدیم نیترات - سدیم فسفات

۲۰۰- در $2/5$ کیلوگرم از محلول آمونیوم نیترات که غلظت یون نیترات در آن برابر 930 ppm است، چند گرم نیتروژن وجود

دارد؟ ($N = 14$, $H = 1$, $O = 16: \text{g.mol}^{-1}$)

۱) ۰/۰۵

۲) ۰/۵۲۵

۳) ۰/۱۰۵

۴) ۰/۰۵۲۵

زمین‌شناسی

۲۰۱- منظور از دیوار حائل گابیونی چیست؟

(۱) دیواری که با بتون ساخته شده و مانع ریزش کوه می‌شود.

- (۲) دیوار سنگی با تورهای سیمی
(۴) نصب تورهای سیمی جهت جلوگیری از ریزش دامنه‌ها

(۳) محکم کردن دیوارهای با روش میخ‌کوبی

محل انجام محاسبات

۲۰۲ - ماسه و شن در طبقه‌بندی مهندسی خاک‌ها بر مبنای دانه‌بندی به ترتیب در کدام دسته قرار می‌گیرند؟

- (۱) درشتدانه - درشتدانه
- (۲) متوسطدانه - متوسطدانه
- (۳) درشتدانه - متوسطدانه
- (۴) متوسطدانه - درشتدانه

۲۰۳ - در چه صورتی، سنگ آهک می‌تواند تکیه‌گاه خوبی برای سازه‌ها باشد؟

- (۱) خاصیت الاستیک داشته باشد.
- (۲) آب بیشتری را در خود نگه دارد.
- (۳) بدون حفرات انحلالی باشد.
- (۴) متراکم و عمیق باشد.

۲۰۴ - عمل زهکشی برای کدام‌یک به کار نمی‌رود؟

- (۱) پایدار کردن دامنه‌ها

(۲) مقاومسازی دیواره و سقف تونل‌ها در برابر نشت آب

(۳) مقاومسازی جاده‌های آسفالت

(۴) تقویت زیرسازی ریل‌های راه‌آهن

۲۰۵ - برای ایجاد نیروگاه و استخراج مواد معدنی به ترتیب به حفاری ..... و ..... می‌پردازند.

- (۱) مغار - تونل
- (۲) تونل - مغار
- (۳) تونل - تونل
- (۴) مغار - مغار

۲۰۶ - در سدهای خاکی، هسته و خاکریز به ترتیب ..... و ..... می‌باشند.

- (۱) نفوذناپذیر - نفوذناپذیر
- (۲) نفوذناپذیر - نفوذناپذیر
- (۳) نفوذناپذیر - نفوذناپذیر
- (۴) نفوذناپذیر - نفوذناپذیر

۲۰۷ - هورنفلس ..... ماسه‌سنگ، به عنوان تکیه‌گاه سازه‌ها، مناسب ..... .

- (۱) همانند - نیست
- (۲) برخلاف - نیست
- (۳) برخلاف - است
- (۴) همانند - است

۲۰۸ - کارستی شدن سنگ آهک به چه معنا است؟

- (۱) ورود ناخالصی‌ها به سنگ آهک
- (۲) افزایش ضخامت سنگ آهک
- (۳) تشكیل حفره‌های انحلالی
- (۴) تغییر شکل سنگ آهک در اثر تنفس کششی

۲۰۹ - ساخت تونل در کدام‌یک از موقعیت‌های زیر موجب پایداری بیشتر آن می‌شود؟

- (۱) بین سطح ایستابی تا سنگ بستر حفر شده باشد.
- (۲) حد فاصل ابتدای منطقه تهییه تا قبل از سطح ایستابی حفر شده باشد.
- (۳) بالاتر از سطح پیزومتریک و پایین‌تر از سطح ایستابی حفر شده باشد.
- (۴) کمی پایین‌تر از سطح تراز آب در آبخوان آزاد قرار داشته باشد.

۲۱۰ - میزان مقاومت سدی که بر روی شیل‌های دوران اول زمین‌شناسی احداث شده ..... است، زیرا شیل ..... .

- (۱) کم - تورق‌پذیر و سست است.
- (۲) زیاد - متراکم و بسیار قدیمی است.
- (۳) کم - حفرات انحلالی زیادی دارد.
- (۴) زیاد - غیرقابل نفوذ است.

۲۱۱ - منظور از «قطعات سنگی بالاست» کدام است؟

- (۱) سنگ‌های یک منطقه که برای ساخت سد به کار می‌روند.
- (۲) قطعات مورد استفاده در زیرسازی ریل‌های راه‌آهن
- (۳) سنگ‌های مورد استفاده در بی‌ریزی سازه‌های سنگین
- (۴) قطعات مورد استفاده در هسته مرکزی سدهای خاکی

حل ویدئویی سوالات این دفترچه را در وبسایت **DriQ.com** مشاهده کنید.

-۲۱۲- مقدار زاویه‌ای که سطح لایه با ..... می‌سازد را شبیب لایه گویند.

۱) لایه‌های دیگر	۲) سطح زمین
۳) امتداد لایه	۴) سطح افق

-۲۱۳- منظور از مفرزه کدام است؟

۱) سنگ‌های درشت در زیر ریل‌های راه‌آهن

۲) قطعات سنگی در زیرسازی جاده‌ها

۳) خاک‌های متراکم رسی در ساخت سدهای خاکی

۴) نمونه سنگ‌های خارج شده از درون زمین توسط حفر گمانه

-۲۱۴- رسوبات رس و لای با افزایش ..... موجب ..... دامنه‌ها می‌شوند.

۱) تخلخل - پایداری	۲) وزن - پایداری
۳) شن و ماسه در دامنه - ناپایداری	۴) رطوبت - ناپایداری

-۲۱۵- منظور از گمانه زدن در محل احداث سازه‌ها کدام است؟

۱) محاسبه عمق آب زیرزمینی

۲) تعیین مقاومت سنگ و خاک در برابر تنش

۳) جلوگیری از ریزش خاک و سنگ در محل سازه

۴) خارج کردن گازهای درون زمین

سایت کنکور

دفترچه شماره ۴

آزمون شماره ۵

۱۴۰۱/۰۶/۱۱

آزمون‌های سراسری کاج

گوینده درس‌ها را آنلاین خواهید کرد.

سال تحصیلی ۱۴۰۱-۱۴۰۲

پاسخ‌های تشریحی

پایه دوازدهم تجربی

دوره دوم متوسطه

شماره داوطلبی:	نام و نام خانوادگی:
مدت پاسخگویی: ۱۸۵ دقیقه	تعداد سوالاتی که باید پاسخ دهید: ۱۷۵

عنوانین مواد امتحانی آزمون گروه آزمایشی علوم تجربی، تعداد سوالات و مدت پاسخگویی

ردیف	مواد امتحانی	تعداد سوال		شماره سوال	مدت پاسخگویی
		از	تا		
۱	فارسی ۲ / فارسی ۳	۲۰	۱	۲۰	۱۵ دقیقه
۲	زبان عربی ۲ / زبان عربی ۳	۲۰	۲۱	۴۰	۱۵ دقیقه
۳	دین و زندگی ۲ / دین و زندگی ۳	۲۰	۴۱	۶۰	۱۵ دقیقه
۴	زبان انگلیسی ۲ / زبان انگلیسی ۳	۲۰	۶۱	۸۰	۱۵ دقیقه
۵	ریاضی ۲	۱۰	۸۱	۹۰	۳۵ دقیقه
	ریاضی ۳	۱۰	۹۱	۱۰۰	۱۵ دقیقه
	ریاضی ۱	۱۰	۱۰۱	۱۱۰	
۶	زیست‌شناسی ۲	۱۰	۱۱۱	۱۲۰	۲۰ دقیقه
	زیست‌شناسی ۳	۱۰	۱۲۱	۱۳۰	۳۰ دقیقه
	زیست‌شناسی ۱	۱۰	۱۳۱	۱۴۰	
۷	فیزیک ۲	۱۰	۱۴۱	۱۵۰	۲۵ دقیقه
	فیزیک ۳	۱۰	۱۵۱	۱۶۰	۳۰ دقیقه
	فیزیک ۱	۱۰	۱۶۱	۱۷۰	
۸	شیمی ۲	۱۰	۱۷۱	۱۸۰	۲۵ دقیقه
	شیمی ۳	۱۰	۱۸۱	۱۹۰	۱۵ دقیقه
	شیمی ۱	۱۰	۱۹۱	۲۰۰	
۹	زمین‌شناسی	۱۵	۲۰۱	۲۱۵	۱۵ دقیقه

به نام خدا

حقوق دانشآموزان در آزمون‌های سراسری گاج

دلوطلب گرامی؛ با سلام در اینجا شما را با بخشی از حقوق خود در آزمون‌های سراسری گاج آشنا می‌نماییم:

۱- اطلاعات شناسنامه‌ای و آموزشی شما مانند نام، نام خانوادگی، جنسیت و گروه آزمایشی بایستی به صورت صحیح در بالای پاسخ‌برگ درج شده باشد.

۲- آزمون‌های سراسری گاج باید راس ساعت اعلام شده در دفترچه، شروع و خاتمه یابد.

۳- محل برگزاری آزمون باید از لحاظ سرمایش و گرمایش، نور کافی، نظافت و سایر موارد در حد مطلوب و استاندارد باشد.

۴- سؤالات آزمون‌های سراسری گاج بایستی نزدیک ترین سؤالات به کنکور سراسری باشد و عاری از هرگونه اشکال علمی و تایپی باشد.

۵- بعد از هر آزمون و به هنگام خروج از جلسه آزمون بایستی پاسخ‌نامه‌ی تشریحی هر آزمون را دریافت نمایید.

۶- کارنامه‌ی هر آزمون بایستی در همان روز آزمون به روش‌های ذیل تحویل شما گردد:

• مراجعه به سایت گاج به نشانی www.gaj.ir

• مراجعه به نمایندگی.

۷- خدمات مشاوره‌ای رایگانی که در طی ۱ مرحله آزمون (ویژه داوطلبان آزاد) ارائه می‌گردد شامل:

• برگزاری جلسه مشاوره حداقل یکبار در طی هر آزمون توسط رابط تحصیلی.

• تماس تلفنی حداقل ۱ بار در طی هر آزمون توسط رابط تحصیلی.

• تماس تلفنی با اولیا حداقل یکبار در هر فاز [آزمون‌های سراسری گاج در چهار فاز تابستانه، ترم اول، ترم دوم و جامع برگزار می‌گردد].

• بررسی کارنامه آزمون توسط رابط تحصیلی در هر آزمون.

چنانچه در هر یک از موارد فوق کمبود یا نقصی مشاهده نمودید لطفاً بلافاصله با تلفن ۰۶۴۲—۰۲۱ تماس حاصل نموده و مراتب را اطلاع دهید.

در گاج، بهترین صدا،

صدای دانشآموز است.

۲ مفهوم مشترک بیت سؤال و گزینه (۲): اخلاص در عمل / در هر

دو بیت به صداقت و عمل خالصانه توصیه شده است. در بیت سؤال، حضرت علی (ع) می فرماید: «من برای خدا می جنگم نه برای خودم» و در بیت گزینه (۲) نیز شاعر خواننده را از ریا پرهیز داده و توصیه به صدق و اخلاص می کند.

مفهوم سایر گزینه ها:

(۱) توصیف مردان خدا و آگاهان

(۳) ارزش نصیحتی که از سر صدق داده می شود.

(۴) لطف و کرم زیاد خداوند

۳ مفهوم مشترک بیت سؤال و گزینه (۳): برتری دانش و تدبیر

بر نیرومندی ظاهری

مفهوم سایر گزینه ها:

(۱) توصیف ماصف با حریف بی همتا

(۲) نیک بختی و کامیابی در گرو توفيق الهی است.

(۴) شایستگی و اهلیت، ملاک ارزشمندی سایر ویژگی های پسندیده است.

۴ واژه «نیست» در گزینه (۴) در معنی «وجود ندارد» به کار

رفته، اما در سایر گزینه ها فعل اسنادی است، به معنی «نمی باشد».

۵ املای درست واژه ها: حلیه (زیور و زینت) / لثیم (پست)

بررسی سایر گزینه ها:

(۱) ای خار مغیلان [با تو سخن می گوییم] / مددی [رسان]

(۲) ای [کسی که] رفته [ای] و بر دل ما داغ نهاده [ای] / سوگند به جان تو

[می خوریم]

(۴) دستی [دیده]

۶ ضمیر متصل در گزینه (۱) «نقش مضاف الیهی» دارد، اما در

سایر گزینه ها «نقش مفعولی».

۷ تلمیح: اشاره به داستان فرمان روایی حضرت سلیمان (ع) بر باد

و داستان زال، پدر رستم

پارادوکس: —

بررسی آرایه های سایر گزینه ها:

(۱) جناس تام: که (در مصروع آخر، به معنی «چه کسی»)، که (حرف ربط)

استعاره: «گرمه زدن به باد» استعاره نوع دوم مکنیه «سخن گفتن باد» و

«جان بخشی به آسمان» تشخیص و استعاره / زال استعاره از آسمان

(۲) ایهام تناسب: زال: ۱- پیرزن -۲- پدر رستم (تناسب با داستان) / دستان:

۱- نیرنگ و فربیب -۲- لقب زال (تناسب با زال)

کنایه: گره به باد زدن: کنایه از کار بیهوده انجام دادن / از راه رفت: کنایه از

گمراه شدن

(۴) جناس ناقص: باد و با / راه و را

نغمه حروف: بیت اول: تکرار صامت های «ب»، «ر» و مصوت بلند «ا»

بیت دوم: تکرار صامت های «ت»، «ر» و «ک»

۱ معنی درست واژه ها: غزا: پیکار، جنگ / یسم: دریا / قبا:

نوعی جامه جلو باز که دو طرف جلو آن با دکمه بسته می شود.

۲ املای درست واژه: می خایید

۳ تلمیح: اشاره به داستان حضرت یوسف (ع) / استعاره: —

بررسی سایر گزینه ها:

(۲) جناس تام: تار (رشته مو) ، تار (تاریک) / تشبیه: صبح امید (اضافه تشبیهی)

(۳) کنایه: چشم به راه کسی داشتن کنایه از انتظار آمدن او را کشیدن /

تشخیص: نسبت دادن چشم و چشم گشودن به آسمان

(۴) واج آرایی: تکرار صامت «د» (۷ بار) ، «ر» (۸ بار) و مصوت بلند «ا» (۷ بار) /

تکرار: تکرار واژه «درد» (۲ بار)

۴ بررسی آرایه ها:

ایهام (بیت «ب»): دور از رخ تو: ۱- در فراق رخ تو ۲- از رخ تو دور باد

جناس ناقص (بیت «د»): دوش و دود / بر و سر

ایهام تناسب (بیت «ج»): سعی: ۱- کوشش ۲- نام عمل عبادی در حج (معنی

نادرست تناسب با مروه و صفا) / صفا: ۱- رونق و پاکی ۲- نام کوهی در

سرزمین مگه (معنی نادرست تناسب با سعی، مروه و احرام)

استعاره (بیت «ه»): چشم جهان بین استعاره از معشوق

تضاد (بیت «الف»): درد ≠ دوا / آمد ≠ رفت

۵ یخچال: حفظ معنی قدیم و پذیرفتن معنی جدید / گریه:

حفظ معنی قدیم / پزه: تحول معنایی / ملطّفة: حذف واژه

۶ «همه» در مصراع دوم بیت دوم وابسته «سعی» است.

نکته: اگر یک گروه متشکل از یک واژه باشد، همان یک واژه «هسته» است.

۷ «شد» در گزینه (۲) معادل است با «گذشت» و «سپری شد»

و در سایر گزینه ها «شدن» فعل اسنادی معادل با «گشتن» و «گردیدن» است.

۸ مفهوم مشترک ابیات سؤال و گزینه (۳): نکوهش همراهی با

ظالمان و یاری آنها

۹ مفهوم سایر گزینه ها:

(۱) تغییر ناپذیری سرشت ظالمان

(۲) تغییر رفتار ظالم با مظلومان هنگام عجز

(۴) عاقبت وخیم ظلم

زبان عربی

■ صحیح ترین و دقیق ترین گزینه را در جواب برای ترجمه یا واژگان مشخص کن (۲۱ - ۲۶):

٤ ٢١ ترجمة الكلمات مهم: لم يعلموا: ندانسته‌اند؛ معادل ماضی منفی و در صیغه غایب است نه مخاطب. [رد سایر گزینه‌ها]، ببسط: می‌گستراند؛ مضارع است و نباید به صورت ماضی استمراری ترجمه شود. [رد گزینه (۳)]، ضمناً «آن» به معنای «که» است و نباید به صورت تأکیدی (همانا، بی‌شک و ...) ترجمه شود. [رد گزینه‌های (۲) و (۳)]

٤ ٢٢ ترجمة الكلمات مهم: ليدرس: باید بررسی کنند؛ «لام» امر است. [رد گزینه‌های (۲) و (۳)]

زماني: همکلاسي‌هايم، همشادرگري‌هاي من [رد گزينه (۴)]
أهم: مهم‌ترین [رد گزينه (۲)]

التجدييد: نواوري؛ مصدر است. [رد گزينه (۴)]
الشعر: شعر؛ مفرد است. [رد گزينه (۲)]

ينشروها: آن را منتشر کنند [رد سایر گزینه‌ها]
مقالة علمية: مقاله‌ای علمی؛ ترکیب وصفی نکره است. [رد گزينه (۴)]

٤ ٢٣ ترجمة الكلمات مهم: كان ... يوصي: سفارش می‌کرد؛ كان + مضارع ← ماضی استمراری [رد سایر گزینه‌ها]

هذا الرجل: این مرد [رد گزينه (۴)]
أن يُشكّلوا: که تشكيل دهند [رد گزينه (۱)]

فريقاً: گروهی؛ نکره است. [رد گزينه (۴)]

٤ ٢٤ ترجمة الكلمات مهم: لم يغّلّموا: ندانستند، ندانسته‌اند؛ لم +

مضارع ← ماضی ساده منفی یا ماضی نقلی منفی [رد گزینه‌های (۱) و (۳)]

سِرَّهُم: راز آنان؛ ترکیب اضافی و «سِرَّ» مفرد است. [رد گزینه‌های (۱) و (۲)]

عَلَام: بسیار دانه، اسم مبالغه است. [رد گزينه (۳)]

غَيْوب: نهان‌ها [رد گزينه (۱)]

اشتباهات سایر گزینه‌ها:

۲) تأليف کرد ← تأليف کرده است (قد آف: ماضی نقلی) / دربر می‌گیرد ← در

بر می‌گرفت؛ «يَضْمِم» فعل مضارع بعد از اسم نکره است که تحت تأثیر فعل ماضی آف» قبل از اسم نکره بهتر است به صورت ماضی استمراری ترجمه می‌شود.

۳) به تأخير انداخته‌اند ← به تأخير انداخته شده است؛ «قد أَجَّلَ» فعل ماضی مجھول و مفرد است.

۴) خوانده بود ← می‌خواند؛ «كائِنَ ثَقَرُّ» معادل ماضی استمراري است.

۲) پارادوكس: —

بررسی سایر ایيات:

(الف) تلمیح: اشاره به داستان اسکندر

(ب) تضاد: آب ≠ آتش

(ج) کنایه: زلف بر باد دادن کنایه از جلوه‌گری / بنیاد کندن کنایه از به طور کامل نایبود کردن

(د) ایهام: بو - ۱- رایحه، شمیم - ۲- امید، آرزو

(ه) استعاره: پسته استعاره از دهان

٤ ١٧ مفهوم مشترک بیت سؤال و گزینه (۲): عزّت و ذلت به دست خداست.

مفهوم سایر گزینه‌ها:

(۱) خاکساري مایه عزّتمندي است.

(۳) جفاکاري روزگار

(۴) نکوهش ساده‌انگاری در عشق

٤ ١٨ مفهوم مشترک بیت سؤال و گزینه (۳): کمال بخشی عشق به عاشق

مفهوم سایر گزینه‌ها:

(۱) تنها عاشق ارزش معشوق را درک می‌کند. / قدر زر زرگ شناسد، قدر گوهر گوهری

(۲) ذکر مصیبت ممدوح

(۴) اهمیت سرشت نیکو در رسیدن به کمال

٤ ١٩ مفهوم گزینه (۲): دشواری غم هجران و تلخی مرگ / ارزشمندی معشوق

مفهوم مشترک بیت سؤال و سایر گزینه‌ها: پاک بازی

٤ ٢٠ مفهوم گزینه (۲): خودحسابي و آخرت‌اندیشي

مفهوم مشترک بیت سؤال و سایر گزینه‌ها: توصیه به توکل

٢٠ ترجمه عبارت سؤال: مضارعی را معین کن که در معنی ماضی باشد:

«لَمْ» قبل از فعل مضارع، معنای آن را به ماضی منفی تغییر می‌دهد: مشخص نکرد
بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) لیشائی: باید درخواست کند (فعل امر) / کان: است (فعل ماضی در معنی مضارع)

(۳) آن تَّالَوْ: دست نخواهد یافت (اینده) / حتی تَّحَمَّلُوا: تا تحمل کنید (مضارع التزامی)

(۴) قد يَتَحَدَّثُ: گاهی سخن می‌گوید (مضارع إخباري)

■■ گزینه صحیح را برای ترجمه مشخص کن (۳۱ - ۳۴):

١ ۲۱ ترجمه کلمات مهم: أَعْلَمُ: می‌دانم / أَنْ: که / كُلْ شیء: هر چیزی

اشتباهات بارز سایر گزینه‌ها:

(۲) بی‌گمان (← که)، همه چیز (← هر چیزی؛ «کل + اسم نکره مفرد: هر»)

(۳) داناترم (← می‌دانم؛ «أَعْلَم» با توجه به سیاق عبارت، فعل مضارع است.)
به این که (← که)

(۴) داناترم (← می‌دانم)، همه چیز (← هر چیزی)

١ ۲۲ ترجمه کلمات مهم: لَا تَكُنْ مَقْنَنْ: از کسانی نباش / فی يوم

البعث: در روز رستاخیز / كُنَّا تِرَابًا: خاک بودیم

اشتباهات بارز سایر گزینه‌ها:

(۲) همانند (← از)، ضمیر «نا» ترجمه نشده است، «جنس» اضافی است.

(۳) هنگام (← در روز)، شده بودیم (← بودیم)

(۴) خواهند گفت (← می‌گویند؛ «يقولون» مضارع است)، از خاک می‌شدیم (← خاک بودیم)

١ ۲۳ ترجمه کلمات مهم: يَدْعُونَ: فرا می‌خوانند / من دون: به جای /

فیسبو: زیرا (که) دشنام دهند

اشتباهات بارز سایر گزینه‌ها:

(۲) در کنار (← به جای)، «هم» اضافی است، «يَسْبُوا: دشنام دهند»

(۳) جز (← به جای)، می‌خوانند (← فرا می‌خوانند؛ «يَدْعُونَ» مضارع است)

(۴) جز (← به جای)، فرا خوانده‌اند (← فرا می‌خوانند)

٣ ۲۶ ترجمه و بررسی گزینه‌ها:

(۱) تمدن همان ارزش‌های مشترک بین جماعتی از مردم در مکانی معین است.
واژه مناسب ← الشاقفة: فرهنگ)

(۲) سخنرانی همان گفت‌وگوی بین دو شخص در زمینه‌ای مشخص است. (واژه مناسب ← المقابلة: مصاحبه)

(۳) سخنران مسجد در سخن خود به فضایل ملتی مسلمان اشاره کرد.

(۴) هنگامی که احساس درد می‌کنیم، دنبال غذا می‌گردیم. (واژه مناسب ← الجوع: گرسنگی)

■■ گزینه صحیح را برای ترجمه مشخص کن (۳۰ - ۲۷):

٤ ۲۷ «شهادات» و «الدَّرَاسَات» جمع مؤنث سالم‌اند نه جمع مکسر.

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) «مقابلات: مصاحبه‌ها»: جمع مؤنث سالم / «الأُدْعِيَة: دعاها»: جمع مکسر

(۲) «جامعات: دانشگاه‌ها»: جمع مؤنث سالم / «الدُّولَة: کشورها»: جمع مکسر

(۳) «جسور: پل‌ها»: جمع مکسر

٤ ۲۸ «لام» امر پس از حروفی مانند «و»، «ف» معمولاً ساکن

می‌شود. «لام» در «فَلَيَقُلُّ» ساکن بوده و «لام» امر است.

با توجه به ترجمه، «لام» در «ليصمت» نیز به معنای «باید» و «لام» امر است.

ترجمه: هر کس به خدا و روز قیامت ایمان دارد، باید سخن خوبی بگوید باشد ساکت بماند.

ترجمه و بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) بعد از لِلْ اسم (الأعشاب) آمده، پس لام» حرف جز است.

ترجمه: گیاهان دارویی، فواید بسیاری در درمان بیماری‌ها دارند.

(۲) بعد از لِلْ مصدر (تعلم) آمده که اسم است؛ پس لام» حرف جز است.

ترجمه: برای یادگیری زبانی جدید شما باید بسیار تلاش کنید.

(۳) با توجه به ترجمه، لِلْ قبل از فعل «أَفْتَشَ» به معنای «تا، برای این‌که» است و لام» امر نیست.

ترجمه: چند بار به کتابخانه رفتم تا دنبال موضوع مهمی بگردم.

٣ ۲۹ در لَا يَتَكَلَّمُ چون حرکت آخر فعل مضارع تغییر کرده، «لا»

از نوع نهی است. «لا» نهی قبیل از صیغه‌های غایب، فعل مضارع را معادل مضارع التزامی می‌کند. ← نباید سخن بگوید

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) لم يُسَافِر: معادل ماضی ساده منفی یا ماضی نقلی منفی است. ← سفر نکردن، سفر نکرده‌اند

(۲) ثبَّاً: مصدر است نه فعل (رد و بدل کردن). / يَدْكُرُ: معادل مضارع إخباری است. ← ذکر می‌کند

(۴) هَرَبَّتْ: فعل ماضی است نه مضارع. / تُواجِهَ: فعل جواب شرط است که به صورت مضارع إخباری ترجمه می‌شود.

٣٧ چرا میلاد امام مهدی (عج) روز مستضعفان نامیده شده است؟

زیرا که امام مهدی مستضعفان را نجات خواهد داد و ظالمان را به هلاکت خواهد رساند.

ترجمه سایر گزینه‌ها:

(۱) او قائم به امر خداست.

(۲) او کسی است که واجبات و سنت‌ها را تجدید می‌کند.

(۳) در این روز محقق می‌شود آن‌چه متّقین آرزو می‌کنند.

٣٨ در متن آمده «در چنین روزی آرزوی متّقین برآورده می‌شود و

در قلب‌های شکسته مستضعفین شکوفه‌های نور می‌شکند.

■ گزینه درست را در اعراب و تحلیل صرفی مشخص کن (۳۹ و ۴۰):

٣٩ [«ینتشر» فعل مضارع از باب «افعال» است [رد گزینه (۳)]

هم‌چنین هیچ‌گاه فاعل قبل از فعل نمی‌آید، پس «الإِسْلَام» فاعل نیست. [رد گزینه‌های (۲) و (۴)]

٤٠ [«العالَمُ» اسم فاعل نیست [رد گزینه‌های (۱) و (۳)]

هم‌چنین خبر نیست [رد گزینه‌های (۳) و (۴)]

٤١ ترجمه کلمات مهم؛ لا علم لنا: هیچ علمی (دانشی) نداریم، ما را

هیچ علمی نیست / علمتنا: به ما آموخته‌ای (آموختی)

اشتباهات بارز سایر گزینه‌ها:

(۲) لای نفی جنس در ترجمه لحاظ نشده است، از تو آموخته‌ایم (← به ما

آموخته‌ای؛ «علمَ» از صیغه مفرد مذکور مخاطب و «نا» معقولش است.)

(۳) «هیچ‌یک از» معادلی در عبارت عربی ندارد و لای نفی جنس در ترجمه لحاظ نشده است.

(۴) می‌آموزی (← آموخته‌ای؛ «علمَ» ماضی است).

■ متن زیر را با دقّت بخوان سپس مناسب با آن به سوالات زیر پاسخ بده

(۴۰ – ۴۵):

اسلام به سرعت در مناطقی که مستضعفان جهان در آن انتشار می‌یابند گسترش می‌یابد و آن‌ها احساس می‌کنند که عقيدة اسلامی آن‌ها را نجات می‌دهد و زندگی آن‌ها را نظم می‌بخشد و اماکنی که کافران مستکبر را یاری کردن و با مستضعفان نبرد کردن، افتخار می‌کنند که با گام‌های زشت خود بر سبزی زمین می‌کوبند. باید بدانند که فردا برای مؤمنان مظلوم است و با ظهور امام مهدی (عج)، امید پرهیزکاران و مستضعفان محقق می‌شود و به زودی در قلب‌های شکسته آن‌ها، شکوفه‌های نور گشوده می‌شود و در این روز سرود پیروزی یک لحظه متوقف نمی‌شود. از این روز میلاد ایشان روز مستضعفان نام نهاده شده اما آن‌ها قلب‌هایشان از سنگ است و امام (عج) ان شاء الله آن‌ها را هلاک خواهد کرد.

٤٥ موضوع متن چیست؟

موضوع متن مقابله کافران و مستضعفان و در نهایت پیروزی مستضعفان با حضور و قیام حضرت مهدی (عج) است.

ترجمه گزینه‌ها:

(۱) ملازمت کفر و کبر

(۲) تواضع مستضعفان

(۴) مقابله کافران و مستضعفان

(۳) حکومت ظالمان

٤٦ [گزینه] اشتباه را براساس متن مشخص کن:

ترجمه و بررسی گزینه‌ها:

(۱) ترجمه: مستضعفان احساس می‌کنند که خداوند آن‌ها را نجات می‌دهد. (✓)

(۲) ترجمه: فردا مستضعفان همان پیروزان هستند و ستمگران همان زیانکاران. (✓)

(۳) ترجمه: ما به مستکبران در جهان توجه نمی‌کنیم. (✓)

(۴) ترجمه: کسانی که مستضعفان را یاری می‌کنند، برای آن‌ها محقق می‌سازند

آن‌چه آرزوی رسیدنش به آن را دارند. (✗)

۱ ۴۵ به دلیل غایب بودن حضرت مهدی (ع)، بهره‌مندی از ایشان در

عصر غیبت کاهش می‌یابد. از این‌رو آن حضرت خود را به خورشید پشت ابر تشبيه کرده‌اند. در این دوره، نه امکان حکومت و ولایت ظاهري آن امام است و نه امکان تشکيل جلسات درس و تعليم معارف و احکام دین توسط ایشان (مرجعیت دینی)؛ برای همین، این بهره‌مندی، منحصر به «ولایت معنوی» می‌شود که نیازمند به ظاهر بودن بین مردم نیست. ایشان به اذن خداوند از احوال انسان‌ها آگاه است و افراد مستعد و به ویژه شیعیان و محبان خوبش را از کمک‌ها و امدادهای معنوی خوبش برخوردار می‌سازد.

۳ ۴۶ شناخت دقیق دین که تفہم نام دارد، در عبارت «لیتَقْهِمُوا فِي

الدِّينِ» به گروهی از مؤمنان دستور داده شده است.

در این راستا، روش امامان بزرگوار (ع)، تربیت دانشمندانی بود که بتواند احکام اسلام را با مراجعه به قرآن کریم و سیره و سنت پیامبر و امامان به دست بیاورند.

۳ ۴۷ با توجه به این سخن حضرت علی (ع) که می‌فرمایند: «منتظر

فرج الهی باشید و از لطف الهی مأیوس نشوید و بدانید که محبوب‌ترین کارها نزد خداوند، انتظار فرج است.» لازمه انتظار، دعا برای ظهر امام عصر (ع) و حضور در پیشگاه او است.

۳ ۴۸ دو راه برای شناخت مرجع تقلید وجود دارد: ۱) از دو نفر

عادل و مورد اعتماد که بتواند فقیه واجد شرایط را تشخیص دهد، پرسیم. ۲) یکی از فقیهان، در میان اهل علم (نه اصحاب رسانه) آن‌چنان مشهور باشد که انسان مطمئن شود و بداند که این فقیه، واجد شرایط است.

شرایط مرجع تقلید: ۱- باتفاق باشد. ۲- عادل باشد. ۳- زمان‌شناس باشد. ۴- اعلم باشد. وجود شرط «اعلم بودن» در ولی فقیه ضروری نیست؛ اما در مرجع تقلید لازم است.

۳ ۴۹ شش روز مانده به درگذشت آخرین نایب امام عصر (ع) برای

ایشان نامه‌ای نوشته و فرمود به فرمان خداوند پس از وی جانشین نیست (پایان دوران نیابت) و مرحله دوم غیبت (کبری) آغاز می‌شود.

۱ ۵۰ پیامبران الهی، برای تحقق وعده خداوند مبنی بر پیروزی حق

بر باطل در آینده تاریخ از یک طرح الهی سخن گفته‌اند که آن ظهور ولی خدا برقراری حکومتی جهانی است.

دقت کنید: ظهور ولی خدا برای برقراری حکومت جهانی طرح خداوند برای

تحقیق وعده خوبش مبنی بر پیروزی حق بر باطل می‌باشد.

دین و زندگی

۴ ۴۱ با توجه به سخنان حضرت علی (ع) در رابطه با چگونگی

امامت حضرت مهدی (ع) در عصر غیبت که می‌فرمایند: «حجت خداوند در میان مردم حضور دارد، از معابر و خیابان‌ها عبور می‌کند ... به نقاط مختلف می‌رود، سخن مردم را می‌شنود و به جماعت مردم سلام می‌کند ...؛ تا این‌که زمان ظهور و وعده الهی و ندای آسمانی فرا می‌رسد. همان‌آن روز، روز شادی فرزندان علی و پیروان اوست.» روز شادی فرزندان علی (ع) و پیروان او، همان روز ظهور امام عصر (ع) است.

با توجه به آیه شریفه «وَنُرِيدُ أَن نَمَّنْ عَلَى الَّذِينَ اسْتَضْعَفُوا فِي الْأَرْضِ وَنَجْعَلَهُمْ أَيْمَةً وَنَجْعَلَهُمُ الْوَارِثِينَ»: ما می‌خواهیم بر مستضعفان زمین، منت نهیم و آنان را پیشوایان [مردم] قرار دهیم و آنان را وارثان [زمین] قرار می‌دهیم. پیشوایی مردم در آینده تاریخ، وعده خداوند به مستضعفین است.

۲ ۴۲ حضرت علی (ع) در عهدنامه مالک اشتر حکیمانه و عالمانه

مسئولیت کارگزاران را بیان کرده از جمله این‌که «عدهای افراد مورد اطمینان را انتخاب کن تا درباره وضع طبقات محروم تحقیق کنند و به توگزارش دهنده، سپس برای رفع مشکلات آن‌ها عمل کن ...، زیرا این گروه [افراد محروم] بیش از دیگران به عدالت نیازمندند.»

۱ ۴۳ امام علی (ع) می‌فرماید: «زمین از حجت خدا (امام) خالی

نمی‌ماند. اما خداوند، به علت ستمگری انسان‌ها و زیاده‌رویشان در گناه، آنان را از وجود حجت در میانشان بی‌بهره می‌سازد.»

قرآن کریم در آیه شریفه «ذلِكَ يَأْلَى اللَّهُ لَمْ يَكْمَعِرْ نِعْمَةً أَعْمَهَا عَلَى قَوْمٍ حَتَّى يُعَيِّرُوا مَا يَأْفَقُهُمْ وَأَنَّ اللَّهَ سَمِيعٌ عَلِيمٌ»: خداوند نعمتی را که به قومی ارزانی داشته است، تغییر نمی‌دهد مگر آن‌که آن‌ها خود وضع خود را تغییر دهند، همانا خداوند شنوا و داناست. به همین مطلب یعنی این‌که عامل عدم بهره‌مندی از هر نعمتی خصوصاً نعمت وجود امام، عملکرد خود مردم است، اشاره کرده است.

۳ ۴۴ ولی فقیه باید: ۱- باتفاق باشد. ۲- عادل باشد. ۳- زمان‌شناس

باشد تا بتواند احکام دین را متناسب با نیازهای روز به دست آورد. ۴- مدیر و مدیر باشد و بتواند جامعه را در شرایط پیچیده جهانی رهبری کند. ۵- شجاعت و قدرت روحی داشته باشد و در اجرای احکام دین (اسلام) از کسی نترسد و بدون ترس و واهمه، در برابر زیاده‌خواهی دشمنان بایستد و با قدرت در مقابل تهدیدها پایداری کند.

۳ ۵۶ رسول خدا (ص) از همان آغاز رسالت خود، از مشرکان می‌خواست

باگفتن جمله «لا اله الا الله» دست از شرک و بتپرسی بردارند و به خدای یگانه ایمان آورند، باگفتن این عبارت تمام احکام و حقوق اسلامی فرد به رسیت شناخته می‌شود و دفاع از حقوق وی بر دیگر مسلمانان واجب می‌گردد و در زمرة برادران و خواهران دینی فرار می‌گیرد، بنابراین جمله «لا اله الا الله» فقط یک شعر نیست بلکه التراجم (پایبندی) به آن همهٔ زندگی فرد مسلمان را در رابطهٔ با خدا، خویشتن، خانواده، اجتماع و دیگر مخلوقات تغییر می‌دهد.

۴ ۵۷ عقیده به توانایی پیامبر اکرم (ص) و اولیای دین در برآوردن

حاجات انسان (مانند شفا دادن)، وقتی موجب شرک است که این توانایی را از خود آن‌ها و مستقل از خدا بدانیم؛ اما اگر این توانایی را صرفاً از خدا و انجام آن را با درخواست اولیاء خداوند و به اذن خدا بدانیم عین توحید است و با توجه به کلیدوازه «اولیاء» در آیهٔ شریفه «قُلْ أَفَأَنْتَ حَذِّرْتُمْ مِنْ دُونِهِ أُولَيَاءٍ لَا يَكُونُونَ لِأَنفُسِهِمْ»، شرک در ولایت را می‌توان برداشت کرد.

۵ ۵۸ موضوعات محدود در دایرهٔ شناخت انسان قرار دارد زیرا محاط

(احاطه‌شده = قبل احاطه) هستند و شناخت صفات الهی از طریق شناخت مخلوقات ممکن است.

۶ ۵۹ امام علی (ع) می‌فرماید: «خدای من! مرا این عزت بس که بندۀ

تو باشم و این افتخار بس که تو پروردگار منی. خدای من! تو همان‌گونه‌ای که من دوست دارم، پس مرا همان‌گونه قرار ده که تو دوست داری» و عبارتی که به توحید در روایت اشاره دارد این است: «و هُوَ زُبُّ كُلِّ شَيْءٍ».

۷ ۶۰ براساس حدیث شریف «أَفْضَلُ الْعِبَادَةِ إِذْمَانُ التَّفْكِيرِ فِي اللَّهِ وَ

فِي قُدْرَتِهِ» برترین عبادت اندیشیدن مداوم دربارهٔ خدا و قدرت اوست و کلیدوازهٔ معرفت در بیت «دلی کز معرفت نور و صفا دید / به هر چیزی که دید، اول خدا دید» به رسیدن انسان به شناخت خداوند از طریق دقت و تأمل در جهانی هستی و مشاهده علم و قدرت او اشاره دارد.

۸ ۵۱ خداوند نور هستی است «الله نور السماوات و الأرض»، یعنی

تمام موجودات «وجود» خود را از او می‌گیرند و به سبب او پیدا و آشکار شده و پا به عرصهٔ هستی می‌گذارند و وجودشان به وجود او وابسته است، به همین جهت هر چیزی در این جهان بیانگر وجود خالق و آیه‌ای از آیات الهی محسوب می‌شود. در واقع هر موجودی در حد خودش تجلی بخش خداوند و نشانگر حکمت و قدرت، رحمت و سایر صفات الهی است. از همین رو آنان که به دقت و اندیشه در جهان هستی می‌نگردند، در هر چیزی خدا را مشاهده می‌کنند و علم و قدرت او را می‌بینند و این بیت نماد دیگر همین موضوع است.

۹ ۵۲ علیت خالقیت خداوند همان اصل توحید است که در عبارت

قرآنی «و هُوَ الْوَاحِدُ الْقَهَّارُ» مذکور است. باید دقت کنیم در سؤال خواسته بازتاب و نتیجهٔ تصرف در اشیاء در محدودهٔ اجازهٔ خداوند یعنی توحید در ولایت کدام مرتبهٔ توحید است که پاسخ آن، توحید در مالکیت است؛ زیرا توحید در ولایت از مالکیت الهی سرچشمه می‌گیرد.

۱۰ ۵۳ اندیشه، بهار جوانی را پرطراوت و زیبا می‌سازد، استعدادها را

شکوفا می‌کند و امید به آینده‌ای زیباتر را نوید می‌بخشد؛ علاوه بر این که می‌تواند برترین عبادت باشد. هر چه معرفت انسان به خود و رابطه‌اش با خدا بیشتر شود، نیاز به او را بیشتر احساس و ناتوانی و فقر و بندگی خود را بیشتر ابراز می‌کند، همان‌طور که پیامبر اکرم (ص) با آن مقام و منزلت در پیشگاه الهی عاجزانه از خداوند می‌خواهد که برای یک لحظه هم، لطف و رحمتش را از او نگیرد و او را به حال خود و اگذار نکند (فقر و نیازمندی): «اللَّهُمَّ لَا تَكِلْنِي إِلَى نَفْسِي طَرَفَةَ عَيْنٍ أَبَدًا: خُدَايَا هِيجَاه مَرَا چَشْمَ بِهِ هَمَ زَدَنِي بِهِ خُودَمْ وَامْكَذَارْ».

۱۱ ۵۴ هر کس که چیزی را پدید می‌آورد (خالقیت) مالک آن نیز

هست. از آن‌جا که خداوند تنها خالق جهان است، پس تنها مالک آن نیز هست یعنی مالکیت خداوند برخاسته (معلول) از خالقیت خداوند است، توحید در ولایت به این معناست که خداوند پیامبر را در مسیر و مجرای ولایت خویش قرار داده است و اگر خداوند پیامبر اکرم (ص) را ولی انسان‌ها معرفی می‌کند، بدین معناست که ایشان را واسطهٔ ولایت خود و رسانندهٔ فرمان‌هایش قرار داده است.

۱۲ ۵۵ هر کدام از ما، براساس فطرت خویش، خدا را می‌یابیم و

حضورش را درک می‌کنیم و به روشنی می‌دانیم در جهانی زندگی می‌کنیم که آفریننده‌ای حکیم آن را هدایت و پشتیبانی می‌کند، با وجود این شناخت اولیه، قرآن کریم ما را به معرفت عمیق‌تر دربارهٔ خداوند فرا می‌خواند و راههای گوناگونی را برای درک وجود او و نیز شناخت صفات و افعال او به مانشان می‌دهد، یکی از این راه‌ها تفکر دربارهٔ نیازمند بودن جهان، در پیدایش خود، به آفریننده و خالق است. این هدف قابل دسترس است به خصوص برای جوانان و نوجوانان که پاکی و صفاتی قلب دارند.

زبان انگلیسی

۱ ۶۵ اگر این مسئله را هوشمندانه و بدون احساساتی شدن بررسی

کنی، مطمئنم راه حلی پیدا خواهی کرد.

- (۱) احساسی، احساساتی
(۲) داوطلبانه، دلخواه
(۳) تأثیرگذار، اثربخش
(۴) منظم، مرتب

حدود ۲,۵۰۰ سال پیش، یونانی‌های باستان دریافتند که ساییدن که هر با (صحن فسیل شده) باری از الکتریسیته ساکن تولید می‌کند. [واژه] یونانی برای که هر با الکترون است، که [نشان می‌دهد] چگونه الکتریسیته اسمش را گرفته است. حدود [سال] ۱۷۵۰، دانشمند آمریکایی بنجامین فرانکلین کشف کرد که صاعقه، الکتریسیته است و توضیح داد بارهای الکتریکی چه هستند. در پایان قرن هجدهم، دانشمندان ایتالیایی لوییجی گالوانی و آساندرو ولتا نخستین باتری الکتریکی را تولید کردند.

۲ ۶۶

- (۱) وقتی که؛ چه وقت
(۲) چگونه
(۳) برای
(۴) سپس

۴ ۶۷

- (۱) بالای، بر فراز
(۲) در میان، در بین
(۳) پیرامون، اطراف
(۴) حدود؛ اطراف

۳ ۶۸

- (۱) درخواست کردن (از)، تقاضا کردن (از)
(۲) پاسخ دادن (به)، جواب دادن (به)
(۳) توضیح دادن، علت ... را بیان کردن
(۴) ادعای ... را کردن، مدعی ... شدن

۱ ۶۹ توضیح: وقتی صحبت از زمان‌هایی خاص است، از حرف

اضافه "at" استفاده می‌کنیم. در اینجا هم، پایان قرن هجدهم زمانی به خصوص و نقطه‌ای مشخص در زمان است (یک بازه نیست)، بنابراین حرف اضافه "at" را به کار می‌گیریم (رد گزینه (۳)). از طرفی ساختار "of ... of the ..." که برای ایجاد ارتباط میان دو اسم به کار می‌رود، نشان می‌دهد که قبل از "end" در گزینه (۲) به حرف تعريف "the" نیاز داریم. گزینه (۴) نیز به کلی ساختار بهم ریخته‌ای دارد و از لحاظ گرامری یا مفهومی صحیح نیست.

۲ ۶۱ پژوهشی جدید در هنگ‌کنگ حاکی از آن است که کمبود فعالیت بدنی منظم افراد بیشتری را می‌کشد تا سیگار کشیدن.

- (۱) احساسی، احساساتی
(۲) جسمی، بدنی
(۳) منطقه‌ای، ناحیه‌ای؛ محلی
(۴) محبوب، پرطرفدار؛ رایج

۴ ۶۲ شکسپیر ۳۷ نمایشنامه نوشت ولی من فقط پنج یا شش تا از آن‌ها را تاکنون خوانده‌ام.

توضیح: در مورد تجربیات زندگی، اگر فرد مورد اشاره هم‌چنان زنده باشد و بتواند به این تجربیات اضافه کند، از ساختار حال کامل استفاده می‌کنیم ولی اگر فرد مورد نظر فوت کرده باشد و دیگر امکان تجربه جدیدی را نداشته باشد، نمی‌توانیم از حال کامل استفاده کنیم و باید از زمان گذشته ساده استفاده کنیم. در جای خالی اول، اشاره به شکسپیر است که چهارصد سال پیش در گذشته و دیگر نمی‌تواند نمایشنامه جدیدی بنویسد، پس فعل "write" را در زمان گذشته ساده به کار می‌بریم. اما در جای خالی دوم، طبیعتاً گوینده هم‌چنان زنده است و می‌تواند در آینده نمایشنامه‌های جدیدی از شکسپیر بخواند، پس زمان حال کامل را به کار می‌بریم.

۳ ۶۳ پیرترین فرد مورد تأیید زنده در جهان پیرزنی است که برای حدود ۱۱۸ سال زندگی کرده است.

توضیح: فرد مورد اشاره هم‌چنان زنده است، پس برای اشاره به «زنگی کردن» او که از گذشته آغاز شده و هم‌چنان ادامه دارد از زمان حال کامل استفاده می‌کنیم (رد گزینه‌های (۲) و (۴)). ضمن این‌که عدد ۱۱۸ مورد اشاره در انتهای جمله طول زندگی است. برای اشاره به طول انجام کاری در زمان حال کامل از حرف اضافه "for" استفاده می‌کنیم (درستی گزینه (۳)).

دقت کنید: حرف اضافه "since" برای اشاره به نقطه آغاز انجام کاری استفاده می‌شود.

۱ ۶۴ پس از دویلن ۴۲ کیلومتر از ماراتون تا آتن، فیدیپیدس فریاد زد «ما پیروز شدیم!» و بلاfaciale از [شدت] خستگی درگذشت.

توضیح: پس از حروف اضافه (مانند after در اینجا) از فعل ing دار استفاده می‌کنیم (رد گزینه‌های (۳) و (۴)). هم‌چنین برای اشاره به کاری که در گذشته انجام شده و تأثیر آن اکنون به جا مانده است، از زمان حال کامل استفاده می‌کنیم که در گزینه‌های (۱) و (۳) دیده می‌شود.

دقت کنید: زمان حال ساده که در بخش دوم گزینه‌های (۲) و (۴) به کار رفته برای اشاره به اموری به کار می‌رود که به صورت متداول انجام می‌شوند و یا یک قاعدة و قانون کلی هستند.

سلامتی، شرایط عمومی ذهن، بدن و روان یک فرد است، معمولاً به معنای به دور بودن از بیماری، مصدومیت یا درد [است]. سازمان بهداشت جهانی (WHO) سلامتی را در معنای گستردگتر آن در [سال] ۱۹۴۶ به عنوان «وضعیت سلامت کامل جسمی، روحی و اجتماعی و نه تنها عدم وجود بیماری یا ناتوانی» تعریف کرد. به طور کلی، رفتاری که یک فرد با آن زندگی می‌کند اهمیت زیادی در وضعیت سلامتی و کیفیت زندگی [او] دارد. به طور روزافزونی تشخیص داده می‌شود که سلامتی نه تنها از طریق پیشرفت و به کارگیری علم سلامت بلکه همچنین از طریق تلاش‌ها و انتخاب‌های هوشمندانه فرد و جامعه [در ارتباط با] سبک زندگی حفظ و تقویت می‌شود. براساس [اظهار نظر] سازمان بهداشت جهانی، عوامل تعیین‌کننده اصلی سلامت شامل محیط اجتماعی و اقتصادی، محیط فیزیکی و ویژگی‌ها و رفتارهای فردی شخص می‌شود. در حقیقت، تعداد فزاینده‌ای از مطالعات و گزارش‌ها از سازمان‌ها و متون مختلف، ارتباط میان سلامتی و عوامل مختلف از جمله سبک زندگی، محیط، سازمان مراقبت سلامتی و سیاست سلامتی را بررسی می‌کنند.

سلامت شخصی همچنین تا حدودی وابسته به ساختار اجتماعی زندگی یک شخص است. حفظ روابط اجتماعی قوی، داوطلب شدن و فعالیتهای اجتماعی دیگر به سلامت مثبت روانی و حتی طول عمر بیشتر ارتباط داده شده‌اند. در مقابل، فشار روانی طولانی‌مدت ممکن است به طور منفی بر سلامتی (بدن) تأثیر بگذارد و به عنوان عاملی در آسیب شناختی در کنار کهولت، بیماری افسردگی و نمود بیماری ذکر شده است.

۲ متن اساساً می‌کوشد به کدام‌یک از سوالات زیر پاسخ دهد؟ **۷۶**

(۱) WHO چیست و چگونه کار می‌کند؟

(۲) سلامتی چیست و به چه چیز بستگی دارد؟

(۳) برخی رفتارهای سالم کدام‌اند؟

(۴) جامعه چگونه بر سلامتی تأثیر می‌گذارد؟

۴ کدام‌یک از موارد زیر توسط سازمان بهداشت جهانی به عنوان **۷۷**

یک عامل اصلی در تعیین سلامت در نظر گرفته نمی‌شود؟

(۱) موقعیت اجتماعی

(۲) وضعیت اقتصادی

(۳) رفتار شخصی

(۴) افکار و اعتقادها

۴ ثابت کردن، اثبات کردن **۷۰**

(۱) به پایان رساندن؛ نتیجه گرفتن (که)

(۲) پیش رفتن، پیشروی کردن؛ پیشرفت کردن

(۳) تولید کردن، ساختن، پدید آوردن

۱ یک دکتر عمومی، به خصوص کسی که مهارت عمومی دارد و **۷۱**

جرح نیست، پزشک نام دارد.

(۱) پزشک، دکتر **۷۲**

(۲) هتل و غیره] مسئول پذیرش **۷۳** فیزیکدان

۱ سخنران مکثی کرد تا یک لیوان آب بنوشد و سپس **۷۲**

سخنرانی اش را ادامه داد.

(۱) درنگ کردن، مکث کردن؛ توقف کردن

(۲) پایین آوردن؛ کم کردن

(۳) رحم کردن به، بخشیدن؛ [وقت، پول] اختصاص دادن، کنار گذاشتن

(۴) نگه داشتن؛ جلوی ... را گرفتن؛ [راه، تلاش] ادامه دادن (به)

۲ او به طور مناسب برای آزمون آماده نبود و در نتیجه نمره **۷۳**

خیلی بدی گرفت.

(۱) ناقص، ناتمام

(۲) افتضاح، خیلی بد؛ وحشتناک

(۳) شگفت‌انگیز؛ عجیب، تعجب‌آور

(۴) روشن، آشکار، واضح؛ شفاف، زلال

۱ برای بیشتر مردم، یک رژیم غذایی کم چرب و ورزش تمام **۷۴**

چیزی است که برای کاهش دادن کلسترول مورد نیاز است.

(۱) پایین آوردن، کاهش دادن؛ کم کردن

(۲) رحم کردن به، بخشیدن؛ [وقت، پول] اختصاص دادن

(۳) گرفتن؛ به چنگ آوردن؛ رسیدن به

(۴) منفجر شدن؛ منفجر کردن؛ فوران کردن

۳ برای رها بودن از استرس، باید نگران بودن درباره مشکلات

کوچک را کنار بگذاریم و مهم‌تر از آن، باید بفهمیم که نگران بودن درباره یک

مشکل آن را حل نمی‌کند.

(۱) بسیار، خیلی، نسبتاً زیاد

(۲) احتمالاً

(۳) به طور مهم، اهمیت

(۴) با کمال تعجب؛ به طور شگفت‌انگیزی

توضیح: مهم‌تر از آن، مهم‌تر این‌که: "more importantly"

ریاضیات

بررسی گزینه‌ها: ۳ ۸۱

۱) $\lim_{x \rightarrow -\infty} \sqrt{x} = \sqrt{-\infty}$ حد ندارد. $\Rightarrow$ تعریف نشده است.

۲)
$$\begin{cases} \lim_{x \rightarrow -\infty} \frac{|x|}{x} = \lim_{x \rightarrow -\infty} \frac{x}{x} = 1 \\ \lim_{x \rightarrow -\infty} \frac{|x|}{x} = \lim_{x \rightarrow -\infty} \frac{-x}{x} = -1 \end{cases} \Rightarrow$$
 تابع $\frac{|x|}{x}$ در $x = 0$ حد ندارد.

۳) $\lim_{x \rightarrow \infty} \frac{x}{|x|} = \lim_{x \rightarrow \infty} \frac{x}{\pm x} = \lim_{x \rightarrow \infty} (\pm x) = \pm \infty$

۴)
$$\begin{cases} \lim_{x \rightarrow -\infty} [x] = [0^+] = 0 \\ \lim_{x \rightarrow -\infty} [x] = [-\infty^-] = -\infty \end{cases} \Rightarrow$$
 تابع $[x]$ در $x = 0$ حد ندارد.

برای این‌که تابع در $x = 0$ دارای حد باشد، باید حد چپ و

راست در این نقطه با هم برابر باشند:

$$\begin{cases} \lim_{x \rightarrow 0^+} f(x) = \lim_{x \rightarrow 0^+} (x-a)^r = (0-a)^r = (-a)^r \\ \lim_{x \rightarrow 0^-} f(x) = \lim_{x \rightarrow 0^-} (2x+a) = 0+a = a \end{cases}$$

$$\Rightarrow (-a)^r = a \Rightarrow -ra + a^r = a$$

$$\Rightarrow a^r - ra = 0 \Rightarrow a = 0$$

۳ ۸۲

$$\lim_{x \rightarrow \pi} \frac{1+\cos^r x}{\sin^r x} = \lim_{x \rightarrow \pi} \frac{(1+\cos x)(1-\cos x + \cos^{r-1} x)}{1-\cos^r x}$$

$$= \lim_{x \rightarrow \pi} \frac{(1+\cos x)(1-\cos x + \cos^{r-1} x)}{(1+\cos x)(1-\cos x)} = \lim_{x \rightarrow \pi} \frac{1-\cos x + \cos^{r-1} x}{1-\cos x}$$

$$= \frac{1-(-1) + (-1)^{r-1}}{1-(-1)} = \frac{2}{2} = 1$$

حد داده شده می‌باشد $\frac{0}{0}$ است، پس برای رفع ابهام، صورت و

خرج را در مزدوج مخرج ضرب می‌کنیم و داریم:

$$\begin{aligned} & \lim_{x \rightarrow \pi} \frac{3x^r - 13x - 1}{\sqrt{2x-1} - 3} \times \frac{\sqrt{2x-1} + 3}{\sqrt{2x-1} + 3} \\ &= \lim_{x \rightarrow \pi} \frac{(x-\pi)(3x+2)(\sqrt{2x-1}+3)}{(2x-1)-9} \\ &= \lim_{x \rightarrow \pi} \frac{(x-\pi)(3x+2)(\sqrt{2x-1}+3)}{2(x-\pi)} = \frac{(15+2)(\sqrt{10-1}+3)}{2} \\ &= \frac{17 \times 6}{2} = 17 \times 3 = 51 \end{aligned}$$

می‌توان از متن فهمید که فردی که روابط اجتماعی قوی دارد

(۱) قطعاً طولانی‌تر از فردی با روابط اجتماعی ضعیف زندگی می‌کند

(۲) ممکن است بسیار بیشتر از فردی با روابط محدود استرس را تجربه کند

(۳) ممکن است در وضعیت ذهنی سالم‌تری باشد و ممکن است هم‌چنین طولانی‌تر زندگی کند

(۴) هم‌چنین به داوطلب شدن و فعالیت‌های اجتماعی دیگر علاقه دارد

۱ ۷۹ واژه "cited" (نقل کردن، ذکر کردن) در پاراگراف آخر

می‌تواند با "mentioned" جایگزین شود.

(۱) اشاره کردن به، ذکر کردن

(۲) ربط دادن، مرتبط ساختن

(۳) به یاد آوردن؛ به یاد داشتن

(۴) نجات دادن؛ پس انداز کردن، کنار گذاشتن

۲ ۸۰ تعریف "WHO" از سلامتی چگونه از تعریف دیگر متفاوت است؟

(۱) ساده‌تر است.

(۲) پیچیده‌تر است.

(۳) کلی‌تر است.

(۴) گیج‌کننده‌تر است.

سایت کنکور

۲ ۸۹ بهترین روش برای پاسخ به این تست، رسم نمودار تابع

داده شده است، لذا داریم:

$$x = -\pi \Rightarrow f(x) = -\pi [\sin(-\pi)] = -\pi \times 0 = 0$$

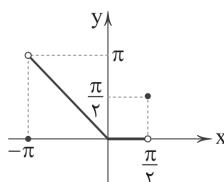
$$-\pi < x < 0 \Rightarrow -1 \leq \sin x < 0 \Rightarrow [\sin x] = -1$$

$$\Rightarrow f(x) = x(-1) = -x$$

$$0 \leq x < \frac{\pi}{2} \Rightarrow 0 \leq \sin x < 1 \Rightarrow [\sin x] = 0 \Rightarrow f(x) = x \times 0 = 0$$

$$x = \frac{\pi}{2} \Rightarrow \sin x = 1 \Rightarrow f(x) = \frac{\pi}{2} \times [1] = \frac{\pi}{2}$$

پس نمودار تابع f به صورت زیر است:

پس با توجه به شکل، تابع f در $x = -\pi$ و $x = \frac{\pi}{2}$ ناپیوسته است.

۴ ۹۰ باید مقدار تابع، حد چپ و راست را در $x = 2$ به دست آوریم:

$$f(2) = [1] - [-4] = 1 - (-4) = 12$$

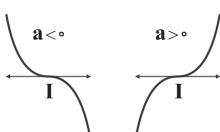
$$\lim_{x \rightarrow 2^+} f(x) = [1^+] - [(-4)^+] = 1 - (-5) = 13 \neq f(2)$$

$$\lim_{x \rightarrow 2^-} f(x) = [1^-] - [(-4)^-] = 1 - (-4) = 11 \neq f(2)$$

بنابراین گزینه (۴) پاسخ درست است.

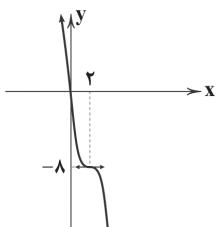
۲ ۹۱ نکته: نمودار تابع $y = a(x - x_0)^3 + b$ به صورت زیر است

که مختصات I به صورت $I(x_0, b)$ می‌باشد.

$$y = -(x^3 - 6x^2 + 12x - 8 + 1) = -(x - 2)^3 - 1$$

نمودار $y = -(x - 2)^3 - 1$ از مبدأ مختصات عبور می‌کند و $I(2, -1)$ است.

پس نمودار تابع f از نواحی اول و سوم عبور نمی‌کند.

۲ ۸۵ می‌دانیم که وقتی X به سمت عددی مانند a می‌کند،

بسیار به آن نزدیک می‌شود ولی خود عدد a نمی‌شود، پس:

$$\begin{cases} \lim_{x \rightarrow 1} f(x) = 1 & \\ \lim_{x \rightarrow 1^-} f(x) = -2 & \Rightarrow \text{جواب تست} = -2 + (-2) = -4 \\ \lim_{x \rightarrow 1^+} f(x) = 1 & \end{cases}$$

۲ ۸۶

$$\lim_{x \rightarrow 0^+} f(x) = 2$$

$$\lim_{x \rightarrow 1^-} f(x) = 1$$

برای محاسبه حد تابع در $x = 2$ باید معادله نیم خط گذرا از $(0, 1)$ و $(3, 2)$ را بیابیم.

$$m = \frac{2-1}{3-1} = \frac{1}{2} = 1$$

$$y = mx + h \xrightarrow[m=1]{} 1 = 1 + h \Rightarrow h = -1$$

$$\Rightarrow y = x - 1 \xrightarrow{x=2} y = 2 - 1 = 1$$

پس تابع از نقطه $(2, 1)$ می‌گذرد و چون در این نقطه پیوسته است، داریم:

$$\lim_{x \rightarrow 2} f(x) = f(2) = 1$$

در نتیجه:

$$\lim_{x \rightarrow 0^+} f(x) + \lim_{x \rightarrow 1^-} f(x) - \lim_{x \rightarrow 2} f(x) = 2 + 1 - 1 = 2$$

۲ ۸۷ حد های چپ و راست g و f را در $x = 1$ به دست می‌آوریم:

$$\lim_{x \rightarrow 1^+} f(x) = \lim_{x \rightarrow 1^+} 2x = 2, \quad \lim_{x \rightarrow 1^-} f(x) = 1$$

$$\lim_{x \rightarrow 1^+} g(x) = 2, \quad \lim_{x \rightarrow 1^-} g(x) = 3$$

تابع $f + g$ در $x = 1$ حد دارد، زیرا:

$$\lim_{x \rightarrow 1^+} (f + g)(x) = \lim_{x \rightarrow 1^+} f(x) + \lim_{x \rightarrow 1^+} g(x) = 2 + 2 = 4$$

$$\lim_{x \rightarrow 1^-} (f + g)(x) = \lim_{x \rightarrow 1^-} f(x) + \lim_{x \rightarrow 1^-} g(x) = 1 + 3 = 4$$

اما حد چپ و راست $f - g$ در $x = 1$ برابر نیستند.

۴ ۸۸ ضابطه تابع خطی $f(x) = ax + b$ به صورت $f(x) = ax + b$ است.

$$f(0) = -1 \Rightarrow a(0) + b = -1 \Rightarrow b = -1$$

$$f(2) = 0 \Rightarrow 2a + b = 0 \xrightarrow{b=-1} 2a = 1 \Rightarrow a = \frac{1}{2}$$

$$\Rightarrow f(x) = \frac{1}{2}x - 1$$

با توجه به نمودار $f(x) = \frac{1}{2}x - 1$ می‌باشد.

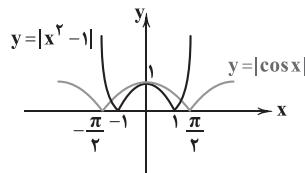
$$\begin{aligned} f(x^r + x) &= \sqrt{2(x^r + x)} + (x^r + x) \\ x^r + x &= t \end{aligned} \Rightarrow f(t) = \sqrt{2t} + t$$

$$\Rightarrow f(18) = \sqrt{2 \times 18} + 18 = 6 + 18 = 24$$

$$g(x) = |f(x)| = \{(1, 1), (2, 3), (4, 7)\}$$

$$\left. \begin{array}{l} 1 \xrightarrow{g} 1 \xrightarrow{f} -1 \\ 2 \xrightarrow{g} 3 \xrightarrow{f} 1 \\ 4 \xrightarrow{g} 7 \xrightarrow{f} -1 \end{array} \right\} \text{ تعريف نشده} \Rightarrow fog = \{(1, -1)\} \Rightarrow R_{fog} = \{-1\}$$

نمودار دو تابع را رسم می‌کنیم. با توجه به نمودارهای رسم شده، دو تابع در سه نقطه مشترکند. یکی $x = 0$ و دو نقطه در بازه‌های $(-\frac{\pi}{3}, -1)$ و $(1, \frac{\pi}{3})$.

تابع $fog(x)$ را می‌سازیم و در عبارت داده شده جای‌گذاری می‌کنیم:

$$f(g(x)) + x^r f(2) = 1 - 3x \Rightarrow f(\frac{4}{1-x}) + x^r f(2) = 1 - 3x \quad (1)$$

حال باید به جای x عددی قرار دهیم که $f(2)$ ساخته شود:

$$\frac{4}{1-x} = 2 \Rightarrow 1-x = 2 \Rightarrow x = -1$$

$$\xrightarrow{(1)} f(2) + f(2) = 1 + 3 \Rightarrow f(2) = 2$$

حال باید به جای x عددی بگذاریم که $f(1)$ به دست آید:

$$\frac{4}{1-x} = 1 \Rightarrow 1-x = 4 \Rightarrow x = -3$$

$$\xrightarrow{(1)} f(1) + 9 \times 2 = 1 + 9 \Rightarrow f(1) = -8$$

اگر نمودار تابع $f(x)$ را دو واحد به سمت راست و یک واحد

به بالا انتقال بدهیم، نمودار تابع $+1 - f(x-2)$ به دست می‌آید، پس:

$$g(x-1) = f(x-2) + 1 \xrightarrow{x=4} g(3) = f(2) + 1 = 2(2)^3 + 1 + 1 = 14$$

۲ ۱۰۰

$$f(x) = x^r - 4x + 2 \Rightarrow -\frac{b}{ra} = 2 \Rightarrow \text{رأس: } S(2, -1)$$

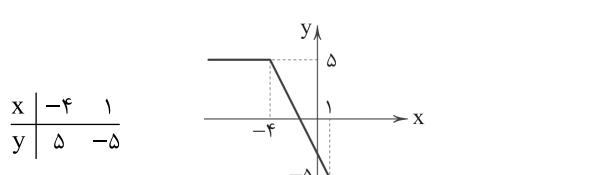
$$g(x) = \frac{1}{r} f(\frac{x}{r}) = \frac{1}{r} ((\frac{x}{r})^r - 4(\frac{x}{r}) + 2) = \frac{1}{r} x^r - x + \frac{2}{r}$$

$$\Rightarrow -\frac{b}{ra} = \frac{1}{r} = 4 \Rightarrow \text{رأس: } A(4, -\frac{1}{r})$$

$$|AS| = \sqrt{(2-4)^2 + (-1+\frac{1}{r})^2} = \sqrt{4 + \frac{1}{r^2}} = \frac{\sqrt{17}}{r}$$

۱ ۹۵

نمودار این تابع به صورت شرسه‌ای است.

با توجه به نمودار، این تابع در هیچ بازه‌ای صعودی اکید نیست.

۳ ۹۳ چون $f(x)$ چندجمله‌ای از درجه ۳ است، پس باید درجه

چهارها حذف شوند و در نتیجه $m = -1$ خواهد بود و اگر $g(x)$

چندجمله‌ای از درجه دوم باشد، باید درجه سوم‌ها از بین بروند، پس باید

$$n = \frac{1}{2}$$

$$f(x) = x^4 - (x-1)^4 + \frac{1}{2}x^2$$

$$g(x) = (x-1)^3 - (x+1)^3 - 1$$

$$f(2) = 2^4 - 1^4 + \frac{1}{2} \times 4 = 16 - 1 + 2 = 17$$

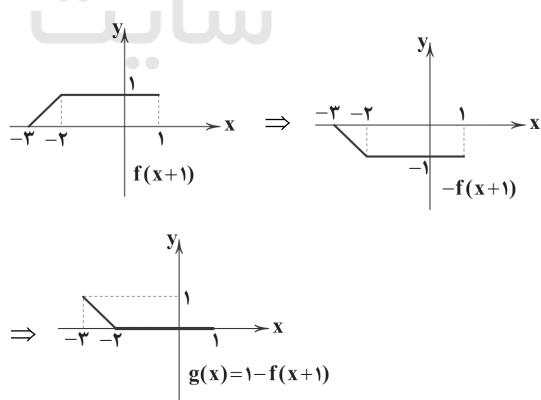
$$g(2) = 1^3 - 3^3 - 1 = -27$$

$$(f+g)(2) = f(2) + g(2) = 17 - 27 = -10$$

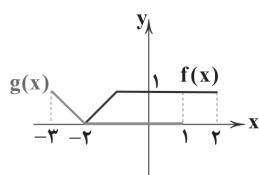
برای رسم تابع $g(x) = 1 - f(x+1)$ باید نمودار $f(x)$ را به

ترتیب، یک واحد به چپ، سپس قرینه نسبت به x ها و در آخر یک واحد به

بالا انتقال دهیم.

نمودار دو تابع $f(x)$ و $g(x) = 1 - f(x+1)$ را در یک دستگاه بینید.

نمودارهای این دو تابع، فقط در $x = -2$ متقاطع‌اند.

۴ ۱۰۵ ابتدا به کمک اتحادها، f را ساده‌تر می‌کنیم:

$$\begin{aligned} f(x) &= x^3 - 4x + 1 = x^3 - 4x + 4 - 4 + 1 = (x-2)^3 - 3 \\ \Rightarrow f(2+\sqrt{2}) &= (2+\sqrt{2}-2)^3 - 3 = (\sqrt{2})^3 - 3 = 2 - 3 = -1 \\ f(-3) &= (-3-2)^3 - 3 = (-5)^3 - 3 = 25 - 3 = 22 \\ \Rightarrow f(2+\sqrt{2}) + f(-3) &= (-1) + 22 = 21 \end{aligned}$$

۲ ۱۰۶ از ضابطه اول محاسبه می‌شود:

$$f(-2) = 2(-2) + \sqrt{-2+2} = -4 + 0 = -4$$

$$f(f(-2)) = f(-4) \quad \text{ضابطه دوم} \quad \text{بنابراین داریم: } -4 - 3 = -7$$

۱ ۱۰۷ در نمودار پیکانی داده شده $1 \rightarrow 2 \rightarrow 1$ رفته است که برای

تابع بودن قطعاً یکی از آن‌ها باید حذف شود.

دقت کنید: $2 \rightarrow 3$ و $\sqrt{4} \rightarrow 3$ رفته‌اند ولی چون $2 = \sqrt{4}$ پس در واقع فقط 3 رفته است و لذا هیچ پیکانی لازم نیست حذف شود. هم‌چنین دو پیکان خارج شده از عدد 4 به 3 می‌روند و لذا باز هم لازم نیست هیچ‌یک حذف شوند. پس کافی است تنها یک پیکان را حذف نماییم.

۴ ۱۰۸ در گزینه (۴)، بنابراین $y = \pm 1, x = -1$ به دست می‌آید، پس

تابع نیست.

ضابطه گزینه (۱) عبارت است از:

$$\sqrt{y} = 1 - \sqrt{x} \quad \frac{y \geq 0}{\text{توان}} \rightarrow y = 1 + x - 2\sqrt{x}$$

ضابطه گزینه (۲) عبارت است از:

تابع گزینه (۳) فقط شامل نقطه $(0, 0)$ است.۴ ۱۰۹ چون $g \subseteq f$ و $g \subseteq g$ تابع نیست، بنابراین حداقل شامل دو الزوج مرتب متماز است که دارای مؤلفه اول برابر نبند، پس این دو الزوج مرتب متعلق به g نیز هستند و قطعاً $g \cup f$ نیز تابع نیست.گزینه‌های (۱) و (۲) قطعاً تابع‌اند، چون زیرمجموعه تابع f ‌اند، اما $g-f$ می‌تواند تابع باشد یا نباشد:

$$f = \{(2, 3)\} \quad g = \{(2, 3), (2, 1)\} \Rightarrow g-f = \{(2, 1)\} \Rightarrow \text{تابع است.}$$

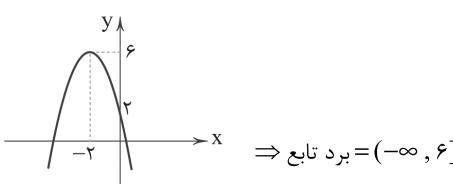
و یا:

$$f = \{(2, 3)\} \quad g = \{(2, 1), (2, 0)\} \Rightarrow g-f = g \Rightarrow \text{تابع نیست.}$$

۲ ۱۱۰

$$y = -(x^3 + 4x - 2) = -(x^3 + 4x + 4 - 4 - 2)$$

$$\Rightarrow y = -(x^3 + 4x + 4) + 6 \Rightarrow y = -(x+2)^3 + 6$$

کافی است نمودار $y = -x^3$ را دو واحد به چپ و ۶ واحد به بالا انتقال دهیم:

۱۱۴ زنبور عسل در نور فرایندش با دیدن علائمی در گل به سوی

گل و شهد آن هدایت می‌شود و گل را گردیده‌افشانی می‌کند. همه اعضای گونهٔ زنبور عسل (ملکه، ماده کارگر و زنبور نر) اطلاعات ژنتیکی تخمک را دریافت کرده‌اند و در گروهی از یاخته‌های خود (یاخته‌هایی که قابلیت تقسیم دارند)، توانایی همانندسازی از روی اطلاعات ژنتیکی آن را دارند.

بررسی سایر گزینه‌ها:

- ۱) زنبورهای نر از طریق رشم‌مان (میتوز)، یاخته‌های جنسی تولید می‌کنند.
- ۲) زنبورهای نر، تک‌لاد (هالپلیوئید) هستند، بنابراین نیمی از اطلاعات ژنتیکی والد خود (زنبور ملکه) را دریافت می‌کنند.
- ۳) زنبورهای ماده کارگر در فرایند تولید مثل جنسی شرکت نمی‌کنند.

۱۱۵ در دوزیستان و ماهی‌ها به علت دوره جنینی کوتاه و در

پستانداران به علت ارتباط خونی مادر و جنین، اندوختهٔ غذایی تخمک کم است، که در این بین ماهی‌ها و دوزیستان لقاح خارجی دارند. در دوزیستان برخلاف ماهی‌ها، قلب سه‌حفره‌ای دیده می‌شود که در آن هر دو نوع خون (تیره و روشن) با هم (به صورت مخلوط) وارد رگی می‌شود که ابتدا به دو شاخه تقسیم می‌شود.

بررسی سایر گزینه‌ها:

- ۱) نوزاد هر دو تنفس آبششی دارند.
- ۲) همه مهره‌داران طناب عصبی پشتی دارند.
- ۳) در هیچ‌کدام ارتباط غذایی بین مادر و جنین وجود ندارد.

۱۱۶ در گیاه لاله، پیاز وجود دارد که نوعی ساقهٔ کوتاه و تکمه‌مانند

است که در اتصال با گروهی از برگ‌ها قرار دارد.

بررسی سایر گزینه‌ها:

- ۱) مطابق با شکل، پیاز می‌تواند در اتصال با انشعابات ریشه قرار داشته باشد.

۲) پیاز، ساقهٔ زیرزمینی دارد و به طور عمودی در زیر خاک رشد می‌کند و اندام‌های هوایی را می‌سازد.

۴) در ارتباط با غده، به درستی بیان شده است. پیاز ساقهٔ زیرزمینی بدون اندوختهٔ غذایی و تکمه‌مانند است. اندوختهٔ غذایی در برگ‌های متصل به آن قرار دارد.

۱۱۷ در روش پیوند زدن، گیاه پایه، ویژگی‌هایی مانند مقاومت به

بیماری‌ها را دارد. یکی از سازوکارهای گیاهان در برابر عوامل بیماری‌زا می‌تواند داشتن پوستک ضخیم باشد.

بررسی سایر گزینه‌ها:

- ۱) تولید مثل رویشی در گیاهان به کمک ساقه‌های تمایزیافته (زمین‌ساقه، غده، پیاز و ساقهٔ رونده) و سایر بخش‌های رویشی مانند برگ و ریشه اتفاق می‌افتد.
- ۲) در فن کشت بافت، کال به دنبال تقسیم میتوز ایجاد می‌شود. جدا شدن کروموزوم‌های همتا از ویژگی‌های تقسیم میوز است.
- ۳) در گیاه زنبق، زمین‌ساقه (ریزوم) و ساقهٔ هوایی هر دو دارای جوانهٔ انتهایی و جانبی هستند.

۱۱۸ محل تشکیل تخم ضمیمه در نهان‌دانگان، کیسهٔ روانی است

که دارای یاخته‌هایی با اندازه‌های متفاوت است.

بررسی سایر گزینه‌ها:

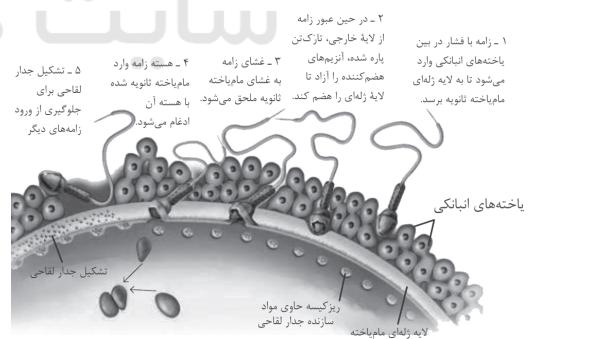
- ۱) زame‌ها در نهان‌دانگان در لوله‌گرده تشکیل می‌شوند که لوله‌گرده نیز از یک یاختهٔ رویشی، تشکیل شده است.

۲) گرده‌های نارس درون کیسه‌های گرده موجود در بساک تشکیل می‌شوند. در گل‌های تک‌جنسی که فقط دارای مادگی هستند، بساک دیده نمی‌شود.
۳) گامت‌ها در نهان‌دانگان قادر وسیله حرکتی هستند.

۱۱۹ زame‌ها برای ورود به مامیاخته (اووسیت) ثانویه باید از دو لایهٔ

خارجی و داخلی اطراف آن عبور کنند. لایهٔ داخلی، ساختار شفاف و ژله‌ای دارد

و محل قرارگیری ترکیبات سازندهٔ حدار لقاحی است.

بررسی سایر گزینه‌ها:

- ۱) زame (اسپرم) ابتدا از لایهٔ خارجی عبور می‌کند که باقی مانده یاخته‌های انبانکی است و ساختار یاخته‌ای دارد.

۲) لایهٔ داخلی تحت تأثیر آنزیم‌های تارک‌تن هضم می‌شود و طبق شکل، دم اسپرم که قادر هسته و میتوکندری است به درون آن وارد نمی‌شود.

۳) میلیون‌ها زame (اسپرم) به سمت مامیاخته (اووسیت) ثانویه شنا می‌کنند، ولی فقط تعداد کمی از آن‌ها در لولهٔ رحم به مامیاخته (اووسیت) ثانویه می‌رسند، بنابراین با تعداد کمی (نه میلیون‌ها) اسپرم در تماس قرار می‌گیرد.

٣ ١٢١ بررسی گزینه‌ها:

- ۱) در هستهٔ یاخته‌های یوکاربیوتی هم کروموزوم‌ها (دناها) و هم رناهای در حال رونویسی از روی آن‌ها وجود دارند. در یک مولکول دنا، قانون چارگاف صدق می‌کند، ولی این قانون برای رنا صادق نیست.
- ۲) در مادهٔ زمینه‌ای سیتوپلاسم، مولکول دنا وجود ندارد. مولکول رنا تکرشته‌ای است، ولی به علت تعداد حلقه‌های متفاوت بازهای آلی، در سراسر طول خود قطر یکسانی ندارد.
- ۳) بازهای آلی نیتروژن دار دوحلقه‌ای، بازهای پورینی (آدنین و گوانین) هستند. هم در ساختار دنا و هم رنا این امکان وجود دارد که هر دو نوع باز آلی آدنین و گوانین یافت شود.
- ۴) بعضی از مولکول‌های رنا نمی‌توانند بین جفت‌بازهای مکمل خود پیوند هیدروژنی برقرار کنند.

- ۲ ۱۲۲ منظور صورت سؤال، پروتئین‌های هموگلوبین و میوگلوبین است. موارد «ب» و «ج» به درستی بیان شده‌اند.

بررسی موارد:

- (الف) پروتئین میوگلوبین برخلاف هموگلوبین از یک رشتهٔ پلی‌پیتیدی تشکیل شده است.
- (ب) ایجاد تغییر در پروتئین، حتی تغییر یک آمینواسید می‌تواند ساختار و عملکرد آن را به شدت تغییر دهد.
- (ج) با تشکیل پیوندهای هیدروژنی، اشتراکی و یونی، پروتئین‌های دارای ساختار سوم، ثبات نسبی پیدا می‌کنند. میوگلوبین و هر یک از رشته‌های هموگلوبین دارای ساختار سوم هستند.
- (د) میوگلوبین در ذخیره اکسیژن نقش دارد. محلول برم تیمول بلو در اثر برخورد با مولکول‌های کربن دی‌اکسید تغییر رنگ می‌دهد.

- ۴ ۱۲۳ گریفیت به دنبال ساخت واکسن آنفلوانزا بود. این داشمند در سومین آزمایش خود، باکتری‌های پوشینه‌دار کشته شده با گرمایش آنها را به موش‌ها تزریق و مشاهده کرد که آن‌ها زنده ماندند (یعنی بیمار نشدند)، پس در خون آن‌ها نیز باکتری استرپتوكوکوس نومونیای پوشینه‌دار زنده دیده نمی‌شود. حالی که در آخرین آزمایش خود، مخلوطی از باکتری‌های پوشینه‌دار کشته شده با گرمایش آنها را به موش‌ها تزریق و مشاهده کرد که موش‌ها مردند و در خون و شش‌های آن‌ها باکتری‌های استرپتوكوکوس نومونیای پوشینه‌دار زنده را مشاهده کرد.

۴ ۱۱۷ یاخته‌های اسپرم‌ای حاصل میوز ۲ هستند و کروموزوم‌های

مضاعف‌نشده دارند.

بررسی سایر گزینه‌ها:

- ۱) محل کسب توانایی حرکت اسپرم‌ها، اپیدیدیم است که درون کیسهٔ بیضه قرار دارد.

۲) یاخته‌های سرتولی توسط هورمون FSH تحریک می‌شوند.

۳) یک عدد غدهٔ پروستات در مردان وجود دارد.

۲ ۱۱۸ منظور هورمون HCG است. هورمون HCG سبب حفظ

- جسم زرد و تداوم ترشح هورمون پروژسترون می‌شود. هورمون پروژسترون سازوکار بازخورد مثبت با FSH و LH ندارد.

بررسی سایر گزینه‌ها:

- ۱) هورمون HCG از لایهٔ کوریون ترشح می‌شود که منشأ آن لایهٔ بیرونی بلاستوسیست (تروفوبلاست) است.

- ۲) هورمون HCG اساس تست‌های بارداری است و باعث جلوگیری از وقوع میوز ۱ اووسیت اولیه و جلوگیری از تخمک‌گذاری مجدد می‌شود.

- ۱ ۱۱۹ هیچ‌کدام از موارد به درستی بیان نشده‌اند. در ایجاد زنبورهای ماده، هر دو زنور نر و ماده نقش دارند، به عبارتی زنبورهای ماده به واسطه لقاح تولید می‌شوند.

بررسی موارد:

- (الف) زنبورهای نر، n کروموزومی هستند، پس فقط دارای یک مجموعه کروموزومی در یاخته‌های پیکری خود هستند.

- (ب) زنبورهای ماده ملکه، ۲n هستند، پس می‌توانند کروموزوم‌های همتا داشته باشند.

- (ج) زنبورهای نر، n کروموزومی هستند و با میتوز، اسپرم n کروموزومی ایجاد می‌کنند، بنابراین یاخته‌های جنسی آن‌ها دارای همه اطلاعات و راثتی مربوط به آن‌هاست.

- (د) زنبورهای نر فقط حاصل بکرزایی زنبور ملکه هستند.

- ۴ ۱۲۰ تخم ضمیمه همانند تخم اصلی دارای اطلاعات ژنتیکی موجود در زame است، زame‌ها هاپلولئید هستند و نیمی از اطلاعات ژنتیکی یاخته‌های دیپلولئید پرچم (ساختار تولیدمثلی نر) را در خود دارند.

بررسی سایر گزینه‌ها:

- ۱) آندوسپرم (درون‌دانه) بافتی متتشکل از یاخته‌های نرم‌آکنه‌ای (پارانشیمی) است. یاخته‌های نرم‌آکنه‌ای، دیوارهٔ نخستین نازک دارند.

- ۲) گرده‌افشانی بعضی گیاهان وابسته به باد است.

- ۳) تخم ضمیمه با تقسیم‌های متولی بافتی به نام درون‌دانه (آندوسپرم) را ایجاد می‌کند.

۱ ۱۲۶ همه موارد را می‌توان در یک مولکول دنای خطی پایدار

مشاهده کنیم به جز مورد «ب».

بررسی موارد:

- (الف) در ساختار دنا، نوکلئوتیدهایی که باز آلی یکسان دارند (مثالاً دو تا C) می‌توانند از طریق پیوند فسفو دی استر (اشتراکی) به هم متصل شوند.
 (ب) در یک مولکول دنای طبیعی (پایدار)، همواره یک باز آلی تک‌حلقه‌ای مقابله یک باز آلی دو‌حلقه‌ای قرار می‌گیرد.
 (ج) در مولکول دنا در نقاطی، پیوندهای هیدروژنی بین بازهای آلی شکسته می‌شود بدون این‌که پایداری آن‌ها به هم بخورد.
 (د) در یک مولکول دنای طبیعی به طور معمول یک باز آلی تک‌حلقه‌ای مقابله یک باز آلی دو‌حلقه‌ای قرار می‌گیرد (مجموعاً سه حلقه).

۲ ۱۲۷ منظور از پیوند اشتراکی بین گروه کربوکسیل و آمین، پیوند

پیتیدی است. همه پروتئین‌ها، ساختار اول و دوم را دارند. پیوند اشتراکی مبنای تشکیل ساختار اول و پیوند هیدروژنی مبنای تشکیل ساختار دوم است، بنابراین این دو پیوند در همه پروتئین‌ها دیده می‌شود.

بررسی سایر گزینه‌ها:

- (۱) پیوند یونی در ساختار سوم و چهارم پروتئین‌ها دیده می‌شود در حالی که پیوند بین چند زنجیره در ساختار چهارم دیده می‌شود. میوگلوبین نمونه‌ای از پروتئین‌هایی است که ساختار نهایی آن‌ها ساختار سوم بوده و دارای ساختار چهارم نیست.

(۳) ساختار سوم پروتئین‌ها، ساختاری تاخورده و متصل به هم است. در این ساختار، تغییر پروتئین حتی به صورت تغییر در یک آمینواسید، می‌تواند ساختار و عملکرد آن را به شدت تغییر دهد، اما این موضوع قطعی نیست.

- (۴) پیوند اشتراکی بین گروه کربوکسیل و آمین در همه ساختارها و پیوند هیدروژنی بین گروه کربوکسیل و آمین نیز در ساختارهای دوم به بعد دیده می‌شود. با توجه به این‌که همه پروتئین‌ها ساختار اول و دوم را دارند، پیوند اشتراکی و هیدروژنی بین گروه کربوکسیل و آمین را در همه آن‌ها می‌توان مشاهده کرد.

دقت کنید: پروتئین‌ها در ساختار دوم به شکل‌های مختلفی دیده می‌شوند که دو نمونه معروف از آن‌ها ساختار مارپیچ و ساختار صفحه‌ای است. یعنی ساختار دوم پروتئین‌ها ممکن است لزوماً از نوع مارپیچ و صفحه‌ای نباشد.

۳ ۱۲۸ یاخته‌های یوکاریوتی می‌توانند دارای دنای خطی و حلقوی و یاخته‌های پروکاریوتی فقط دنای حلقوی دارند.

بررسی گزینه‌ها:

- (۱) در یاخته‌های یوکاریوتی بسته به مراحل رشد و نمو، تعداد نقاط آغاز همانندسازی می‌تواند دچار تغییر شود.

(۲) در اغلب باکتری‌ها، یک نقطه آغاز همانندسازی دیده می‌شود، بنابراین در برخی باکتری‌ها می‌توان بیش از یک نقطه آغاز همانندسازی، در نتیجه فعالیت بیش از دو هلیکاز را در دنا مشاهده کرد.

(۳) در یاخته‌های یوکاریوتی، فضای داخل یاخته توسط ساختارهای غشاداری (اندامک‌ها) از هم تفکیک شده‌اند.

(۴) یاخته‌های یوکاریوتی، پروتئین‌های هیستونی ندارند.

بررسی سایر گزینه‌ها:

- (۱) ایوری و همکارانش در آزمایش‌های خود از باکتری استرپتوكوکوس نومونیا برخلاف موش‌ها استفاده کردند. آن‌ها در دومین آزمایش خود، عصارة استخراج شده از باکتری‌های پوشینه‌دار کشته شده را درون سانتریفیوژ قرار داده و سپس هر لایه آن را به یک محیط کشت اضافه کردند. انتقال صفت فقط در محیطی صورت گرفت که لایه نوکلئیک اسیدها به آن اضافه شده بود. در آخرین آزمایش نیز عصارة استخراج شده از باکتری‌های پوشینه‌دار کشته شده را به چهار قسم تقسیم کرده و به هر قسمت آنزیم تخریب‌کننده یک گروه از مواد آلی اضافه شد. در نهایت انتقال صفت فقط در محیطی صورت نگرفت که آنزیم تخریب‌کننده نوکلئیک اسیدها به آن اضافه شده بود.

(۲) ایوری و همکارانش ثابت کردند که پروتئین ماده وراثتی نیست. آن‌ها در اولین آزمایش با استفاده از پروتئاز و در آخرین آزمایش با استفاده از آنزیم‌های تجزیه‌کننده مختلف، بخشی از عصارة یاخته‌ای را تخریب کردند.

(۳) گرفتیت، امکان انتقال ماده وراثتی از یاخته‌ای به یاخته دیگر را اثبات کرد. در آزمایش گرفتیت از پروتئاز که توانایی شکستن پیوند بین آمینواسیدها را دارد، استفاده نشد.

۱ ۱۲۴ در ساختار اول پروتئین‌ها، فقط پیوند پیتیدی بین آمینواسیدهای مجاور تشکیل می‌شود که نوعی پیوند اشتراکی است.

بررسی سایر گزینه‌ها:

- (۲) ساختار مارپیچ و صفحه‌ای، دو نمونه معروف ساختار دوم در پروتئین‌ها هستند. ممکن است ساختارهای دیگری نیز توسط پیوندهای هیدروژنی در پلی‌پیتید تشکیل شوند.

(۳) در ساختار سوم، پیوندهای اشتراکی نیز مانند پیوندهای هیدروژنی و یونی در تشییت ساختار، مؤثرند.

(۴) در محیط‌های آبی مانند درون هسته و ماده زمینه‌ای سیتوپلاسم، در هیچ ساختاری، آمینواسیدهای آبگریز از هم دور نمی‌شوند، بلکه به هم نزدیک می‌شوند.

۱ ۱۲۵ طبق شکل ۱۲ صفحه ۱۲ کتاب زیست‌شناسی (۳)، در فرایند همانندسازی در هر دوراهی، نوکلئوتیدهایی با باز آلی یوراسیل (ریوزدار) علاوه‌بر نوکلئوتیدهایی با قند دئوکسی ریبوز مشاهده می‌شوند.

بررسی سایر گزینه‌ها:

- (۲) در فرایند همانندسازی، تشکیل پیوند هیدروژنی بین نوکلئوتیدهای مقابله هم، مقدم‌تر از شکستن پیوندهای بین فسفاتی (اشتراکی) نوکلئوتیدهای آزاد سه‌فسفاته است.

(۳) تشکیل مولکول‌های دنایی با دو انتهای متفاوت مخصوص یوکاریوت‌ها و همانندسازی دنای خطی است. همانندسازی دنای خطی در پروکاریوت‌ها مشاهده نمی‌شود. صورت سؤال گفته است، در هر یاخته زنده.

(۴) تشکیل پیوند هیدروژنی خودبه‌خودی و بدون تأثیر مستقیم آنزیم صورت می‌گیرد.

۲ ۱۳۳ بیشتر گیاهان، بعضی باکتری‌ها (مانند سیانوباکتری‌ها) و بعضی

آغازیان فتوسنتز می‌کنند. هم‌ایستایی (هموئوستازی) از ویژگی‌های اساسی همه جانداران است.

بررسی سایر گزینه‌ها:

۱) باکتری‌ها تک‌یاخته‌ای هستند و فاقد هسته و اندامک می‌باشند.

۳) این ویژگی فقط مرتبط با گیاهان است.

۴) کلسترول در غشاء یاختهٔ جانوری وجود دارد.

۲ ۱۳۴ کامبیوم آوندساز بین آوندهای آبکش و چوب نخستین ریشه

ساقه قرار دارد و برخلاف مریستم‌های نخستین نوک ساقه که عمدتاً در جوانه‌ها قرار دارند، می‌تواند در افزایش ضخامت ریشه نقش داشته باشد.

بررسی سایر گزینه‌ها:

۱) رشد طولی گیاه فقط بر عهده مریستم‌های نخستین می‌باشد.

۳) تشکیل ساقه‌ها و ریشه‌هایی با قطر بسیار در نهان‌دانگان دولپه‌ای، نمی‌تواند حاصل فعالیت مریستم نخستین در این گیاهان باشد.

۴) مریستم‌های نخستین و پسین هر دو در تولید یاخته‌هایی با دیوارهٔ پسین چوبی‌شده مانند یاخته‌هایی بافت آوند چوبی نقش دارند.

۳ ۱۳۵ اکسیژن، فقط توسط یاخته‌های زنده و برای انجام تنفس

یاخته‌ای جذب و استفاده می‌شود.

بررسی سایر گزینه‌ها:

۱) جذب عناصر معدنی، مثل نیتروژن، بیشتر از طریق خاک می‌باشد.

۲) کرین دی‌اکسید، می‌تواند با حل شدن در آب، به صورت بی‌کرینات جذب اندام‌های آبی گیاهان آبزی شود.

۴) فسفر، به صورت یون‌های فسفات جذب می‌شود، نه به صورت مولکول فسفر.

۲ ۱۳۶ تغییر رنگ در گلبرگ‌های گیاه گل ادریسی به علت تجمع

آلومینیم در گیاه است.

بررسی سایر گزینه‌ها:

۱) گیاه یونجه با ریزوپیومها و گیاه آزو لا با سیانوباکتری‌ها همزیستی برقرار می‌کنند که هر دو باکتری می‌توانند نیتروژن جو را تثبیت کنند (آمونیوم تولید کنند).

۲ ۱۳۹ موارد «ج» و «د» درست می‌باشند. کودهای آلی، مواد معدنی

را به آهستگی آزاد می‌کنند. این کودها شامل بقایای در حال تجزیه جانداران هستند و احتمال آلودگی به عوامل بیماری‌زا را نیز دارند.

بررسی سایر موارد:

(الف) این مورد ویژگی کودهای شیمیایی است.

(ب) این مورد ویژگی کودهای زیستی را بیان می‌کند.

۳ ۱۴۰ گیاهان گونرا و آزو لا سایانوباکتری‌ها هم‌زیستی دارند.

سایانوباکتری‌ها علاوه بر فتوسنتز، تثبیت نیتروژن هم انجام می‌دهند و نیتروژن مورد نیاز گیاهان را تأمین می‌کنند، بنابراین گیاهانی که با سایانوباکتری‌ها هم‌زیستی دارند در نواحی فقیر از لحاظ نیتروژن رشد خوبی دارند.

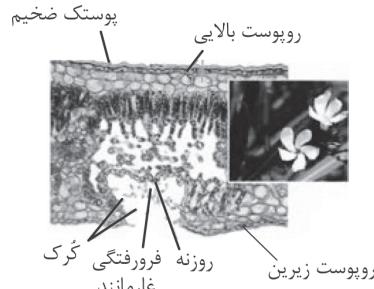
بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) گیاه خرزه‌هه دارای روزندهایی است که در فرورفتگی‌های غارمانندی قرار گرفته‌اند. این گیاه به طور خودرو (نه زراعی) رشد می‌کند.

(۲) شرشیشه ویژگی گیاهانی است که در آب‌ها یا در جاهایی زندگی می‌کنند که زمان‌هایی از سال با آب پوشیده می‌شوند.

(۴) نوعی سرخس می‌تواند آرسنیک را که ماده‌ای سمی برای گیاه است، درون خود نگه دارد. سرخس جزو گیاهان بی‌دانه است.

۳) طبق شکل، روزندهای خرزه‌هه در فرورفتگی‌های غارمانندی قرار می‌گیرند.

۴) طبق شکل، این گزینه درست است.

برش عرضی ریشه

۱ ۱۳۷ آوند چوبی، در جایه‌جایی شیره خام و آوند آبکشی، در

جایه‌جایی شیره پرورده نقش دارد. یاخته‌های اصلی موجود در آوند چوبی تراکثید و عنصر آوندی و یاخته‌های اصلی موجود در آوند آبکشی شامل یاخته‌های جایه‌جاینده شیره پرورده و یاخته‌های همراه است. در عناصر آوندی، دیواره عرضی از بین رفته و لوله پیوسته‌ای تشکیل شده است.

بررسی سایر گزینه‌ها:

۲ و ۴) همه یاخته‌های موجود در آوند آبکشی زنده هستند، بنابراین دارای سیتوپلاسم و دیواره نخستین سلولزی می‌باشند.

۳) همه یاخته‌های اصلی موجود در آوند چوبی، مرده محسوب می‌شوند و دارای دیواره پسین چوبی شده هستند.

۴ ۱۳۸ با توجه به شکل ۴ قسمت (الف) صفحه ۱۰۲ کتاب

زیست‌شناسی (۱)، بخش‌هایی از قارچ به درون ریشه نفوذ می‌کند.

بررسی سایر گزینه‌ها:

۱) در ارتباط با باکتری‌های فتوسنتزکننده (مانند سایانوباکتری)، به نادرستی بیان شده است.

۲) بیشتر (نه تمام) نیتروژن مورد استفاده گیاهان به صورت یون آمونیوم (NH_4^+) یا نیترات (NO_3^-) جذب می‌شود.

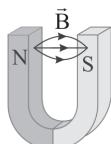
۳) یون فسفات اغلب برای گیاهان غیرقابل دسترس است. در ساختار پروتئین‌ها، فسفات وجود ندارد.

با توجه به قاعدة دست راست، جهت نیروی مغناطیسی واردشده به سیم به سمت پایین است و داریم:

$$\begin{aligned} \text{هر متر از سیم } 2\text{g} \text{ جرم دارد} \\ mg = 2(2) \times 10^{-3} \text{ N} = 4 \text{ mN} \\ F_{\text{net},y} = 0 \Rightarrow 2F = F_B + mg \Rightarrow 2F = 4 \Rightarrow F = 2 \text{ mN} \end{aligned}$$

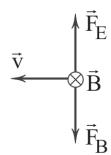
میدان مغناطیسی در آهنربای از قطب S به قطب N است، پس: ۱ ۱۴۵

طبق قاعدة دست راست، جهت نیروی وارد به آن قسمت از سیم به سمت پایین است.

با استفاده از قاعدة دست راست، جهت نیروی وارد بر بار از طرف میدان مغناطیسی را می‌توان به دست آورد. چون می‌خواهیم ذره منحرف نشود، بنابراین نیروی وارد بر بار از طرف میدان الکترویکی باید هماندازه با نیروی مغناطیسی ولی در خلاف جهت آن باشد، بنابراین: ۳ ۱۴۶

چون بار الکترویکی، مثبت است، بنابراین نیروی الکترویکی هم جهت با میدان الکترویکی است.

$$\begin{aligned} \vec{F}_B + \vec{F}_E = 0 \Rightarrow |\vec{F}_B| = |\vec{F}_E| \Rightarrow |q|vB\sin\theta = |q|E \\ \sin\theta = 1 \Rightarrow E = vB = 20.0 \times 5.0 \times 10^{-4} = 1 \frac{\text{N}}{\text{C}} \end{aligned}$$

۱ ۱۴۷ مواد فرومغناطیسی نرم با حذف میدان خارجی، خاصیت آهنربایی خود را به آسانی از دست می‌دهند و از آن‌ها در ساخت پیچه‌ها و سیم‌لوله‌ها استفاده می‌شود.

۱ ۱۴۸ نیروهای واردشده توسط سیم‌های موازی حامل جریان از نوع نیروهای کنش و واکنش هستند، بنابراین اندازه آن‌ها با هم برابر است.

۴ ۱۴۹ از رابطه بزرگی میدان مغناطیسی در سیم‌لوله، تعداد دورهای آن را محاسبه می‌کنیم:

$$B = \frac{\mu_0 NI}{\ell} \Rightarrow 2/4 \times 10^{-2} = \frac{4\pi \times 10^{-7} \times N \times 4}{0.4}$$

$$\Rightarrow N = \frac{0.4 \times 2 / 4 \times 10^{-2}}{4\pi \times 10^{-7} \times 4} \Rightarrow N = \frac{6000}{\pi}$$

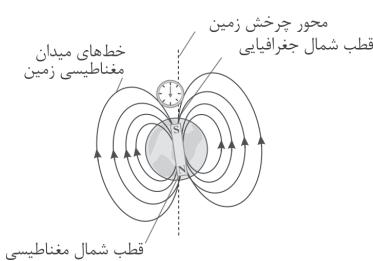
چون سیم‌لوله آرمانی است، طول سیم برابر است با:

$$N = \frac{L}{2\pi r} \Rightarrow L = N(2\pi r) \Rightarrow L = \frac{6000}{\pi} \times 2\pi \times 0.4 \Rightarrow L = 24.0 \text{ m}$$

فیزیک

۳ ۱۴۱ خطوط میدان مغناطیسی زمین را رسم می‌کنیم:

همان‌طور که در شکل زیر می‌بینید، اگر زمین یک آهنربای غول‌پیکر فرض شود، قطب S آن تقریباً منطبق بر قطب شمال جغرافیایی زمین و قطب N آن منطبق بر قطب جنوب جغرافیایی زمین است و عقربهٔ مغناطیسی در قطب شمال جغرافیایی، سمت جنوب جغرافیایی را نمایش می‌دهد.

۱ ۱۴۲ نیروی $\vec{F}$ بر صفحه شامل $\vec{B}$ و $\vec{v}$ عمود است، اگر بردار $\vec{v}$ را

بر بردار $\vec{B}$ عمود فرض کنیم، طبق قاعدة دست راست، جهت بردار $\vec{v}$ به سمت راست خواهد بود، اما $\vec{v}$ می‌تواند با $\vec{B}$ زاویه θ بسازد، پس $\vec{v}$ باید در جهتی باشد که حداقل یک مؤلفه به سمت راست داشته باشد، اما بردار گزینه (۱) هیچ مؤلفه‌ای به سمت راست ندارد.

۳ ۱۴۳ اندازه میدان مغناطیسی واردشده به سیم موردنظر را به دست می‌آوریم:

$$F = BI\ell \sin\alpha \xrightarrow[\sin\alpha=1]{\ell=1\text{m}} 45 = B \times 3 \times 1 \times 1 \Rightarrow B = 15 \text{ T}$$

در رابطه $\vec{J} = \alpha \vec{i} + 12 \vec{j}$ مقدار α را به دست می‌آوریم:
 $|\vec{B}| = 15 \Rightarrow \sqrt{\alpha^2 + 12^2} = 15 \Rightarrow \alpha = \pm 9$

بار الکترویکی موردنظر در جهت محور لزا با سرعت $\vec{v} = 10^3 \text{ m/s}$ در دستگاه SI در حال حرکت است، بنابراین از طرف مؤلفه y میدان مغناطیسی نیرویی به آن وارد نمی‌شود و فقط مؤلفه x میدان مغناطیسی به آن نیرو وارد می‌کند و داریم:

$$F = |q|vB\sin\alpha$$

$$\xrightarrow[\sin\alpha=1]{v=10^3 \text{ m/s}} F = 2 \times 10^{-6} \times 10^3 \times 9 \times 1 = 18 \times 10^{-3} \text{ N} = 18 \text{ mN}$$

۲ ۱۴۴ جریان الکترویکی عبوری از سیم را به دست می‌آوریم:

$$I = \frac{E}{R+r} = \frac{2}{4+1} = 4 \text{ A}$$

اندازه نیروی مغناطیسی واردشده به سیم را به دست می‌آوریم:

$$F_B = BI\ell \sin\alpha$$

$$\xrightarrow[\sin\alpha=1]{I=4\text{A}, B=15\text{T}, \ell=1\text{m}} F = 5 \times 10^{-4} \times 4 \times 2 = 4 \times 10^{-3} \text{ N} = 4 \text{ mN}$$

در لحظه به هم رسیدن، مکان دو متوجه با هم برابر می شود مکان اولیه هر دو $x = 0$ فرض می کنیم.

$$x_A = x_B$$

$$\Rightarrow \frac{1}{2}a_A t^2 + v_{A_0} t + x_{A_0} = \frac{1}{2}a_B t^2 + v_{B_0} t + x_{B_0}$$

$$\frac{x_A - x_B}{v_{A_0} - v_{B_0}} = \frac{\frac{1}{2}a_A t^2 + v_{A_0} t - \frac{1}{2}a_B t^2 - v_{B_0} t}{\frac{m}{s} - \frac{m}{s}} \Rightarrow \frac{1}{2}(a_A - a_B)t^2 = vt$$

$$\Rightarrow \frac{1}{2}(a_A - a_B)t^2 = vt$$

$$\stackrel{(1)}{\rightarrow} \frac{1}{2} \times \frac{6}{11} t^2 = vt \Rightarrow t = 22s$$

۱۵۶ ابتدا به کمک مقادیر درج شده در نمودار، شتاب حرکت را به

$$a = \frac{\Delta v}{\Delta t} = \frac{-4}{2} = -2 \frac{m}{s^2}$$

دست می آوریم:

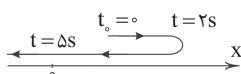
در ادامه معادله مکان - زمان متوجه را می تنویسیم:

$$x = \frac{1}{2}at^2 + v_{A_0}t + x_{A_0} \Rightarrow x = \frac{1}{2}(-2)t^2 + 4t + 5$$

سپس مقدار x را برابر صفر قرار می دهیم و لحظه عبور متوجه از مبدأ مکان را به دست می آوریم:

$$x = 0 \Rightarrow -t^2 + 4t + 5 = 0 \xrightarrow{a+c=b} \begin{cases} t = -1 (\text{X}) \\ t = 5s (\checkmark) \end{cases}$$

با توجه به نمودار سرعت - زمان صورت سؤال، متوجه از $x = 5m$ در جهت محور X شروع به حرکت می کند و در لحظه $t = 2s$ تغییر جهت داده و در لحظه $t = 5s$ به مبدأ مکان می رسد. به شکل زیر دقت کنید.

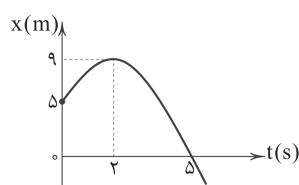
بنابراین در کل، متوجه ۵ ثانیه در سمت راست راست مبدأ مکان قرار دارد و بردار مکان آن به مدت ۵ ثانیه در جهت محور X می باشد.

۱۵۷ ابتدا به کمک معادله سرعت - زمان، اندازه شتاب و سرعت اولیه متوجه را به دست می آوریم:

$$\begin{cases} v = -2t + 4 \\ v = at + v_{A_0} \end{cases} \Rightarrow a = -2 \frac{m}{s} \text{ و } v_{A_0} = 4 \frac{m}{s}$$

در ادامه معادله مکان - زمان حرکت را به دست آورده و به کمک آن نمودار مکان - زمان حرکت را رسم می کنیم.

$$x = \frac{1}{2}at^2 + v_{A_0}t + x_{A_0} = -t^2 + 4t + 5$$

با توجه به نمودار رسم شده مطالب بیان شده در گزینه های (۱)، (۲) و (۴) درست هستند. اما مطلب بیان شده در گزینه (۳) نادرست است و متوجه در لحظه $t = 5s$ از مبدأ مکان عبور می کند.

۱۵۰ مواد پارامغناطیسی و فرومغناطیسی هر دو دارای دوقطبی های مغناطیسی هستند، اما این دو قطبی ها در مواد پارامغناطیسی به طور کاتورهای سمت گیری کرده اند و میدان مغناطیسی خالصی ایجاد نمی کنند. اما در مواد فرومغناطیسی، این دوقطبی ها حتی در نبود میدان خارجی، در ناحیه هایی که حوزه های مغناطیسی نامیده می شود، همسو هستند.

۱۵۱ شیب خط مماس بر منحنی مسافت - زمان باید متناهی باشد، زیرا تندی بی نهایت معنا ندارد. (رد نمودار «الف»)

نمودار مسافت - زمان باید پیوسته باشد. (رد نمودار «ب»)

نمودار مسافت - زمان باید تابعی صعودی باشد، زیرا همواره مسافت در حال افزایش است. (رد نمودارهای «پ» و «ت»)

۱۵۲ نمودار مکان - زمان داده شده مربوط به حرکت با سرعت ثابت (یکنواخت) است، پس ابتدا سرعت متوجه را محاسبه می کنیم:

$$x = vt + x_{A_0} \xrightarrow{x_{A_0} = 4m} 16 = 4v + 4 \Rightarrow v = 3 \frac{m}{s}$$

بنابراین:

$$x = vt + x_{A_0} \Rightarrow x = 3t + 4$$

۱۵۳ با یک سؤال بسیار ساده رویه رو هستیم، کافی است به کمک رابطه $\Delta x = v\Delta t$ تنسابی را به صورت زیر بنویسیم:

$$\Delta x = v\Delta t \Rightarrow \frac{\Delta x_1}{\Delta x_2} = \frac{v_1 \times \Delta t_1}{v_2 \times \Delta t_2} \Rightarrow \frac{L}{L+1} = \frac{v \times 6}{v \times 24}$$

$$\Rightarrow \frac{L}{L+1} = \frac{1}{2} \Rightarrow L = 10m$$

۱۵۴ با توجه به این که متوجه از حال سکون شروع به حرکت کرده است، باید در لحظه $t = 0$ شیب خط مماس بر نمودار برابر صفر شود، بنابراین گزینه (۲) نادرست است. از طرف دیگر چون متوجه در خلاف جهت محور X حرکت می کند، بنابراین $v < 0$ است و باید شیب خط مماس بر نمودار بعد از لحظه $t = 0$ منفی باشد و در نتیجه نمودار رسم شده در گزینه (۳) درست است.

۱۵۵ ۲ اگر شتاب دو متوجه را a_A و a_B فرض کنیم، داریم:

$$v_{A_0} = a_A t + v_{A_0} = a_A t + 7$$

$$v_{B_0} = a_B t + v_{B_0} = a_B t + 13$$

در لحظه $t = 11s$ سرعت دو متوجه با هم برابر است.

$$v_A = v_B \xrightarrow{t=11s} 11a_A + 7 = 11a_B + 13$$

$$\Rightarrow a_A - a_B = \frac{6}{11} \frac{m}{s^2} \quad (1)$$

۱ ۱۶۳ در دمای جدید، فاصله بین درجه‌های خطکش زیاد شده و در نتیجه فاصله بین دو نقطه را کمتر نشان می‌دهد.

$$\frac{L_2}{L_1} = 1 + \alpha \Delta \theta \Rightarrow 1/01 = 1 + \alpha \Delta \theta$$

$$\text{و اندیشید} \Rightarrow \frac{\text{طول قديم}}{\text{طول جديد}} = \frac{20/2}{20} = 1/01$$

يعني طول خطکش $1/01$ برابر شده، پس:

$$\frac{L_2}{L_1} = 1 + \alpha \Delta \theta \Rightarrow 1/01 = 1 + \alpha \Delta \theta$$

$$\Rightarrow 0/01 = 5 \times 10^{-5} \times \Delta \theta \Rightarrow \Delta \theta = 200^\circ C$$

بنابراین دمای ثانویه برابر است با:

$$\Delta \theta = \theta_2 - \theta_1 \Rightarrow 200 = \theta_2 - 20 \Rightarrow \theta_2 = 220^\circ C$$

۱ ۱۶۴ دمای محیط را بحسب درجه سلسیوس محاسبه می‌کنیم:

$$\begin{cases} 273 + \theta = T \\ \frac{9}{5}\theta + 32 = F \end{cases}$$

دمای محیط کلوین، 141 واحد بیشتر از دمای بحسب درجه فارنهایت است،

بنابراین:

$$273 + \theta = \frac{9}{5}\theta + 32 + 141$$

حال دمای را بحسب درجه سلسیوس به دست می‌آوریم:

$$273 + \theta = \frac{9}{5}\theta + 173 \Rightarrow \frac{4}{5}\theta = 100 \Rightarrow \theta = 125^\circ C$$

دمای این محیط $125^\circ C$ است که در این دما و فشار 1 اتمسفر، حالت فیزیکی آب، بخار می‌باشد.

۱ ۱۶۵ تغییرات دمای جسم B را بحسب درجه سلسیوس به دست می‌آوریم:

$$\Delta F = \frac{9}{5} \Delta \theta \Rightarrow 36 = \frac{9}{5} \Delta \theta \Rightarrow \Delta \theta = 20^\circ C$$

نسبت جرم دو جسم را به دست می‌آوریم:

$$Q = mc\Delta \theta \Rightarrow m = \frac{Q}{c\Delta \theta} \quad Q_A = Q_B, \Delta \theta_A = \Delta \theta_B \Rightarrow \frac{m_B}{m_A} = \frac{c_A}{c_B} = 2$$

در آخر نسبت چگالی دو جسم به صورت زیر به دست می‌آید:

$$\rho = \frac{m}{V} \Rightarrow \frac{\rho_B}{\rho_A} = \frac{m_B}{m_A} \times \frac{V_A}{V_B} = 2 \times 4 = 8$$

۱ ۱۶۶ چون جسم در ابتدا جامد است. تغییر حالت اول آن ذوب است.

توان گرمکن در هر دو حالت افزایش دما و تغییر حالت، ثابت است، پس داریم:

$$P_1 = P_2 \Rightarrow \frac{mc\Delta \theta}{\Delta t_1} = \frac{mL_F}{\Delta t_2} \Rightarrow \frac{96 \times 60}{16 \times 60} = \frac{L_F}{(40 - 16) \times 60}$$

$$\Rightarrow L_F = 86400 \frac{J}{kg} = 8640 \frac{J}{g}$$

حل ویدئویی سوالات این دفترچه را در [DriQ.com](#) مشاهده کنید.

حال گرمای از دست رفته توسط آب برای رسیدن به دمای صفر درجه سلسیوس را محاسبه می کنیم:

$$|Q| = mc\Delta\theta = |50 \times 4 / 2 \times (0 - 20)| = 420 \text{ J}$$

این مقایسه نشان می دهد که آب، گرمای لازم برای رساندن یخ به دمای صفر درجه سلسیوس را ندارد و آب صفر درجه سلسیوس باز هم باید گرمای از دست بددهد که در این صورت یخ می زند.

گرمایی که ۵۰ گرم آب صفر درجه سلسیوس در حین انجماد آزاد می کند، برابر است با:

$$Q = mL_F = 50 \times 336 = 1680 \text{ J}$$

یخ زیر صفر درجه سلسیوس برای رسیدن به دمای صفر درجه سلسیوس به تمام این مقدار گرمای نیاز ندارد، پس تمام آب یخ نمی زند.

۱۶۷ اطلاعات روغنها را با اندیس (۱) و (۳) و اطلاعات الکل را با

اندیس (۲) نشان می دهیم.

هنگامی که در مجموعه تغییر حالت روی نمی دهد، برای به دست آوردن دمای تعادل مجموعه (θ_e) می توان از رابطه زیر کمک گرفت:

$$\theta_e = \frac{m_1 c_1 \theta_1 + m_2 c_2 \theta_2 + m_3 c_3 \theta_3}{m_1 c_1 + m_2 c_2 + m_3 c_3}$$

$$\frac{c_1 = c_2 = c}{c_3 = 2c} \Rightarrow 13 = \frac{1(c)(\Delta) + 1(2c)\theta_2 + 2(c)(20)}{c + 2c + 2c}$$

$$\Rightarrow 13 = \frac{\Delta + 2\theta_2 + 40}{5} \Rightarrow 65 = 45 + 2\theta_2 \Rightarrow \theta_2 = 1^\circ C$$

۱۶۸ ابتدا گرمای نهان تبخیر را در این دما (θ) محاسبه می کنیم:

$$Q = mL_V \Rightarrow 5700 = 3 \times L_V \Rightarrow L_V = 1900 \frac{\text{kJ}}{\text{kg}}$$

رابطه گرمای نهان تبخیر با دما خطی است: (گرمای نهان تبخیر را در دمای $0^\circ C$ و $50^\circ C$ جایگذاری می کنیم.)

$$L_V = a\theta + b \begin{cases} \theta = 0^\circ C \rightarrow 2000 = b \\ \theta = 50^\circ C \rightarrow 1700 = a \times 50 + b \end{cases} \Rightarrow \begin{cases} b = 2000 \\ a = -6 \end{cases}$$

حال رابطه گرمای نهان تبخیر با دما را می نویسیم: (ضرایب به دست آمدند)

$$\Rightarrow L_V = -6\theta + 2000$$

گرمای نهان تبخیر در دمای $0^\circ C$ برابر $1900 \frac{\text{kJ}}{\text{kg}}$ است، بنابراین داریم:

$$1900 = -6\theta + 2000 \Rightarrow \theta = 16.67^\circ C \approx 17^\circ C$$

۱۶۹ برای این که دمای تعادل را در گرماسنج تعیین کنیم، همان

گرمایی را که از دست داده بود، به آن برمی گردانیم.

$$|Q| = m_1 c_1 \Delta\theta + m_2 c_2 \Delta\theta$$

تلف شده

$$\Rightarrow 3600 = 2/5 \times 40.0 \Delta\theta + 4 \times 20.0 \Delta\theta \Rightarrow \Delta\theta = 2^\circ C$$

واضح است که در حالت جدید دما $2^\circ C$ بالاتر از حالت قبلی است، بنابراین:

$$\theta_e = 34 + 2 = 36^\circ C$$

۱۷۰ ابتدا اندازه گرمای لازم برای رسیدن یخ به دمای صفر درجه

سلسیوس را محاسبه می کنیم:

$$|Q| = mc\Delta\theta = |30.0 \times 2/1 \times (0 - (-15))| = 945 \text{ J}$$

۲ ۱۷۷ عبارت‌های سوم و چهارم درست‌اند.

بررسی عبارت‌های نادرست:

عبارت اول: لیکوین نوعی بازدارنده است و در خوراکی‌هایی مانند هندوانه و گوجه‌فرنگی وجود دارد.

عبارت دوم: مصرف خوراکی‌های محتوی لیکوین سبب خواهد شد که رادیکال‌ها به دام بیفتدند تا با کاهش مقدار آن‌ها از سرعت واکنش‌های ناخواسته کاسته شود.

۱ ۱۷۸ ساختار مونومر مورد نظر به صورت زیر است:

نام این آلکن شاخه‌دار به صورت ۴ - متیل - ۱ - پنتن است.

۳ ۱۷۹ بررسی تمام موارد:

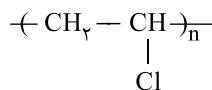
+) پلی سیانواتن: $\text{CH}_2\text{CHCN}_n \times$

+) پلی پروپن: سرنگ ✓

+) تفلون: نخ دندان ✗

+) پلی‌اتن: بطري شير ✓

۲ ۱۸۰ پلیمر مورد نظر همان پلی وینیل کلرید است.

$$? \text{ mol C} = \frac{1000 \text{ L CO}_2}{4 \text{ m}^3 \text{ CO}_2} \times \frac{1 \text{ mol CO}_2}{1 \text{ m}^3 \text{ CO}_2} \times \frac{1 \text{ mol CO}_2}{22/4 \text{ L CO}_2}$$

$$\times \frac{1 \text{ mol C}}{1 \text{ mol CO}_2} = 36000 \text{ mol C}$$

از آن‌جا که هر مول از پلی وینیل کلرید شامل ۲۱۱ مول کربن است، می‌توان

نوشت:

$$2n = 36000 \Rightarrow n = 18000$$

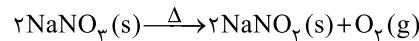
۳ ۱۸۱ بررسی گزینه‌های نادرست:

(۱) پاک‌کننده‌های خورنده افزون بر برهم کنش میان ذره‌ها، با آلانینده‌ها واکنش می‌دهند.

(۲) برای زدودن رسوب‌های تشکیل شده بر روی دیگ‌های بخار، هیچ‌کدام از پاک‌کننده‌های غیرصابونی و صابون، کارآیی ندارند.

(۴) پاک‌کننده‌های غیرصابونی از مواد پتروشیمیایی، طی واکنش‌های پیچیده در صنعت تولید می‌شوند.

۱ ۱۷۱ مطابق داده‌های سؤال، معادله موازن شده واکنش

تجزیه NaNO_3 به صورت زیر است:

$$= 40.0 - 36.0 = 4.0 \text{ g O}_2$$

$$\bar{R}_{\text{O}_2} = \frac{\Delta n}{\Delta t} = \frac{4.0 \text{ g} \times \frac{1 \text{ mol}}{32 \text{ g}}}{(8 \times 60) \text{ s}} = 2.6 \times 10^{-3} \text{ mol.s}^{-1}$$

$$\bar{R}_{\text{NaNO}_2} = 2\bar{R}_{\text{O}_2} = 2 \times 2.6 \times 10^{-3} = 5.2 \times 10^{-3} \text{ mol.s}^{-1}$$

۳ ۱۷۲ از آن‌جا که بهازای مصرف هر ۳ مهره‌ی سفید (واکنش‌دهنده‌ی

فرضی A)، ۲ مهره‌ی سیاه (فراورده‌ی فرضی B) تولید می‌شود، معادله‌ی واکنش را می‌توان به صورت $2A \rightarrow 2B$ نمایش داد. در ضمن با توجه به این‌که پس از ثانیه‌ی 120.0 تغییری در شمار مهره‌ها حاصل نشده است، باید زمان انجام واکنش را 20.0 s در نظر گرفت.

$$\bar{R}_A = \frac{|\Delta n|}{V \cdot \Delta t} = \frac{|(1-16)(0.001 \text{ mol})|}{0.5 \text{ L} \times \frac{20.0}{60} \text{ min}} = 9 \times 10^{-3} \text{ mol.L}^{-1}.min^{-1}$$

$$\bar{R} = \frac{\bar{R}_A}{3} = \frac{9 \times 10^{-3}}{3} = 3 \times 10^{-3} \text{ mol.L}^{-1}.min^{-1}$$

۴ ۱۷۳ ساختار (I) نمایی ساده از الیاف سلولز و مولکول‌های سازنده

آن در پنهان را نشان می‌دهد و ساختار (II) مربوط به نشاسته است. هر چهار عبارت پیشنهاد شده در مورد الیاف سلولز و نشاسته درست هستند.

۳ ۱۷۴ عبارت‌های «ب» و «پ» درست هستند.

بررسی عبارت‌های نادرست:

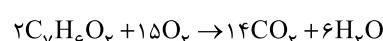
(آ) چگالی LDPE همانند HDPE کمتر از چگالی آب بوده و هر دوی آن‌ها بر روی آب شناور می‌مانند.

(ت) شرایط تولید پلی اتن سبک و سنگین، یکسان نیست.

۲ ۱۷۵ $\text{CH}_2=\text{CH}-\text{C}_6\text{H}_5$ هیدروکربن مورد نظر استین بن (C₈H₈) می‌باشد که نام دیگر آن وینیل بنز است:

حلقه‌کربنی یک حلقة بنزنی بوده و گروه $\text{CH}_2=\text{CH}-$ نیز به وینیل معروف است.

۱ ۱۷۶ معادله موازن شده واکنش سوختن کامل بنزوپیک اسید به صورت زیر است:

$$\bar{R}_{\text{CO}_2} = \frac{14}{6} = \frac{7}{3}$$

۳ ۱۸۶ به جز عبارت «پ» سایر عبارت‌ها درست هستند.

هر مولکول سولفوریک اسید (H_2SO_4) در آب، برخلاف نیتریک اسید (HNO_3) می‌تواند بیش از یک یون هیدرونیوم تولید کند.

۴ ۱۸۷ مطابق داده‌های سؤال، فرمول شیمیایی پاک‌کننده غیرصابونی $C_{13}H_{27}C_6H_4SO_4Na$ و صابون B به ترتیب به صورت A و $C_{17}H_{35}COONa$ است:

$$A: 13(12) + 27(1) + 6(1) + 4(1) + 2 + 3 = 362$$

$$B: 17(12) + 35(1) + 12 + 2 + 16 + 23 = 306$$

تفاوت جرم مولی A و B برابر با ۵۶ گرم است.

۱ ۱۸۸ برای باز کردن مجاری مسدودشده در برخی دستگاه‌های صنعتی از پاک‌کننده پودری شکل شامل مخلوط سدیم هیدروکسید و آلومینیم استفاده می‌شود.

۴ ۱۸۹

$$pH = ۲/۳ \Rightarrow [H^+] = ۱۰^{-pH} = ۱۰^{-۲/۳} = ۱۰^{۰/۷-۳} = ۵ \times ۱۰^{-۳} \text{ mol.L}^{-1}$$

$$K_a = \frac{[H^+][A^-]}{[HA]} \Rightarrow ۲ \times ۱۰^{-۳} = \frac{(۵ \times ۱۰^{-۳})(۵ \times ۱۰^{-۳})}{[HA]}$$

$$\Rightarrow [HA] = ۰/۰۱۲۵ \text{ mol.L}^{-1}$$

$$[HA]_{\text{اولی}} = ۰/۰۱۲۵ + ۰/۰۰۵ = ۰/۰۱۷۵ \text{ mol.L}^{-1}$$

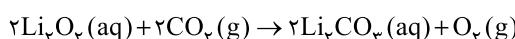
$$\text{?mol HA} = ۸L \times ۰/۰۱۷۵ \frac{\text{mol}}{\text{L}} = ۰/۱۴ \text{ mol HA}$$

۴ ۱۹۰ اگر محلول یک اسید ضعیف را n مرتبه رفیق کنیم،

$$\text{محلول به اندازه } \frac{1}{n} \log n \text{ افزایش می‌یابد.}$$

$$\Delta pH = \frac{1}{n} \log ۱۰۰ = \frac{1}{n} \times ۲ = ۱$$

۳ ۱۹۱ معادله موازن‌شده واکنش مورد نظر به صورت زیر است:

فشار ۷۶۰ mmHg و دمای ۲۷۳K همان شرایط STP است.

$$\frac{\text{گرم}}{\text{میلی لیتر گاز}} = \frac{(\text{STP})}{\text{جرم مولی} \times ۲۲۴۰۰ \times \text{ضریب}}$$

$$\Rightarrow \frac{۱۳۸\text{ g Li}_2O_2}{۲ \times ۴۶} = \frac{x \text{ mL CO}_2}{۲ \times ۲۲۴۰} \Rightarrow x = ۶۷۲۰ \text{ mL CO}_2$$

اکنون با یک تناسب ساده، حل مسئله را به پایان می‌بریم:

$$\begin{aligned} L_{\text{Air}} &= mL_{CO_2} \\ \left[\begin{array}{l} 1 \\ y \end{array} \right] &\sim \left[\begin{array}{l} ۸۹/۶ \\ ۶۷۲۰ \end{array} \right] \Rightarrow y = ۷۵ \text{ L Air} \end{aligned}$$

۱ ۱۸۲ فقط عبارت آخر درست است.

بررسی عبارت‌های نادرست:

- مقدار ثابت یونش اسید HNO_2 در شرایط معین مربوط به معادله $HNO_2(aq) \rightleftharpoons H^+(aq) + NO_2^-(aq)$ است.

- K_a در دمای معین، مقداری ثابت است و با تغییرات غلظت اسید، تغییری نمی‌کند.

- مقدار K_a نیترو اسید، نسبت حاصل ضرب غلظت تعادلی یون‌های NO_2^- و H^+ را به غلظت تعادلی HNO_2 نشان می‌دهد.

۱ ۱۸۳ فرمول استیک اسید به صورت CH_3COOH است.

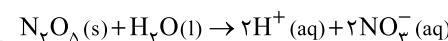
$$n = \frac{۷۲ \times ۱۰^{-۳} \text{ g}}{۶ \cdot \text{g.mol}^{-1}} = ۱/۲ \times ۱۰^{-۳} \text{ mol}$$

$$[CH_3COOH] = \frac{۱/۲ \times ۱۰^{-۳} \text{ mol}}{۵ \text{ L}} = ۲/۴ \times ۱۰^{-۴} \text{ mol.L}^{-1}$$

$$K_a = \frac{M\alpha^2}{1-\alpha} \Rightarrow ۲ \times ۱۰^{-۴} = \frac{۲/۴ \times ۱۰^{-۴} \alpha^2}{1-\alpha} \Rightarrow ۱۲\alpha^2 = ۱-\alpha$$

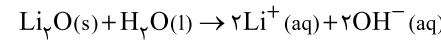
$$\Rightarrow ۱۲\alpha^2 + \alpha - ۱ = ۰ \Rightarrow \begin{cases} \alpha = -\frac{1}{3} \\ \alpha = \frac{1}{4} \end{cases}$$

- از انحلال یک مول N_2O_5 در آب، ۴ مول یون تولید می‌شود:

- از انحلال یک مول H_2SO_4 در آب، کمی بیشتر از ۲ مول یون تولید می‌شود، زیرا مرحله دوم بونش این اسید برخلاف مرحله اول آن، کامل نیست.

- از انحلال یک مول Li_2O در آب، ۴ مول یون تولید می‌شود:

- از انحلال یک مول HCN در آب، مقدار ناچیزی یون تولید می‌شود:

۱ ۱۸۵

$$[C_5H_{11}COOH] = ۱۴/۵ \frac{\text{g}}{\text{L}} \times \frac{۱ \text{ mol}}{۱۱۶ \text{ g}} = ۰/۱۲۵ \text{ mol.L}^{-1}$$

$$pH = ۲/۴ \Rightarrow [H^+] = ۱۰^{-pH} = ۱۰^{-۲/۴} = ۱۰^{۰/۶-۳}$$

$$= (۱۰^{۰/۳})^2 \times ۱۰^{-۳} = ۱۰^{-۳} = ۴ \times ۱۰^{-۴} \text{ mol.L}^{-1}$$

$$[H^+] = \sqrt{M \cdot K_a} \Rightarrow [H^+]^2 = M \cdot K_a$$

$$\Rightarrow (۴ \times ۱۰^{-۴})^2 = ۰/۱۲۵ K_a \Rightarrow K_a = ۱/۲۸ \times ۱۰^{-۴}$$

۲ ۱۹۸ روند کلی میانگین جهانی دمای سطح زمین، میانگین جهانی

سطح آب‌های آزاد و تولید جهانی CO_2 در صد سال گذشته به صورت افزایشی بوده است.

۴ ۱۹۹ با توجه به این‌که ترکیبات نقره کلرید، کلسیم فسفات و باریم

سولفات در آب نامحلول هستند، برای شناسایی یون‌های نقره، کلسیم و باریم به ترتیب می‌توان از نمک‌های محلول دارای یون‌های کلرید، فسفات و سولفات استفاده کرد.

۴ ۲۰۰

$$\text{?g N} = \frac{93 \text{ g NO}_3^-}{16 \text{ g NH}_4\text{NO}_3(\text{aq})} \times \frac{1 \text{ mol NO}_3^-}{62 \text{ g NO}_3^-} \times \frac{1 \text{ mol NH}_4\text{NO}_3}{1 \text{ mol NO}_3^-} \times \frac{2 \text{ mol N}}{1 \text{ mol NH}_4\text{NO}_3}$$

$$\times \frac{14 \text{ g N}}{1 \text{ mol N}} = 1.5 \text{ g N}$$

۴ ۱۹۲ فرض می‌کنیم 1°C از محلول موردنظر در دسترس است.

$$\text{?g Na}_2\text{SO}_4 = \frac{1.15 \text{ g Na}^+}{10^{\circ}\text{C}} \times \frac{1 \text{ mol Na}^+}{23 \text{ g Na}^+}$$

$$\times \frac{1 \text{ mol Na}_2\text{SO}_4}{1 \text{ mol Na}^+} \times \frac{142 \text{ g Na}_2\text{SO}_4}{1 \text{ mol Na}_2\text{SO}_4} = 355.0 \text{ g Na}_2\text{SO}_4$$

۱ ۱۹۳ عبارت‌های «آ» و «ب» درست هستند.

بررسی عبارت‌های نادرست:

پ) واکنش موردنظر (فرایند هابر) برگشت‌پذیر است و نمی‌توان همه

واکنش‌دهنده‌ها را به فراورده تبدیل کرد.

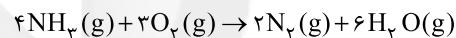
ت) یکی از نتایج افزایش تولید CO_2 در هواکره، افزایش دمای نقاط کره زمین و در نتیجه ذوب‌شدن بخ‌های قطبی است.

۴ ۱۹۴

$$\frac{P_1 V_1}{T_1} = \frac{P_2 V_2}{T_2} \Rightarrow \frac{3/6 \times 6}{(227+273)} = \frac{P_2 \times (6+24)}{(177+273)}$$

$$\Rightarrow P_2 = 0.648 \text{ atm}$$

۳ ۱۹۵ معادله واکنش موردنظر به صورت زیر است:

در دما و فشار ثابت، حجم مولی گازها برابر است و گازها با نسبت‌های حجمی معینی با هم واکنش می‌دهند که این نسبت‌ها به طور مستقیم با نسبت ضریب‌های آن‌ها در معادله موازن‌شده واکنش مناسب است.

مطلوب معادله فوق، $4V$ حجم از گاز آمونیاک با $3V$ حجم از گاز اکسیژن واکنش داده، $2V$ حجم گاز نیتروژن و $6V$ حجم بخار آب تولید می‌کند. به عبارت دیگر هر $2V$ حجم از واکنش‌دهنده‌ها، $8V$ حجم از فراورده‌ها را به وجود می‌آورند و $1V$ بر حجم مواد درون ظرف افزوده می‌شود.

$$\Delta V = 51\text{L} - 45\text{L} = 6\text{L} \Rightarrow 1V = 6\text{L}$$

$$\text{N}_2 = 2V = 2 \times 6 = 12\text{L}$$

۲ ۱۹۶ به جز عبارت (ب)، سایر عبارت‌ها درست هستند.

از آن‌جا که گاز NO_2 قهوه‌ای رنگ است، هوای آلوده کلان‌شهرها اغلب به رنگ قهوه‌ای روشن دیده می‌شود.

۴ ۱۹۷ فرمول شیمیایی کلسیم هیدروژن فسفات و آمونیوم نیترات به

ترتیب به صورت CaHPO_4 و NH_4NO_3 است. نسبت شمار اتم‌ها به

شمار عنصرها در این دو ترکیب به ترتیب برابر $\frac{7}{4}$ و $\frac{9}{3}$ است.

$$\frac{a}{b} = \frac{\frac{7}{4}}{\frac{9}{3}} = \frac{7}{12}$$

شیب لایه، مقدار زاویه‌ای است که سطح لایه با سطح افق می‌سازد. **۴ ۲۱۲**

در مطالعات آغازین یک پروژه، به منظور نمونه‌برداری از خاک یا سنگ پی‌سازه (مغزه)، گمانه‌ها یا چال‌های باریک و عمیقی در نقاط مختلف محل احداث سازه حفر می‌شود. **۴ ۲۱۳**

با افزایش رطوبت خاک‌های ریزدانه (رس و لای) میزان پایداری آن‌ها کمتر می‌شود و تحت تأثیر وزن خود در دامنه‌ها، به سمت پایین روان شده و موجب لغوش خاک می‌گردد. **۴ ۲۱۴**

در مطالعات آغازین یک پروژه جهت ساخت سازه‌ها، گمانه یا چال‌های باریک و عمیقی حفر می‌شود تا نمونه سنگ‌ها و خاک‌های پی‌سازه جهت تعیین مقاومت در برابر تنش‌های وارد مورد بررسی قرار گیرد. **۲ ۲۱۵**

۲ ۲۰۱ طبق شکل ۴-۸ (ب) در صفحه ۶۷ کتاب درسی، دیوار حائل گابیونی به دیوار سنگی با تورهای سیمی می‌گویند که سبب پایداری دامنه‌ها در برابر ریزش می‌شود.

۱ ۲۰۲ در طبقه‌بندی مهندسی خاک‌ها بر مبنای دانه‌بندی، خاک‌ها به دسته ریزدانه مانند رس و لای (اندازه ذرات کوچک‌تر از ۷۵٪ / ۰ میلی‌متر) و درشت‌دانه مانند ماسه و شن (اندازه ذرات بزرگ‌تر از ۷۵٪ / ۰ میلی‌متر) تقسیم می‌شوند.

۳ ۲۰۳ سنگ آهک ضخیم لایه که فاقد حفرات انحلالی باشد، تکیه‌گاه خوبی برای احداث سازه‌ها است.

۲ ۲۰۴ برای مقاومت‌سازی دیواره و سقف تونل‌ها در برابر نشت آب، آن‌ها را با محافظتی از بتن یا سایر مصالح می‌پوشانند.

۱ ۲۰۵ حفر مغار برای ایجاد تأسیسات زیرزمینی مانند نیروگاه‌ها، استگاه‌های مترو، ذخیره نفت و ... صورت می‌گیرد و حفر تونل به منظور حمل و نقل، انتقال فاضلاب و استخراج مواد معدنی انجام می‌گردد.

۱ ۲۰۶ با توجه به کادر پاسخ دهید صفحه ۶۹ کتاب درسی، هسته سد خاکی از رس می‌باشد که نفوذناپذیر است و مانع عبور آب می‌شود و خاکریز، نفوذپذیر است.

۴ ۲۰۷ هورنفلس که یک سنگ دگرگونی است، مقاومت زیادی دارد و می‌تواند تکیه‌گاه خوبی برای سازه‌ها باشد، همانند ماسه‌سنگ که سنگ رسوبی است و بسیار مقاوم می‌باشد.

۳ ۲۰۸ طبق شکل ۴ - ۴ صفحه ۶۳ کتاب درسی، کارستی شدن سنگ آهک، یعنی تشکیل حفره‌های انحلالی در این سنگ‌ها در اثر جریان آبهای نفوذی و حل شدن بخش‌هایی از سنگ آهک.

۲ ۲۰۹ تونل‌هایی که در بالای سطح ایستابی (داخل منطقه تهویه) قرار می‌گیرند، از پایداری بیشتری برخوردارند.
بررسی سایر گزینه‌ها:

۱) منطقه بین سطح ایستابی تا سنگ بستر، یعنی منطقه اشباع که زیر سطح ایستابی است.

۳) پایین‌تر از سطح ایستابی بیان شده است که نادرست است.
۴) پایین‌تر از سطح تراز آب (سطح ایستابی) بیان شده که نادرست است.

۱ ۲۱۰ سنگ رسوبی شیل به علت تورق و سست بودن در برابر تنش مقاوم نیست و استحکام لازم برای ساخت سازه را ندارد.

۲ ۲۱۱ قطعات سنگی (بالاست) در زیرسازی ریل‌های راه‌آهن استفاده می‌شوند و علاوه بر نگهداری ریل‌ها و توزیع بار چرخ‌ها، عمل زمکشی را نیز بر عهده دارند.